"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 24 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 17 d. Berželis, (June), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Panaikinta savistovystė vienaitinio gyvenančio laisvai po caro globa krašto ir dėl laisvės spėjusio pakilti labai augštai kulturiškai — Finlandijos. 10 d. berželio maskoliškoji duma, 164 balsais prieš 25 priėmė Stolypino sumanymą aprubežiuoti Finlandijos savivaldą. Prieš tą sumanymą balsavo net tuli konservatyviškų partijų atstovai, kaip antai buvęs dumos pirmininkas Chomiakov, baronas Meyendorff.

Taigi Finlandijos laisvę panaikino neva ne randas, bet žmonių rinkti atstovai, randas jiems tik sumanyme savo geismus nurodė. Teisybė, dumoj sėdi ne Maskolijos ukėsų atstovai, nes prie Stolypino supainiotos rinkimų tvarkos žmonės savo atstovų išrinkti ir negalėjo. Todėl ne tas yra svarbiu, ką duma užgiria, nes jos narių dauguma yra tik rando įnagiu, maskoliškoji duma yra tik parodija parlamento, bet tas yra svarbiu, kaip apie panaikinimą Finlandijos laisvės mano pats Maskolijos ukėsai, ką mano pats maskoliai, žinoma, ne rando prispausti nemaskoliškos kilmės jos gyventojai. Kada kituose civilizuotuose Europos krastuose įtekmingiausi ir doriausi žmonės kelia protestus dėl naikinimo Finlandijos laisvės, o drauge su tuom ir augštai pakilusios kulturos; kada tie augštos doros civilizuotų tautų atstovai siunčia protestus ir pačiai maskoliškai dumai, pats maskoliai tyli, jie, matyt, pritaria persekiojimam Finlandijoj. Bet kas pavydi laisvės kitiems, tas pats laisvės yra nevertas. Kas neprotestuoja prieš nedorus valdžios darbus ir sumanymus, tas nevertas dorą valdžią turėti; ne be pamato sena sentencija sako: kiekviena tauta turi tokią valdžią, kokios ji verta. Tylėjimas maskolių pančiuojant Finlandiją aiškiai rodo, kad ir maskoliai neverti geresnės valdžios negu caro, Stolypno ir žandarų su šnipais sauvaliavimais. Dabartinis tylėjimas maskolių parodo, kad žmonių sukilimai po karo su Japonija, kurių teip buvo nusigandęs caras Mikalojus ir pažadėjimais, kurių paskui neplidė jo valdžia, stengėsi žmonis raminti, buvo tai šiaudinė liepsna kuri greitai išdegė, bet ne tikras, sužiningas laisvės troškimas. Šiądien ugnis išdegė ir žmonės vėl įpuolė į miegą, o caras su urėdninkų rujoms vėl sauvaliauja, o dumoj sėdinti neva žmonių atstovai tiems sauvaliavimams pritaria. Kada, priėmus dumai rando sumanymą supančioti Finlandiją, garsus pusprotis Puriškevičius šušuko džiaugdamasi: "Finis Finlandiae" (galas Finlandijai), atsirado neva Maskolijos žmonių atstovai, kurie jam dėlnais plojo. Gėda Maskolijos dumai, kurioj sėdi teip menkos doros tautos atstovai! gėda maskoliams, kad jie laiko tocią menkos doros savo atstovybę pataikaikaujančią vien valdžios sauvaliavimams! Gėda ir valdžiai, kuri apart pančių ir naikinimo gerovės nieko geresnio daryti ne moka!

Bet tokia valdžia, kuri kad nemaskolių apgyventuose Maskolijos krastuose naikina žmonių laisvę ir gerovę, ne gali jos duoti nei tikriems maskoliams. Gerovės nėra be laisvės, nes valdžia nuo kitų atimdama, gali vien trupinius ir maskolams duoti. Bet tokia gerovė, tai gerovė vergo ne žmogaus. Vergas, kad ir geriausiai maitinamas, negali jaustiesi laimingu. Urėdninkai, visi valdžios tarnai, pripratę persekioti žmonis ne maskolių apgyventose Maskolijos dalyse, ne mokės susilaikyti nuo persekiojimo ir tikrų maskolių. Kas prie kokio darbo, ilgai jį dirbdamas, pripranta, negali jo išsižadėti, kitaip elgtiesi ne moka.

Kada net chiniečiai reikalauja tikros savo tėvynėj laisvės ir konstitucijonališkos rėdos, maskoliai miega ir tyli kada valdžia pančius krauja ant sprando pamylėjusios laisvę ir jos trokštančios finų tautos.

Bet turi ateiti laikai, kad ir maskoliai pajus reikalą sau laisvės, supras kad be jos negali buti laimingos tautos, o vien naikinti mokanti valdžia ir maskoliams tos laisvės neduos, reiks ją iškovoti. Bet kada tas lakas ateis, argi maskoliai galės šaukti pagelbon tuos, kurių persekiojimui dabar pritaria. Pritarimas persekiojimui ne maskolių tik atitolina laisvės laiką patiems maskoliams. Teisybė ir dabar yra persekiojimams ne maskolių nepritarianti, tokių yra ir dumoj, bet skaitlius jų mažas. Balsuojant už Finlandjos laisvės panaikinimą tie nepritarianti pančiams atstovai prasišalino, visai nebalsavo, kadangi žinojo, kad jų balsai ne persvers fanatikų balsų. Todėl tai ir tų nepritariančių balsų teip mažai yra. Prie tokio žmonių supratimo laisvė Maskolijai, turbut, dar ne greitai užžibės.

VOKIETIJA.

Pereitą sanvaitę Šiaurnėj Vokietijoj buvo dideli karščiai, dėl kurių atsiėjo paleisti iš mokyklų vaikus, nes mokytiesi ne buvo galima. Petinėj gi ir vakarinėj Vokietijoj siautė baisi audra su debesų pralyšimais, kurie pagimdė didelius tvanus. Perkunas siautė ir užmušė daug žmonių ir gyvulių. Tokių audringų metų Voketijoj žmonės nuo seniai neturėjo.

Pereitos nedėlios dieną Ahroklonyj siautė baisi audra su debesų praplyšimais. Upė Ahr umai užtvino ir išsiliejo per krantus. Eifelio klonis visa vandens užlieta. Tvanuose prigėrė 200 ypatų. Nuostoliai tvanų padaryti labai dideli. Upė Ahr umai išsiliejo per krantus, užliejo itališkiems ir kroatiškiems darbininkams pastatytas šopas. Darbininkai negalėjo išsigelbėti, nes miegojo. Iš upės išgriebė 37 prigėrusius darbininkus, bet prigėrusių yra daugiau. Viename kaime perkunas uždegė dešimtį namų ir užgavo keturias ypatas.

Terp Vokietijos ir popiežiaus užgimė nesutikimai dėl popiežiaus išleistos encyklikos, kurioj buk įžeistas protestonų tikėjimas. Randas prieš popiežiaus išsitarimus ar kurstymus pakėlė protestą. Protestonai teipgi laiko susirinkimus ir kelia protestus. Dėl tos popiežiaus encyklikos laukia Vokietijoj tikėjimiškų vaidų, ir atsinaujinimo persekiojimo katalikų protestoniškuose Voketijos krastuose.

VIDURINĖ AMERIKA.

Nicaraguos prezidento Madriz agentas gavo žinią, jog rando kariumenė prie Cape Gracias sumušė revoliucijonierius ir miestą Cape Gracias paėmė. Prezidentas Madriz atsišaukė į Jungtinių Valstijų prezidentą Taftą su pasiskundimu ant Amerikos kariškojo laivo "Paducah" vadovo, kuris mušyjo prie Bluefield pagelbėjo revoliucijonieriams išeiti iš miesto ir užpulti vieną Madrizo kariumenės dalį ir ją sumušti. Per tai revoliucijonieriai galėjo miestą Bluefield savo rankose palaikyt. Ar tas pasiskundimas ką gelbės, galima abejoti, nes Jungtinės Valstijos remia revoliucijonierius, nuo kurių tikisi daugiaus pelnyti negu nuo prezidento Madriz, kuris, nereikalaudamas svetimos paramos, bus vis savistovesniu.

Prezidentas Madriz, negalėdamas gauti užsieniuose pinigų pasiskolinti, išleido nauja paskolą 400000 pesų, kuriai priverstinai turi pinigus duoti visi krašto ukėsai. Areštuoja jo valdžia toliau jam neištikimas arba nužiurėtas ypatas.

Respubublikoj Mexike, aplinkinėse Valladolid buvo smarkus mušis sukilusių indijonų su rando kariumene, kurį indijonai pralošė. Rando kariumenė atėmė atgal indijonų apvaldytą miestą Valladolid. Indijonai nuo mušio lauko pabėgo ir pasislėpė kalnuose. Mušyje krito daug indijonų, kuriuos paliko ant mušio lauko. Paimta nelaisvėn daug indijonų, o tame ir jų adovą Nieolas Soza. Rando kareivių užmušta 40, o sužeista daug daugiau. Randas mano, kad suvaldymui indijonų pakaks to vieno Jų nepasisekimo, nes kituose apskričiuose indijonai užsilaiko ramiai, sukilime nedalyvauja.

IŠ LIETUVOS.

IŠ KAUNO.

30 dienoje balandžio Kauno penvažiavimo teismas nagrinėjo penkių kunigų bylą: kun. Olšauskio, Galkio, Rakauskio ,Benediktavičiaus ir Barauskio. Visi buvo kaltinami už nepildymą vidaus dalykų ministerio cirkuliaro, kuriuo liepiama, priimant stačiatikius į katalikų tikėjimą, pranešti apie tai gubernatoriui. Visi kaltinami pirmoje teismo įstaigoje jau buvo išteisinti, bet policija skundė toliaus suvažiavimo teismui. Bet ir čia visus išteisino.

("Šaltinis").

IŠ VABALNINKO, PANEVĖŽIO PAV.

Šiandieną, ačiu Devui, turėdami uolus ir darbščius veikėjus-kunigus ir šiaip-jau inteligentus, kurie nesigaili nei savo vargo nei laiko. Vabalninko parapija jau, galima skaityti, yra apšviestesniųjų eilėje, nes, kaip matyti, ne kiekvienoje parapijoje yra tiek, kiek Vabalninke susitvėrusių visokių draugijų, ir visos tvirtai laikosi, k. a.: "Ukio ratelis", kuris pargabena daug įvairių prekių, k. a.: mineralinių trąšų, druskos, įvairių sėklų, ukio padargų ir tt.; "Liet. Kat. Mot. Dr." skyrius (kurio yra tikslas inkurti čia pienininkystės mokyklą), "Blaivybės" draugijos skyrius (turi savo arbatinę, dar yra užmanyta įsteigti knygynas ir skatykla), "Labdaringa" draugija ir kitos. Visos šios draugijos kas mėnuo daro savo susirinkimus ir visokius nutarimus.

Ačiu gerb. musų kunigėliams ir vietiniam mokytojui, p. Kriščiunui, per perėjusias dvi žiemi čia buvo daromi du kartu per sanvaitę vakariniai kursai suaugusiems, kur musų jaunimas nemažai galėjo pasinaudoti, nes buvo mokinama, tikybos, lietuviškai skaityti, rašyti, skatliuoti: geografijos, gramatikos, Lietuvos istorijos ir tt. Tik gaila, kad iš vaikinų mažas skaičius juosius telankydavo, (mat, laiko nėra, reikia kortomis lošti).

Paskutiniu gi laiku kun. Kemėšis, kun. Karosas ir mokytojas p. J. Gvildys, sumanė padaryti čia nedėldieniais po pietų "priešalkoholinius kursus", kurie dabar su magiško žibintuvo pagelba aiškinama degtinės kenksmingumas. Tas visas darbas nepasiliko be pasekmių. Antrą Velykų dieną buvo čia "Blaivybės" susirinkimas. Kaikurie iš prastųjų blaivininkų išreiškė savo pageidavimus persirašyti į abstinentus ir jau tolesniai jokių svaiginančių gėrimų nebevartoti. Prasidėjo perrašinėjimas. Galų-gale, kada jau pasibaigė perrašinėjimas, štai kas pasirodė: tą dieną iš paprastųjų blaivininkų svaiginančių gėrimų 60 žmonių visai išsižadėjo. Taigi dabar Vabalninko "Blaivybės" skyrius turi apie 400 narių paprastųjų blaivininkų ir apie 100 — abstinentų, bet yra viltis, kad pastarųjų skaičius kaskart vis didįsis.

Knygos ir laikraščiai tarp musų žmonių kaskart labiau plinta, ir galima laukti šviesesnių laikų.

Pavasario Žiedas.

("Šaltinis").

IŠ PERLOJO, TRAKŲ PAV.

Dar tik 4 metai kaip atidaryta musų sena bažnytėlė ir yra kunigas, bet permainos jau didelės. Pirma perlojiečiai buvo pirmi prie muštynių, pirma nežinojo, kas tai yra laikraštis, o dabar dauguma jau skaito naudingas knygas, laikraščius ir šviečiasi, muštynių nėra. Gera butų dar, kad ir monopolių perlojiečiai uždarytų.

S. Šopa.

("Šaltinis").

IŠ PLUNGĖS, TELŠIŲ PAV.

Čia norima įsteigti vartotojų krautuvė. Prašymas jau paduotas. Yra ir ukio ratelis, tik labai silpnas. Daugelis iš ratelio pasitraukė, viena — dėlto, kad nevisuomet esti teisybė (kaip anuomet buvo atsitikimas su trąsomis), antra — kad dzėkonas su kunigaikštiene konfiskavo knygas, kurios buvo ne ukiško turinio. Mat, lietuviškų ukiškų knygų mažai yra, tai pirmininkas Turskis ratelio knygynan pasirupino partraukti ir šiaip moksliškų knygų. Bet "didiesiems", matomai, jos nepatiko.

("Lietuvos Ukininkas").

IŠ KONTAUTOS, BERNOTAVO VALSČ., TELŠIŲ PAV.

Didžiai nuliudau nuvykęs ir pamatęs Baronienės dvarą atėjunų apgyventą (pernai pavasarį atėjo). Musų žmonės ir buvo susirašę, norėjo to dvaro žemės už pinigus nusipirkti, bet negavo.

Gyvena tie atėjunai labai apsileidę. Sakysim, geguzės mėnesį dirvas tebearia dar tik avižoms.

Vieno jų užklausiau — ar ne liudna gyventi tarp svetimųjų? — Ką padaryti — atsakė: davė žemę, sėklą, gyvulius, nupirko plugus, pluńksnines akėčias, pradėjo kviesti ir paviliojo.

Apie Kontaučius yra apie 60 tų atėjunų šeimynų.

Spirtis.

("Lietuvos Ukininkas").

IŠ KALVARIJOS, SUVALKŲ GUBERNIJOS.

Jau antri metai kaip musų apylinkėj saiučia biauri liga — rauplės, kurios daug jaunųjų nuvarė į kapus. Dabar rauplės mažinasi, bet atgijo senoji liga — ėjimas į Ameriką. Anais metais tas bėgimas į Ameriką buvo sumažėjęs, o šiuosmet daug jau išvažiavo, kiti jau turi šifkortes, o kiti dar laukia, rengiasi net visos šeimynos. Rodos, rašoma laikraščiuose apie išeivių nelaimes, papasakoja sugrįžusieji, bet nenorima persergėjimams tikėti: patįs žmonelės nori patirti Amerikos laimės. Kadangi musų žmonės susipras ir, vietoj jieškoję laimės už jurių, pradės geriau rupintis pagerinti savo buvį tėvynėj Lietuvoj?!

—as.

("Šaltinis").

IŠ SANTAIKOS, KALVARIJOS PAV., SUVALKŲ GUB.

Antradienyję 17 gegužio š. m. 5 valandą vak. užėjo baisus debesys su ledais ir iškirto visus rugius ir visą vasarojų, apskritai iškirto visa tai, kas tik ant laukų buvo užsėta ir užsodinta. Ledai krtito vištos kaušinio didumo. Prie ledų baisiai lijo ir vanduo užliejo visus laukus. Lietus su ledais tęsėsi visą valandą. Daugiausia nukentėjo nuo ledų: Radzevičia, Stepšys, Štreimikas, Kranickas, Rutelionis, Adomas Paulionis ir Burba, o kiti visi tik po truputį. Ledai krito ne tik ant Santakos kaimo, bet ir ant Mikalaukos, Dambraukos, Brukų ir Barauskų dvarelio, tik nepadarė tokių baisių nuostolių. Mikalaukos kaime užmušė ledai 16 žąsiukų, Barauskų dvarelyje apie 40 žąsiukų ir Santakos kaime 4 viščiukus. Daugelyje vietų išmušė langų stiklus.

Dieve saugok nuo panašių nelaimių!

Žąsiukas ir Viščiukas.

("Šaltinis").

IŠ NAUMIESČIO, SUVALKŲ GUBERNIJOS.

Pernai (1909 m.) rudenį Vilkaviškio žandarai su viršininku ir Naumiesčio žemsargiais krėtė pas Liepalotų Stikliukę. Oną paėmė knygas, laikraščius, laiškus ir areštavo ją pačią. Tris mėn. palaikę paleido ir per vaitą apskelbė šitokią žinią: "Iš skundų ir susirašinėjimų, buk Ona Stik. prigulinti prie Lietuvių Socijal-Demokratų partijos, platinanti nelegališką literaturą ir varanti darbą priešingą bei pavojingą valdžiai, Varšavos gener.-gubernat. neberado tiems skundams bei kaltinimams užtektinų prirodymų-pamatų, tad užsiganėdino uždėjimu dviem metam lengvos (glasnij) priežiuros policijos; o Suvalkų gubern. uždeda smarkią (strogij) priežiurą palicijos" ir tt. Žemskis apskelbdamas dar padidino bausmę, nes prisakė kas dvi sanvaiti pas jį lankytis. Mat Suvalkų gub. juo mažesnis "ponas", juo skaudesnis esti. Ona Stik. neina rodytis į Sintautus pas žemskį, bet padavė skundą ant žemskio ir prašymą nuimti priežiurą Suvalkų gubernatoriui, primindama, kad niekur ir niekada niekas nekaltų nebaudžia, o čia kaltės neberasta, tai, vadinasi, nekalta, ir ant nekaltos bausmė uždėta. — Jeigu nieko negelbės gubernatoriui duotas prašymas, tai O. St. ketina duoti prašymą gener.-gub. ir dar augščiau, nes jos nuomone, negalimas daiktas, kad be kaltės žmogų baustų.

Antanas Stiklius (Onos tėvas) taip-pat padavė skundą ant Sintautų žemskių žandarų viršininkui už tai, kad 1) jie be liudytojų ir be šaltyšiaus kratą padarė; 2) kad radę nerakintoje ir negyvenamoje trioboje kažin kokius popierius jį ir jo šeimyną atsakomybėn patraukė; 3) kad rašė protokolą ne vietoj atsitikimo, bet 5 viorstus nuvažiavę į valsčaus kanceliariją; 4) kad melagingai surašė protokolą; 5) kad surašytojo protokolo neperskaitę privertė pasirašyti, sakydami: "pasirašyk, kad nieko nežinai" ir 6) kad beteisiai areštuodami visą šeimyną (4 žmones) neteisingai perstatė vyresnybei, kuri laikė kalėjime, kol pašaliniai žmonės užstatė "paranką". Vilkaviškio žandarų viršininkas tokį skundą-paaiškinimą priėmė, bet perskaitęs užklausė: "kaip tu drįsti neteisingus parodymus duoti ant žemsargių, šioks toks? eik sau"! Dabar A. St. turi susirašęs skundą ant žandarų viršininko užtai, kad jį žandarų kanceliarijoje, akyse caro ir carienės paveikslų, girdint keturiems žandarams ir atėjusiems su reikalais žmonėms, žandarų viršn. aprėkavo, iškoliojo, kalbėjo "ant tu", tik A. St. dabar neišgalvoja, kam tokis skundas reikėtų paduoti.

("Lietuvos Ukininkas").

IŠ SEINŲ.

"Šaltinio" redaktorius, kun. J. Vailokaitis, patrauktas net du kartu teisman. Vieną bylą turi už apysakaitę "Audros auka", tilpusią šių metų "Šaltinio" No. 7 ir 9, antrą gi bylą už straipsnį "Žemės reikalai Lietuvoje", indėtą "Šalt." No. 12. Abiejuose atsitikimuose kaltinamas už platinimą žinių, keliančių žmones prieš valdžią. Bus tai jau keturios "Šaltinio" bylos drauge su anksčiau buvusiomis.

Nupirktas ir vietiniems žmonėms dalimis parduodamas Jonaraičio dvaras, Seinų parapijoje. Dvarą parceliuoja p. Helmanas, žmogus jau nuo seniai užsiimąs dvarų skirstymo reikalais. Girdėti, buk dvarą norėję nupirkti lenkai, išdalinimui pargabentiems iš Lenkijoj gilumos lenkams.

("Šaltinis").

IŠ MARIJAMPOLĖS.

Greituoju laukiame leidimo vokališkai-muzikališkam vakarui, kuris rengiama gegužės 26 d., miesto kliubo salėje lietuvaičių progimnazijos naudai. Vakare dalyvaus: fortepijanistė ir akompanijatorė p. Mažeikienė, smuikininkai — Grinkevičius ir Marčiukaitis, vijolenčelistas — p. Mažeika. Marijampolės mėgėjų choras padainuos keletą dainų. Be to, bus padainuota Č. Sasnausko duetas "Tu mano motinėlė". Koncerto pradžia 8 val. vakare.

("Viltis").

Skaitykit Naujo Kataliogo apgarsinimą ant 7to puslapio.

Karališkoji Saksų Mokslo Draugija ("Koenigliche Gesellchaft der Wissenschaften") Leipzige ketina savo raštuose apskelbti tulus Ant. Barono rankraščius, kuriuos spaudon rengia Dr. A Doričius.

("Viltis").

IŠ RYGOS.

Jau gal ne kartą rygiečiai girdėjo, kad Aleksandro gimnazijos bute mokytojas ponas Sikšnys be jokio atlyginimo nedėldieniais išguldo vidutinių mokyklų mokiniams lietuvių kalbos lekcijas. Vienog nežinau dėl kokios priežasties jas mažai kas telanko. Jug rodos Rygoje lietuvių mokinių gana daug? Vyresniųjų kliasų mokiniai, tai dar lanko šiaip-taip, bet jaunažesnieji — visiškai atsisako! Man rodos, kad čia bus tėvų priedermė juos prispirti, nes mažiems nerupi mokslas, bile tik jis butų liuosesnis. Dabar jau mokslo metai baigiasi ir reikia tikėtis, kad tas rygiečių mokinių apsileidimas su šiuo metų pasibaigs, o kad kitą metą jau daug daugiaus ateis prigimtos kalbos pasimokinti.

Musų gerbiamas mokytojas, p. Šikšnys, turbut ir toliau neatsisakys išguldinėti. — Tuo tarpu mokiniai esti labai dėkingi už jo padėtą triusą. Jie didžiojasi, kad jau gali teisingai ištarti lietuvišką žodį, ir be klaidų lietuviškai parašyti.

V. Fermiškis.

("Rygos Garsas").

Rygoje karo teismas pradės šiomis dienomis nagrinėti didelę politikos bylą, vadinamojo "Frauenburgo centro" bylą. Kaltinama 227 žmonės, daugiausia latviai-ukininkai, kad 1905 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais inkurė vadinamuosius tvarkomuosius komitetus, kuriais pakeitė vietinę vyresnybę. Liudytojų šaukiama apie 800 žmonių. Byla bus svarstoma nemažiau kaip du mėnesiu.

("Viltis").

IŠ MINSKO.

Minsko gubernatorius paliepė aplnkraščiu savo gubernijos policijai sekti katalikų kunigų agitaciją tarp lenkų gyventojų delei iškėlimo į šventąsias Lenkų karalienės Jadvygos. Visa, kas bus susekta, turi but pranešta gubernatoriui.

("Viltis").

DVARŲ PARCELIAVIMAS.

Žemė — didžiausias musų turtas. Daugiau pasakysiu. Žemė yra musų vienintelis turtas. Tokia tauta, kaip lietuviai, kuri vien iš žemės dirbimo gyvena, turi žuti, netekusi savo maitintojos žemelės. Skaudu užtatai darosi, žiūrint giliau į musų žemės reikalus. Dvarai paskendę skolose. Metais anksčiau ar vėliau jie turi žuti. Juos svetimi nupirks. Kas pirks, ar lietuviai, ar svetimi mums žmonės? Nėra taip sunku įspėti. Pažiurėkime, kas šiandien perka, o galėsime numanyti, kas ir toliau pirks.

Kauno gub. dvarus pirkinėja Valstiečių Bankas, kuris partraukia dažniausiai visai mums svetimus žmones. Suvalkų gubernijoj kol-kas Valstečių Bankas vieną Svetošino dvarą tėra nupirkęs. Keletą sentikių šeimynų jau apgyvendino tenai. Beto Suvalkų gub. labai daug dvarų perėjo į žydų rankas. Žinome gerai, kas per ukininkai yra žydai. Žemė pagerinti ukis pakelti jiems nerupi ir negali rupėti. Iškirtęs ir išnaikinęs girias, žydelis nieko netaiso, išcitilbia kiek galėdamas žemę, o paskui parduoda dvarą dalimis, dar gerai uždirbdamas. Aišku, jog ne naudą, bet pragaištį turi toksai darbas Lietuvai atnešti.

Paskutiniais laikais subruzdo ir lenkai savuosius Lietuvon gabenti. Pereitais metais kilo laikraščiuose gana smarkus ginčai su lenkais už jų papeiktiną norą apgyvendinti lenkus Lietuvoje. Ginčai aptilo. Lenkai net buvo pasižadėję per laikraščius nesikišti Lietuvon. Vienok dabar vėl girdime, buk tai šen, tai ten lenkai deri Letuvoje dvarus. Ne tiktai deri, bet ir perka.

Seinų parapijoje išdalinama pora dvarų net iš Kielčių pargabentiems lenkams. Lenkų laikraštyje "Tygodnik Suvalski" randame žinią, buk Suvalkų ukiškoji draugija, susidedanti iš dvariminkų, norint taip-pat užsiimti dvarų parceliacija. Iš straipsnio galima matyti, jog dvarai bus dalinami taip-pat partrauktiemsiems iš Lenkijos gilumos. Žodžiu sakant, musų tėvų ir protėvių krauju laistyta ir jų prakaito prisigėrus žemelė turės tekti svetimiems. Neužilgo gal pamatysime Lietuvą išmargintą svetimtaučiais.

Baugu ir pagalvoti, bet tiesa. Kiti dirba; mes gi patįs kažin ko laukiame. Pasitenkiname parašę vieną-kitą straipsnį, pasvajoję apie žemės banką, kurio mums valdžia jokiu budu neleis inkurti. Mums gi reikia ne svajonių, ne raštų, bet darbų, darbų ir dar kartą darbų!

Neleis mums valdžia inkurti banko, neužtvirtįs bent tam tikros draugjos dvarams parceliuoti, bet nesakykime, kad jau nieko negalima butų padaryti. Žydai ir kitoki vertelgos vienok gali ir moka dvarus parceliuoti. Kodėl-gi mes, lietuviai, tik žiurime į juos, sudėję rankas.

Vienam žmogui valdžia neuždraus pirkti ir parceliuoti dvarų. Reikia, kad kiti pasitikėtų tokiam žmogui. Vis tik, rodos, galima rasti tokių žmonių. Radus gi galima darbas pradėti, nes parceliacija paprastai duoda neblogą pelną.

Teko man kalbėti su vienu Poznaniaus veikėju. Ten vokiečiai slėgia lenkus ir veržia jų žemę. Jo vedamoji įstaiga vartė šimtus aukstančių rublių. "Kuom gi atsakote, gvarantuojate už sudėtuosius į jusų rankas pinigus?" — užklausiau jo, nes tas dalykas nuo seniai man rupėjo. — "Savo sąžinė", ramiai atsakė užklaustasis. Nuo daugelio metų jisai veda lenkų piniginius reikalus. Ingijo pilną įsitikėjimą ir valdkia nieko negali padaryti. Tik norėkime rimtai dirbti, tik norėkime ištikrųjų gelbėti žemę nuo svetimtaučių, o vis tik padarysime žymę.

("Šaltinis").

KUNIGAIKŠČIO OGINSKIO MILIJONAI.

Jau skaitytojai žino — kurion pusėn palinko rietaviškio kunigaikščio mlijonų byla. Aikštėn išėjo labai paini apgavystė. Rašėme jau, kad suimtas Rygos advokatas Adačevskis, Peterburgo kunigas Dambrauskas (pas kurį buvo padėtas neva kunigaikščio Oginskio padarytas Vonlialiarskio naudai palikimas) ir kiti, įmaišyti ton negražion istorijon. Pasirodė, jog pasinaudota tuo, kad kunigaikštis Oginskis buvęs kadai Rygon nukeliavęs neva testamento rašyti, ir parašyta testamentas be jo noro ir žinios, su neteisingais liudytojais, padėta jį laikyti pas kun. Dambrauską ir laukta Oginskio mirties. Kas kiek yra kaltas toje istorijoje — sunku atspėti. Sako, jog visi šitie suimtieji tai dar nėra patįs kaltininkai, per juos tik veikta, jie tik buvo trečiųjų įrankiais. Dabar suimta ir patsai kapitonas Vonliarliarskis. Reikia laukti labai indomios ir didelės bylos.

("Viltis").

MUSŲ ŽEMĖ BENE MAINYS SAVO VALDYTOJUS.

Nors daug jau buvo apie tai rašyta, bet vis dar permažai. Musų žemė, kuri mums per amžius maitino, kurią mes kaip įmanydami gynėme, rodos, supykusi ant savo sunų žada valdytojus mainyti.

Iš vakarų varo savo "drangnach Osten" vokiečiai. Jau kaikuriose parubežinėse Suvalkų gub.

gminose, per gminų sueigas ir dabar vokiškai kalbanti gyventojai užrėkia lietuvius.

Iš pietų sprendžiasi lenkai. Mat Lenkijos 8 gubernijos yra kur kas tirščiau apgyventos negu Suvalkinė ir Lomžos gubernija. Anose gubernijose dvarų parceliacija jau seniai eina, Suvalkų-gi gubernijoj vos prasidėda. Tenai valstiečiui jau sunku gauti iš dvarų žemės prisipirkti; žemė labai pabrango. Suvalkų-gi gubernijoj (ir kitoj Lietuvoje) žemė daug pigesnė. Kolkas Lenkijos valstiečiai dar nežinojo to. Bet dabar Lietuvos žemės pigumas ir derlingumas pradeda ir Lenkijoj garsėti. Nėra dyvų, kad štai Žemaitijoj ir Seinų paviete atsiranda lenkų valstiečių kuopos, kurios perka dvarus, mokėdamos tokius pinigus, kokių vietiniai gyventojai negali duoti. Mat lenkai parsiduoda Lenkijoj savo žemę daug brangiau, negu perka pas mus. Be to kraustosi iš Lenkijos ir dvarininkai tokiu pat budu — parduoda Lenkijoj savo dvarus brangiai, o Lietuvoj perka pigiai.

Iš šiaurės pusės brenda į Lietuvos gilumą latviai, kurie per didelį vokiečių antagonizmą negali pas save žemės prisipirkti.

Nekalbėsiu čionai apie rusų kolionizaciją Lietuvoje, nes tai perdaug jau yra visiems žinoma. Taigi matome, kad, jei kokios, gali musų žemė pamažu išsprųsti iš musų rankų.

Yra, teisybė, vienas nusiraminimas: kai-kuriems rodosi, kad ta kolionizacija tuo pasibaigs, jog atėjunai apsibuvę tarp lietuvių patįs letuviais pavirs arba, negalėdami prideramai musų ukio sąlygose verstis, perleis lietuviams savo žemę ir pabėgs iš kur atėję.

Bet tuo nelabai galime nusiraminti, nes gali visai kitaip pasidaryti: gali gi ir lietuviai nutausti. Tiesą, kaip rašo Polujanski savo knygoj "Wędrowki po gub. Augustowskiej", pereito šimtmečio pirmoj pusėj daugelyj Suvalkų gubernijos dabar lietuviškose vietose buta lenkų kolionijų. Taip dabar vadinamos tos "rudos", "budos", "utos", (Kazlų. — Karč., — Višakio-Rudos, Gluška-Griška,-Dambava-Budos, Senautis, Naujautis ir kt., tai buvę mozurų apgyventos. Čia jie buvo atkelti, kad geležį, patašių, stiklą, degutą darytų.

Toliau dalis tų lenkų ir apsibuvo tose vietose kaipo žemės darbininkai arba kaipo vietiniai valdininkai (medsargiai, dvarų valdininkai, miestų valdininkai), bet laikui bėgant tikrais lietuviais pavirto. Dr. V. Pietaris savo knygoj "Iš Mano Atsiminimų" pasakoja iš savo tėvų lupų, kaip anų dar atminime Kazlų kaimas buvo vienų mozurų apgyventas.

Taip, lenkų kolionizacija grynai lietuviškuose kampuose kitą-kart paskendo lietuvių bangose. Yra atsitikimų, kad ir rusų ir vokiečių kolionistai sutirpo lietuvių tarpe.

Bet, ar bus taip ir dabar su atsikeliančiais į musų tarpą lenkais, rusais ir kitais ateiviais, ar pavirs jie lietuviais — to niekas negali pasakyti. Neužmirškime, kad dabar susinešimas su saviškiais daug yra lengvesnis, negu tai buvo anais metais. Per tai ir toliau nuo tėviškės esant nesunku su ja susižinot ir nenutausti.

Taigi neatsidėdami ant to, kad tų kolionizacijų nėra ko mums bijotis, turime, rodos, ir patįs rupintis, kad musų žemė mums neišlystų.

Buvo sumanyta taisyti tam tikrą banką, kuris rupintųsi lietuviams žemę įteikti, bet kol-kas tasai dalykas dar tik rašymais ir apsistojęs. Tikimės, kad ne vien sumanymu tai užsibaigs.

Kol-kas neturime nei prieinamos knygutės, kuri parodytų, kaip galėtų musų žmonės per valstiečių banką žemės nuo dvarų prisipirkti.

Žemė Lietuvoj neužilgo turės žymiau pabrangti, nes iš trijų pusių mes esame apsupti kur-kas brangesnėms žemėmis ir dabar Lietuvon ėmė veržte veržtis visokie žemės pirkikai.

Tuomi jau pradeda naudotis spekuliantai, kurie už tarpininkystę gaus gerus pinigus.

Reikėtų Lietuviams-inteligentams pasirupinti kol-kas: 1) įsitaisyti nors *informacijų biuras*, kur galima butų rasti žinias apie parduodamas žemes ir 2) platinti tarp žmonių žinias, kaip galima butų žemė įgyti per valstybės banką, kuopomis, ir kitaip. *Kg.*

("Lietuvos Žinios").

IŠ AMERIKOS.

T. ROOSEVELTAS SUGRYŽTA AMERIKON.

Šioj pėtnyčioj, 17 d berželio, Rooseeltas, keliavęs pagal Afriką ir daug triukšmo ir kalbų sukėlęs Europoj, sugryžta Amerikon ant laivo "Kaiserin Auguste Victoria". Jį sutiks labai iškilmingai. Daugybė įvairių politiškų organizacijų siunčia į sutiktuves savo delegatus. Iš Chicagos ketverge išeis New Yorkan specijališkas delegatų traukinys. Roosevelto sutikimo komiteto sekretorius Corby sako, kad būsią į 15 ar 20 tukstančių žmonių. Paroda Roosevelto pagerbimui atliksiant subatoj po piet.

Tik ką sugryžęs iš kelionės aplink svietą Chicagos universiteto profesorius Fr. A. Starr sako, kad Rooseveltas nevažinėjęs pagal Afrką ten, kur buvo pasiketinęs. Mat, jeigu jis but visur ten važiavęs, tai vargu bo but išsikapanojęs iš nuodingųjų Afrikos balų.

RAŠTININKUS GRĄŽINA.

New York. Atkako čia švediškas raštiniukas William Peterson, gana pagarsėjęs Amerikoj, kur jis darbavosi dešimtį metų, bet buvo sugrįžęs Švedijon. Kadangi jis turėjo tik 20 dol., tai ateivių užveizda nutarė jį grąžinti atgal, kadangi sulyg ateivių užveizdos manymo, raštininkai tai ne darbo žmones, jie gali buti kraštui sunkenybe. Ar tik ateivių užveizdos perdėtiniams nesimaišo smegenys galvoj!

UŽGRIUVO.

Winipeg, Manitoba. Honew anglių kasyklose nugriuvusios žemės likosi trįs lenkai darbininkai užberti. Jie neatkąsti; mano, kad jie jau negyvi.

NELAIMĖS ANT GELŽKELIŲ.

St. Louis, Mo. Netoli nuo čia iššoko iš vėžių krasos trukis. Prie to 3 vyriškiai tapo užmušti, o du mirtinai apkulti.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ *Fall River, Mas.* Čianykščios medvilnės dirbtuvės, kuriose dirba 5000 darbininkų nutarė dirbti tik kas antra sanvaitė.

¶ *Scranton, Pa.* Itališkam konsuliui pasisekė angliakasius kasyklų terp Dunmore ir Wilkesbarre, prikalbėti grįžti darban, o išrišimą nesutikimų pavesti santaikos teismui. Streikavo čia 12000 angliakasių.

¶ *Decatur, Ill.* Teisėjas Johns išdavė uždraudimą streikuojančių angliakasių unijai stabdyti darbą mašinistų, pumpų tarnų ir mulų varytojų kasyklose Decatur Coal Co.,

¶ *New York.* Laukiamas čia streikas mantelių siuvėjų, kurių organizuotų yra apie 30000.

¶ Pereitą sanvaitę Jungtiniuose Valsčiuose buvo 189 nusibankrutinimai, arba 19 daugiau negu užpereitą.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ ROCKFORD, ILL.

5 dieną berželio čia buvo prakalbos parengtos lietuvių Socijalitų. Kalbėtojas buvo iš Chicagos V. J. Varkala, kalbėjo temoj "Iš kur tos bedarbės parcina, ir ką mes turim daryt, kad visados darbą turėtume". Kalbėtojas nurodė rimtai ir aiškiai. Publika viską galėjo suprast. Kitas kalbėtojas buvo iš Beloit, Wis. Jis trumpai kalbėjo apie šiandieninį padėjimą darbininkų. Trečias buvo iš Rockfordo — terptautiškas atstovas,—teip jis save pasivadino. Jo kalba buvo panaši kokiam tai pranašavimui, nes nieko daugiau nepasakė apart pranašavimų: jis pranašavo tautiečiams lietuviams ir kitiems ne jo nuomonės žmonėms už kelių dienų "Sudną dieną" (nežinia, ką tas reiškia?).

P. A. Deltuva.

IŠ MILLINOCKET, ME.

Turime čia keletą lietuviškų draugijų, turime T. M. D., S. L. A. ir L. S. S. kuopas. Tėv. Myl. Drg. kuopa susitvėrė pereitą, rudenį, bet jos reikalais pas mus mažai besirupinama, nes dar jos susirinkimo nebuvo.

Taigi gero pas mus mažai, bet užtai musų lietuviai mėgsta vienas kitą pravardžiuoti visokiais vardais, ypač madoj vardas šliuptarnio. Bet tų šliuptarnių bus gal kokia 10 ypatų, likę tai teip vadinami "šventikai", bijanti knygos ir laikraščio, kad jais savo "dušios" nesuteptų. Tie dievuočiai užtai garbina "stiklinį dievaitį", nuo ko įkaista ir pradeda vienas kitam makaules skaldyti.

Labai čia butų reikalinga kokia pašelpinė draugija.

Lietuvos Sunus.

IŠ CAMBRIDGE, MAS.

29 d. gegužio buvo čia prakalbos parengtos Jono Krikštytojo draugijos. Kalbėjo Michelsonas, Gegužis ir Bagočius. Žmonių prisirinko apie 200. Žmonės buvo užganėdinti, tik kalbant Mchelsonui apie bažnyčios statymą ir aiškinant, kad čia labai sunku bažnyčią pastatyti, nes nedaug yra lietuvių, o bažnyčiai reikia daug pinigų, keli bažnyčios statymo šalininkai pradėjo murmėti.

Tarpuose Moskiutė dekliamavo eiles.

Musų kunikas Krasnickas teipgi darbuojasi, kad tik galėtų daugiau pinigų surinkti. Surengė fairus, kurie traukėsi čielą sanvaitę, iki 28 d. gegužio; 30 dieną surengė balių, šokius ir prakalbas. Bet žmonės iš kunigėlio ne labai džiaugiasi, nes jis jau ir musų žmonėms tankiai net per daug grubijoniškai kalba. Todėl ir balių jo parengtą atlankė apie 20 žmonių, o kaip pats kunigas laikė prakalbą ir tų dalis išvaikščiojo.

5 d. berželio bažnyčioj per pamokslą iškeikė visas prakalbas, buk jos rengiamos tik pasipelnijimui. Mat vis savo mastu matuoja ir kitus. *Genys.*

IŠ DE KALB, ILL.

Lietuvių yra čia ne mažas burelis. Apšvietimas jų ne augščiausiai pakilęs, nes juos užima tik rudis.

Su darbais čia negeriausiai stovi. Iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti, nes ir ant vietos yra pakaktinai darbininkų be darbo. Dviejose dirbtuvėse sumažėjo darbai. *Žmogus.*

IŠ PEABODY, MAS.

5 d. berželio buvo čia lietuviškos vestuvės ir svečiai teip gražiai elgėsi, kad policmonai turėjo į namus ateiti ir kelis sportus gabenti areštan. Vienas sportas kišeniuj bilą turėjo ir su ją manė jaunikį pamokyti. Ir čianykštės moterėlės, žinoma ne visos, vertos papeikimo. *Vaikas.*

IŠ ST. JOSEPH, MO.

Lietuvių yra čia 8 šeimynos, o pavienių bus apie 30; merginų yra 2. Yra pašelpinė draugija, kuri susitvėrė 1 d. gruodžio pereitų metų. Narių ji turi 22; taigi mat ne visi lietuviai jon priguli; daugelis dar bijosi, kad ji neišnyktų. Draugija vienok vis kįla, drutinasi, taigi nėra baimės, kad ji išnyktų. Neseniai draugija savo naudai parengė balių, kuris atnešė pusėtiną, kaip musų sanlygose pelną.

Prot. Raštininkas.

IŠ ROSSLAND, ILL.

Yra čia lietuviška parapja, kurią valdo kunigas Serapinas iš Kensingtono, yr teipgi kelios draugijos.

Čia susitvėrė lietuvių vaizbininkų korporacija. Jai buvo priešingas kunigas Serapinas ir tuli jon neprigulinti lietuviškiejie biznieriai, besilaikanti kunigo skverno. Jie tai atkalbinėjo žmones nuo prisirašymo korporacijon. Korporacija vienok susitvėrė, stabdymai žmonių nesulaikė nuo prisirašymo; dabar prie jos priguli jau šimtas suviršum ypatų; vieni pamėmė vieną akciją, kiti ir po kelias. Kada susidėjo pinigai atidarymui krautuvės, vėl kunigas su savo sėbrais pradėjo agitaciją, kad niekas neitų pirkti korporacijos krautuvėn mėsos. Ir tas negelbėjo. Nors nuo krautuvės uždėjimo prabėgo vos trįs mėnesiai, krautuvė turi jau porą šimtų dolarių pelno.

Darbų šitose aplinkinėse yra visokių. Mokanti atsakančius darbus uždirba pusėtnai ypač vagonų dirbtuvėse. Paprastam darbininkui už valandą moka po 16¾c., o mašinistams po 60c.

Grigaliunas.

IŠ JERSEY CITY, N. J.

Lietuvių netruksta, tik nematyt jų darbų tautiškoj dirvoj. Mažai kas laikraščius skaito ir, teip nieko neveikia musų tautos labui, nors jų yra keliolika šimtų. Iki šiol čia lietuviai neturėjo savo bažnyčios, bet per tulų kunigų pasidarbavimą sutvėrė šventos Onos parapiją. Trumpam laikui laikymui dievmaldystos apėmė mažą sklepelį po italijonų bažnyčią, kuomet surinks daugiau pinigų, tuomet žadama savo bažnyčią statyti. Parapijon įstojant, reikia mažiausiai mokėt $5. Kun. Šedvydis iš Bajonnės, N. J. apsiėmė čia visas pamaldas atlikti ir visus reikalus vesti. Kunigas ragina lietuvus turėtis savo t[illegible]emt viens kitą, kaip išgalint.

Yra čia keletas lietuvių vertelgų, daugiausia karčiamninkų. Lietuvių daugiausia dirba ant "yardų" prie karų mazgojimo. Dirbant ant oro, saulė kepina, o bosai su darbininkais elgiasi nepergeriausia. Už darbo valandą moka vos po 15 centų, darbininkai turi dirbt ir šventoms dienoms. Darbas už pinigus perkamas. Kas duoda $10, tas gauna dirbt. Bet kas pramanė tas magaryčias bosams? Musų broliai. Atvažiuoja iš Lietuvos, kurgi jis darbą gaus? Tai te pomu.

Daug lietuvių ča yra tokių, kurie gėdisi prisipažinti lietuviais esą.

J. J. Č—as.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

T. M. D. 58 kuopa parengė prelekciją, arba paskaitą apie Haleyo kometą ir dangiškus kunus; skaitė ją Jonas Ilgaudas iš Chicagos. Labai geral atliko savo užduotį, publika buvo užganėdinta. T. M. D. 58 kuopos vyrų choras padainavo dvi dainı: "Sudiev Lietuva" ir "Mergytei išeinant"; bažnytinis maišytas choras pa vadovyste Stasevičaus, karišką dainą "Eina garsas nuo rubežiaus" ir "Močiute". Dekliamavo J. Valentinavičia "Į Tėvynę" ir L. Braškis "Valcą". J. Garnupis aiškino mierius T. M. D. ir ragino į ją rašytis. Publkos prisirenko apie 300 ypatų. Čianykštė T. M. D. 58 kuopa rengia dažnai prakalbas ir paskaitas.

Seiman į Chicagą išrinko du delegatu — K. Pašluostą ir Miką Cibulskį.

5 d. berželio parapijinės seserys (minyškos) teipgi surengė teatrą, lošė St. Agnes. Lošikai buvo merginos ir parapijinės mokyklos vaikai. Nors lošėjai ne nudavė kaip reikiant, bet nuo paprastų darbininkų negalima per daug reikalauti. Tarpuose buvo dainos, bet vis angliškoj kalboj, nors lietuviai norėjo matyti lietuviškoj kalboj teatrą ir girdėti dainas prigimtoj kalboj, kadangi daugumas nesupranta angliškai ,todėl buvo girdėt neužganėdinimas; girdėt buvo sakant: "seserys musų vaikus ko išmokina, ar jos ne pradės mokyti vaikus chiniškų dainų!"

Grand Rapids lietuviai ne snaudžia. Jeigu tik buna koks susinkimas, tai pilna salė prieina, tik į parapijos surengtus susirinkimus vos apie 30 ypatų susirenka. Mat žmones priešingi kun. Matulaičiui, nes jis tik pinigus lupa nuo žmonių, o atskaitos neišduoda. Laiko dievmaldystas ant antrų lubų, o apačioj vaikus mokina. Skolų nesirupna išmokėti. Pamoksluose jo nieko kito neišgirsi, kaip vien, kad žmonės duotų pinigų ir keiksmus pirmeiviu.

Susilėjusios kruvon vietinės draugijos žada iškilmingai liepos mėnesyj apvaikščioti 500 metų sukaktuves mušio prie Gruenwaldo.

Darbai eina gerai. *Vietinis.*

PRANEŠIMAS.

Pranešame draugams-mokslaeiviams ir Amerikoje apsigyvenusiems tautiečiams, kad pagaliaus 18 gegužės šių metų Vakarų Europos lietuvių mokslaeivių savitarpinės pašelpos draugija "Parama" susitvėrė. Ji stengsis pagerinti materijalinį savo narių buvį ir reikalaujantiems suteikti žinias apie Vakarų Europos mokyklas ir pragyvenimo sąlygas.

Į draugijos valdybą išrinkti šie: Liudas Vailinis — pirmininkas; Rapolas Rasikas, iždininkas; Justinas Vienožinskis — sekretorius; Jurgis Šaulys ir Viktoras Vitkauskas valdybos nariai.

Kadangi tuo tarpu draugijos nariu dauguma yra Krokavoje,—tai šioji rokuojasi valdybos buveine. Adresas: Europa, "Oesterreich, Galicija, Krakow, Akalemija Sztuk Pięknych. Justynowi Wienožinskisovi.

Su pagarba

Pirmininkas *Liudas Vaikonis.*

Krokava, 29,V,1910 m.

P. S. 1) Prašantieji informacijų privalo prisiųsti atsakymui 5c. cent. markę.

2) Meldžiame visų lietuviškų laikraščių Redakcijų siuntinėti mums savo laikraščius.

VAKARŲ EUROPOS LIETUVIŲ MOKSLAEIVIŲ SAVITARPINĖS PAŠELPOS DR-JA "PARAMA".

Įstatai.

I. 1. Vardas: Lietuvių Mokslaeivių Savitarpinės Pašelpos Draugija "Parama".

2. Draugija veikia terp Vakarų Europos letuvių mokslaeivių.

II. 3. Draugijos tikslas: Pagerinti materialinį narių buvį.

Pastaba. Draugija veikia neprigulmingai nuo politikos partijų.

4. Tam tikslui Draugija: a) suteikia savo nariams paskolą trumpam laikui, o pagal išgalės ir ilgesniam—iki mokslo pabaigimui; b) rupinasi padėti savo nariams įgyti iš įvairių "mokslaeivių šelpimo draugijų", įstaigų ir pavienių žmonių paskolą mokslo pabaigimui; c) rupinasi surasti savo nariams darbą vakacijų laike ar mokslą pabaigus; d) rupinasi pagal išgalės sergančiųjų narių likimu ir e) įsteigia informuojantį apie mokyklas biurą.

III. 5. Draugija susideda iš tikrųjų narių ir narių remėjų.

.. .. *A. Tikrieji nariai.*

6. Tikraisiais nariais gali buti Vakarų Europos lietuviai mokslaeiviai yyrai ir moterįs.

7. Jei kuriame mieste yra keli nariai, tai jie tveria kuopą, kurios atstovas surenką mokesčius susineša su valdyba ir tt.

8. Narius priima Draugijos valdyba ar jos kuopa.

—9. Kiekvienas tikrąsis narys mokslo metų pradžioje įmoka draugijos kason 2 rub. — 5 kron. — 5fr. — 33c.

10. Nariai rupinasi Draugijos plėtojimu.

11. Narių priedermė suteikti žinias informacijos biurui.

12. Narių priedermė grąžinti paskirtam laike paskolę; Ilgesniam gi laikui paimtą paskolę narys privalo sugrąžinti ne veliaus kaip į tris metus mokslą pabaigus.

13. Paskoles, paimtosios Dr-jos rekomenduojant nuo mokslaeivių, šelpimo draugijų, įstaigų ir pavienių žmonių turi buti jiems grąžinamos paskirtame laike, jiems gi atsisakius priimti — Draugijai.

B. Nariai remėjai.

14. Nariu remėju gali buti kiekvienas žmogus, draugija ar įstaiga, įmokant draugijos kason 4 rublius — 10 kronų — 10 fr., 66 centų.

IV. 15. Draugijos turtas susideda iš:

a) Tikrųjų narių ir narių remėjų mokesčių.

b) aukų.

c) Įeigų iš rengiamųjų vakarų atskaitų ir tt.

Draugijos Valdyba.

16 Draugijos valdybą renka kasmet tikrieji nariai lapkričio mėnesyje per referendumą.

17. Draugijos valdyba susideda iš 5 narių: pirmininko, iždininko, sekretoriaus ir dviejų vald. narių

18. Pirmininkas, iždininkas ir sekretorius renkami iš to miesto, kur gyvena narių dauguma.

19. Valdybos nutarimai tiesoti trims nariams sutikus.

20. Valdyba veda informacijų biurą.

21. Valdyba kasmet išdirba ir išsiuntinėja nariams taisykles, pagal kurių dalinamos paskolos.

22. Kasmet Valdyba išduoda atskaitą kuopoms ir visuomenei per laikraščius.

23. Draugijos nariai per referendumą sprendžia apie svarbesnius Draugijos reikalus, išrišia kilusius valdybos veikime nesusipratimus, sprendžia apie įstatų permainą.

24. Referendumą tvarko Draugijos valdyba.

25. Pamatinia Draugijos įstatai (1—4) negali buti permainomi be dviejų trečdalių narių sutikimo.

26. Draugijai sustojus gyvuoti, jos turtas pereina į rankas draugijos su panašiu tikslu.

MUSŲ ŽEMĖ BENE MAINYS SAVO VALDYTOJUS.

"Nors daug jau buvo apie tai rašyta, bet vis dar permažai. Musų žemė, kuri mus per amžius maitino, kurią mes kaip įmanydami gynėme, rodos, supykusi ant savo sunų žada valdytojus mainyti.

Iš Vakarinių varo savo "Drangnach Osten" vokiečiai. Jau kaikuriose parubežinėse Suvalkų gub. gminose, per gminų sueigas ir dabar vokiškai kalbantis gyventojai užrėkia lietuvius" ir tt. pasiremdamas gyvais faktais rašo "Lietuvos Žinios" 37 num.

Mat maskolių valdžia pirkinėja Lietuvoje žemę ir ant jos apsodina maskolius iš visų užkampių sutrauktus, ir su jų pagelba mano lietuvius ištautinti. Lenkai tą patį daro — nori sulenkinti lietuvius; net vokiečiai ir apipirkinėją lietuvių žemę, leidžia į lietuvos širdį savo gylį.

Mes lietuviai, nors savo politiškos savistovystės, ir neturime, bet kad lietuvių apgyventas gana didelis plotas žemės, tad su pasigėrėjimu galime sakyti, kad turime Leituvą. Vienok, jeigu svetimtaučiams pasiseks išpirkti musų žemę ir ištautinti lietuvius, tai liksime, kaip žydai, be savo tėvynės. Bet žydai nors neturi žemės ir tėvynės, bet kad jie mėgsta mokslą ir apšvetimą terp jų stovi augščiau, tai jie, nors išsisklaidę po pasaulį, bet netik savo tautystę, išlaiko, bet vaizbą kaip kur apvaldė, o per tai ne tik nenyksta, bet eina tvirtin, bujoja. Lietuviai gi, jeigu nesumanys išlaikyti savo šalies žemę savo rankose, it dumai, vėjo blaškomi dings. Bet ar galima leisti, kad musų ėdikai mus sunaikintų!

Žinoma, kad ne. Jau yra užmanyta įkurti lietuvišką banką, tik pirkimui parduodamos žemės Lietuvoje, — tad nereikia tą dalyką atidėlioti, bet reikia vikdinti ko greičiausia. Jeigu banka bus uždėta ir atsakančiai vedama, tad pinigų bus, reikia tik juos sutraukti į kruvą. Turint pinigus, vietoje maskolių, vokiečių, ar lenkų, mes patįs tapsime valdovais ir apsiginsime nuo priešų.

Bet neužtenka, kad tik žemę turėtum, — mums reikia dar apšvietimo, didesnio tautiško susipratimo r paguodojimo savęs. Dabar vienatinis musų apšvietimo, yra raštį milžinišką darbą atliks, liaudaikraščiai ir knygos. Lietuvoje, yra daug žmonių, kurie maloniai skaitytų, bet neturi už ką nusipirkti raštų; mes Amerikos lietuviai, visgi turtingesni, ne vienas skaito laikraščius, kiti turi užtektinai pinigų raštams; todėl perskaitytus laikraščius, nenumes, net nepadėtume pelyti ant lentynų, bet perskaitę kas sanvaitę siusime į Lietuvą savo gimnėms, pažįstamiems, ypatingai tokiems, kurie neturi už ką nusipirkti literaturos. Teipat galima ir stačiai prenumeruoti iš redakciją laikraščius pažįstančius Lietuvoj. Skaitantis užrašys draugams Lietuvoj po laikraštį, milžinišk darbą atliks, daugiau tautai gero padarys, negu lankymas 10 balių ir piknikų ir ten po 10 doliarių pragėręs. Juk daugumas ten besilankančių ir geriančių mano, kad tai tautos labui veikia, o visgi tai atbulas darbas, o ne šelpimas tautystės.

Reikia dar kad Letuvoje išeinančius laikraščius saviems užrašytų, nes juose ir jų gyvenimas ir reikalai aiškinami, telpa daug pamokinimų, kaip reikia žmonėms verstis. Aš linkėčiau, kad kiekvienoje Lietuvos grinčioj rastųsi, "Lietuvos Ukininkas", nes jis yra versmė plaukiančių gerybių, — kas nori, gali ir kitą laikraštį užrašyti.

Aš ne tik raginų kitus teip daryti, bet seniai teip darau pats: siuntinėju Amerikos laikraščius ir kas metas 4 egz. prenumeruoju "Lietuvos Ukininko". Ir kaip vien malonu, kad raštus gavę ir juos perskaitę, paskui atrašo, jog jų gyvenimas darosi šviesesniu ir vis šviesesniu, nes jaučia save žmonėmis. Tokių lietuvių nė tik neprarys svetimtaučių užplaukimai, bet kaip vėjas į nesugriaunamą kuną atsimuš!

Geistina, kad laikraščiai atkartotų tuos paraginimus karts nuo karto. *J. Daugmatys.*

BYLA.

Komedija vieno veiksmo, dviejose permainose.

Pagal latvišką, parašė P. Narvydas

ASMENYS.

1. Dulbis
2. Rainis } Turtingi ukininkai,
3. Kulikovskis, advokatas,
4. Kalėjimo sargas,
5. Panaktinis,
6. Policistas.

Atsitikimas pavieto mieste.

Scena perstato gatvę. Po dešinnei namas su durimis, lankais ir viešbučio iškaba, atsitinka naktvje.

SCENA 1.

Dulbis (su Kulikovskiu ateina iš kairės pusės į gatvę. Dulbis išrodo jau gerai įsigėrusiu. Ploščiaus kišeniai prikimšti visokios rušies aktų). Kaip tai klaikus tas jusų miestas. Jau bus apie valanda laiko kaip mes klaidžiojam, pons advokatai ką!....

Kulikovskis. Teip, bet jau atsiekėm kelio galą, štai jusų viešbutis.

Dulbis. Ar tai galėtų buti, (žvalgosi). Teip, dabar tik atsikvošiau. Po kelmais, kaip miške! A, aš jums, pons advokatai, esmu labai dėkingas, kad mane parvedėt. Vienam jau man butų sunku atrasti dienos laike, kagi bekalbėti dabar nakties....

Kulikovskis. Nėra už ką dėkavóti. Bet, paklausykie, ponas Dulbį, kodėl tu, budams toks turtingas žmogus, važiuoji į teip prastą viešbutį; ant didžiosios gatvės atvažiuoja visi turtingiejie žemvaldžiai, ten ir užlaikymas kitoks....

Dulbis (pertraukdams). Nėra ko apie tai ir kalbėti, tokiems kaip man, tai tas viešbutis kaip tik geras.

Kulikovskis (pataikaudams). Bet pons Dulbi, aš kalbu į jus kaipo į turtingą ir protingą žmogų, juk tokis žemvaldys kaip jųs nešimainytum su jeib kuom!

Dulbis (tripinėdams ant vietos). Et po kelmais, ką čia pons advokatas man prikaišioji.... Jums, miestų ponams, negalima tikėti; akis į akį vienaip, o už akių vadinat mus kvailiais žemiečiais. Apsistojus dailiam viešbutyj, už žvakę reik užsimokėti 10 kapeikų ir visi kiti reikalavimai daug brangesni,; o vistiek skaitote prastu žemiečiu. Čia kur musų nuo seniai įprasta, aš visuomet apsistoju.

Kulikovskis. Nu, nu pons Dulbi, jųs jau perdaug blogai manot apie mus miestiečius, vienok ir jus turite savo siekius.

Dulbis. Daugel, daug visgi nebus. Jųs miestiečiai esat toki pat. kaip ir mes žemiečiai. Kaip jųs teip ir mes apsukam vieni kitus; kas daugiau supranta to ir teisybė.

Kulikovskis. Su tuom jus norit manę išjuokti.

Dulbis. Jums nereiktų teip greitai užpykti: truputį aš įkaušęs. Aš visados apie jus turiu gerą manymą, bet tik iki jusų aprakavimo; ką, ka.... jųs vien suprantat perkeisti!

Kulikovskis. Gerasis pone Dulbi, kad jųs žinotumėt, kokias sunkenybes ir kėblumus atgabena man jųsų byla. Jus priešas yra iš pamatų kerštingas.

Dulbis. Ak tas niekšas! nekalbėkit apie tai, kitaip man pasidaro blogai ant širdies. Tas žmogus man apsunkina gyvenimą. Žiurėkit, pons advokatai, aš galėčiau laimingai ir ramiai gyventi, jei to apgaviko nebutų! Mano gera ukė, linksmi vaikučiai, padori moteris. — Nieko man netruksta, bet tas biaurybė Rainis su savo byla draskosi kaip pats nelabasis.

Kulikovskis. Ir tame tiesa jusų pusėj.

Dulbis. Teip. — Mano tėvas apie tai gana aiškiai man išpasakojo, gana teisingai apsakinėjo apie tą prudą, — mano tėvo tėvui tas prudas jau prigulėjo, aš, budamas dar vaiku, plaukydamas žu-

klavau po jį. — Ir kągi jus manot? ateina toks Rainis ir nori atimti mano prudą.

Kulikovskis. Tai yra didelė skriauda!

Dulbis. Aš jam nepasiduosiu! kad ir paskutinius marškinius prisieitų parduoti, jei jau nieko nebeturėčiau, tada tik mesčiau.

Kulikovskis. Suprantama. Tiesa turi pergalėti.

Dulbis. Mes jau septyni metai bylinėjamės! Šimetą daugiau įsipykino, negu tas visas prudas vertas.

Kulikovskis. Bet tada bus didelis džiaugsmas, kuomet bylą išlošime!

Dulbis. Prieš dešimtį metų atėjo iš kaščinkur šis besarmatis Rainis ir nupirko mano mirusio kaimyno ukį. Aš jau tuomet nieko gero nelaukiau nuo jo. Toki svieto valkatos niekam netikę. Kiekvienas geras žmogus pasilieka ten, kur jo tėvai gyveno.

Kulikovskis. Žinoma. Bet šiuose laikuos jau nuolat pasitaiko, kad kiaušinis nori buti gudresniu už vištą.

Dulbis. Tiktai tokiems žmonėms kaip Rainis nėra niekur gerai, jie niekur negali ramiai kiutot, toki žmones kaip Rainis tai tik fe....

Kulikovskis. Teip! Pasilik savo vietoj ir valgyk savo uždirbtą duoną.

Dulbis. Teip tai jis. Iš pradžių varėsi per pus užtektinai, teip buvo iki tai denai, kada pas mane atėjo ir norėjo gauti prudą pastatymui vandeninio maluno. Suprantama, aš to jam nedaviau. Musų tėvai veždavo savo javus malti už 20 viorstų į Krumų maluną, ir kamgi mums ką ten prasimanyti naujo.... Kadangi aš nenorėjau atiduoti, jis pradėjo eiti su visokiais prirodymais, norėjo manę pertikrinti, kad prudas priguljs daugiau jam negu man.

Kulikovskis. Tas yra stebėtinu!

Dulbis. Bet šį kartą jis priėjo liepto galą: aš esu toks ukininkas, kurs nesibaido nei jokios bylos, nors ji trauktusi visą šimtmetį.

Kulikovskis. Šį kartą jis nieko negaus. Jis gal savo maluną statyti kur nori, bet iš jųsų prndo jam vandens nėra.

Dulbis. Vandens! Nei kiek. Nors jis tuojaus nustiptų ,ir tai neduočiau tam niekadėjui. — Ar matėt kaip jis šiądien teisme išrodė? Su tuo jis manes vistiek nepadarys įlaidesniu.

Kulikovskis. Kad tik išturėtumėt iki galui!

Dulbis. Nusprendimas rodos greitai įvyks? Ar ne, pons advokate?

Kulikovskis. Teip. Ilgiausia, jei ims keturias sanvaites. Mes tą bylą išlošime, man galit užsitikėti.

Dulbis. Jei nepasisektų išlošti, tai pereisim iš naujo.

Kulikovskis. Nebus reikalo, jei mes nepamesime.

Dulbis. Gerai, pons advokatai, kada mano rankose bus teismo nusprendimas, tai be sutarto užmokesnio jųs gausit vėl riebų kalakutą.

Kulikovskis. Labai džiaugiuosi, jau dabar numanau koks tai bus garsus nusprendimas.

Dulbis. Taigi su laba nakčia! Man norisi miego: turbut, bus jau dvylikta nakties, mes laukininkai neįpratę teip ilgai nemiegot, pas mus visi eina anksti gulti.

Kulikovskis. Bet ir anksti keliate. Žinau jus, žinau. Na, tai labanaktį! Už keturių sanvaičių bus nusprendimas (išeina).

Dulbis. Labą naktį! Pasveikinkit savo mylimą pačiutę (skambina prie viešbučio durų).

E, tas mano advokatas nekoks žmogus. Lai Dievas apsaugos bent vieną nuo jo rankų. (skambina). Tos jo navatnos skaitlinės, kurių niekaip nesuprasi — vistik lotyniškai ir lotyniškai surašytos. (skambina). Jei nebutų mano teisybė, tai galėčiau tą prudą mesti po velniais, bet kągi, dar vėl dėl tokio niekšo kaip Rainis — ne, geriau nusiskandyti (skambina). Ar tai kiemsargis neatidarė? Tie begėdžiai guli kaip negyvi. Mano bernai greit jau kelsis, bet šitie čia guli ką tik užmigę. (Baldosi prie lango vis smarkiau). Galbut čia pirmiau išgirs negu skambutį. Po velnių, atidarykit, kas jums yra (išmuša stiklą)? Teip, vistiek netikusiai! Palauk! Jei aš langą atidarysiu, tai įeinų į vidų. Nuo priemenios prisigrėbsiu į svetkambarį, o iš ten netoli laiptų.

SCENA 2.

Dulbis. Panaktinis ir policistas.

Panaktinis. (tyliai). Tyliai, tą mes suimsime.

Dulbis. Lango stiklas, niekis. Už jį aš užmokėsiu, — kiemsargiui už įleidimą, teip ar teip butų reikėję duot. Policistas prisisukęs nusitveria.

Policistas. A, a, čia tu esi!

Dulbis. Na, kasgi tas?

Panaktinis. A, tai tu dar nežinai, vėl klausi!

Dulbis. Žmones ko jus nuo manęs norit?

Policistas. Tavę į kalėjimą nugabenti, rytoj ponas antstolis žinos kas toliau daryt.

Dulbis. Tai už kągi?

Panaktinis. Jis lips naktyj per langą prie svetimų žmonių ir klausia, kam jis suimtas!

Dulbis. Taigi jųs supraskit, kad aš čia gyvenu.

Policistas. Teip? Kodėlgi tu lendi pro langą?

Dulbis. Todėl, kad man durų neatidaro.

Panaktinis. Dėl tokių, kaip tu, suprantama, kad nelaikys durų atdarų.

Dulbis. Nebukit pasiutę, leiskite, leiskit, sakau!

Policistas. Et, kam čia tiek daug plepėti! Jei busi nekaltas, tai rytoj išleis.

Dulbis. Nugi supraskite, (graibosi po kišeniu). Štai išsigėrimui pinigų, tik leiskit mane. — Pone-Dieve, kurgi tas mano pinigų maišelis?

Panaktinis. Tą, turbut, jį kur nors palikai ir.... gal čia? Dabar gi išsinešti norėjai.

Dulbis. Jis turbut bus likęs vyno sankrovoj.

Policistas. Hm, matyt tu geras paukštukas; na, tai pažiurėsim. Na, eik!

Dulbis. Prikelkit tų namų gyventojus.

Panaktinis. Et, tai mums butų daug darbo. Čia iškultas langas, štai mėtosi stiklai. Tu lindai pro langą į namą, tai yra įsilaužimas, plėšimas. Todėl marš į policijos nuovadą, ten mes pažiurėsim!.... (ima už apikaklės).

Dulbis. Turėkit gi protą. Aš esmu ukininkas Dulbis.

Policistas. (tempdamas tolyn). Ha, ha, visi niekšai turi dailius vardelius!

Panaktinis. Bet šią naktį galėsi gerai išsimiegoti. Jusų brolis valkata ir teip daug skursta.

Policistas. (juokdamasi). Teip yra, apie tai turės pasirupinti kalėjimo sargas. (pasiima Dulbį, kurs dar spyrėsi, ir nusitempia).

PERMAINA II.

Kalėjimas. Viduryj durys. Po kairei pečius užgeses. Gale po dešinei ir po kairei lovos, ant kurių uždėti šienikai.. Lovos teip sustatytos, kad apie jas galima lengvai apeiti. Pryšakyj du stalai su dviem medinėm kedėm.

SCENA 1.

Rainis, Kalėjimo sargas.

Kalėjimo sargas. (su žvake rankoje, atrakina duris). Na, eikš čia į vidų.

Rainis. (Ploščiaus kišeniai pilni visokių teismo aktų). Bet aš jums dar kartą sakau, kad aš esu ukininkas Rainis iš Berzenų?

Kalėjimo sargas. (nepaisančiai). Tas vis gali buti!.

Rainis. Šendien turėjau teisme reikalą, tamsta supranti, švarbų reikalą, (tapsnoja per ploščiaus kišenius), todėl ir atvykau į jusų miestą. A, ką ant to pasakysit!

Kalėjimo sargas. Tas viskas gali buti!

Rainis. Tai už ką aš suareštuotas?

Kalėjimo sargas. Jusų pačių gerovei. Jus galėjo kas nors apvogti.

Rainis. Nedarykit kvailų juokų — aš klausiu, už ką mane suareštavo?

Kalėjimo sargas. Nors tas nėra mano priderystė, bet jums išaiškinsiu. Tu brolau naktyj klaidžioj po gatves, apart to — esate nepažįstami, ir kas svarbiausia, nežinot kur gyvenate.

Rainis. Susimildamas. — Aš čia suvisu svetimas jusų mieste, negalėjau tos gatvės atrasti kur aš apsistojau.

Kalėjimo sargas. Tas gali buti!

Rainis. Kaip vadinamas tas viešbutis, kuriame apsinakvojau, visai pamiršau.

Kalėjimo sargas. Tas kiekvienam gali atsitikti, kuris neturi apsigyvenimo vietos; tas gali buti ir su jusų mylista.... (juokiasi).

Rainis. Tas kiekvienam gali atsitikti! Todėl tegul nesiskubina areštuoti jeib ką....

Kalėjimo sargas. Plėšimai ir vagystės čia tankiai atsikartoja.. Musų panaktiniams prisakyta kuoaštriausiai, areštuoti nužiurėtinus žmonis, o jus lyg tyčia tokiu ir išrodote.

Rainis. (Perpykusiai trypdamas). Ne, aš neleisiu, kad mane skaitytų kokiu ten žuliku! Tegul jus velniai! Perdaug tyčiotės nesiduosiu.

Kalėjimo sargas (ramiai). Teip, galit išsispardyt, kiek norite; pasidarysit ramesniu. Labą naktį! (nori išeiti).

Rainis. Palauk! Nejaugi aš čia turiu pasilikti?

Kalėjimo sargas. Ar jųs vis abejojat? Mes dabar gyvename netikusiuose laikuose! Panaktinis jus suėmė, jus čia atvesti, aš turiu jus prižiurėti — kiekvienas pildo savo pareigas; gerai įtaisytoje ukėje viskas eina nei per siulelį nenukrypdamas.

Rainis. Ar tik nėra visai kitaip (meta švarką ir kepurę ant kairiosios lovos)? Kada mane išleisit?

Kalėjimo sargas. Aš to nežinau.

Rainis.. Ką? ir aš turiu, nieko nežinodams, čia sėdėti!

Kalėjimo sargas. Jei jus esate ukininkas Rainis, tai tą jus turėsit ponui antstoliui prirodyt.

Rainis (pasididžiuojančiai). Tegul tik jis pažiuri į mano popieras; dings visi nužiurėjimai.

Kalėjimo sargas. Tai ryt busite paleisti. Bet jei pasirodys, kad esate prigavikas, tai jus paduos tirinėjimo teisėjui, po ištirimo vėl kalėjiman, o paskui jau teisman, ten jus nuteis į darbo namus. Gėrai surengtoje ukėje niekas nenukrypsta nei per siulelį.

Rainis. Devyni velniai kad pagautų! Ar tai aš išrodau apgaviku?

Kalėjimo sargas. Kodėlgi ne? Išveizdoj nėra terp apgavikų ir teisingų jokio skirtumo! Jei apgaviką iš išveizdos galėtų pažinti, tai teismams labai butų tinkama!

Rainis. Taip; na, ta naktis visgi praeis! (krinta ant kairiosios lovos). Netikusi ir kieta.

Kalėjimo sargas. Dar yra kietesnės! Pasiimk sau minkštesnę pagalve, tai bus minkščiau.

Rainis (rodo antrą lovą). Ar tai aš nebusiu vienas.

Kalėjimo sargas. To negaliu žinoti. Jei šį vakarą kitą kokį nutvers, tai įvesiu čion pat. Labą naktį! (išeina).

Rainis. Ar tai man reiks tamsoje pasilikti?

Kalėjimo sargas. Žinoma. Po devynių vakare negalima kalėjime šviesos turėti.

Rainis. O jei aš užmokėčiau?

Kalėjimo sargas.. Hm, tas yra kaskitas. Nėra įstatymų be išėmimų!

Rainis. Na, tai už mano pinigus.

Kalėjimo sargas. Už pinigus viskas pasaulije galima.

Rainis. Aš teipgi tikiu tam. Tad imkie štai pinigus, atneškie butelį vyno, vakarienę ir palikkite žvakę!

Kalėjimo sargas. (padeda po kairei žvakę). Gerai, ponas Raini, aš jums viską pristatysiu (išeina).

SCENA 2.

Rainis vienas.

Rainis (ima iš kišeniaus aktus ir visokias popieras, dedasi po pagalve savo lovoj, paskui užsisiaučia švarku; kepurę užsimauja iki ausų ir gula lovoj. Gulėdamas kalba). Prakeiktas likimas. Kas manę varė į teatrą! — Negaliu suprasti, kaip jie ten gali tas komedijas nuo 8 valandos pratesti iki vienuolktai, ir vis nieko negalėjau suprasti. — Ir stebėtinai daug žmonių; juk, ir norėdamas, ankščiau neišeisi. Ir miestas gi! Gatvės, rodosi, vienokios ir gana. Aš maniau, kad man reikėjo pasukti po kairei, o ne po dešinei, tai gal bučiau namus atitikęs. O prieto—vešbučio vardą užmišau. O! ta sumišusi byla, vien piktumas ir visokie negerumai per ją ėjo. Ir tas pikčius Dulbis yalkioja mane po visokius teismus, jau septyni metai. Per tą laiką nėra man ramios valandos. Hm.... I keturias sanvaites, manau, bus viskas užbaigta. Tai jau nebutų teisybės pasaulyje, jei aš neišlaimėčiau! Mano advokatas tikrai velnio vaikas, tą galiu sakyti nebepasididžiavimo (atsisėda). Na, vieną naktį visgi čia ištversiu (atsigula).

SCENA 3.

Kalėjimo sargas, Rainis ir Dulbis.

Kalėjimo sargas (atidarydams duris, iš lauko pusės). Čia nepražuna nei vienas, kurį mano globai paveda, tai aš aprupinu. Gerai įrengtoje ukėje nieks nenukrypsta nei per siulelį. Eikit į vidų, ten jus laukia draugas!

Dulbis (įeidams). Bukit visi prakeikti. Aš geidžiu, jusų mieste....

Kalėjimo sargas (pertraukdams). Teip, tas nieko ką jus plepat ir koliojat; paskui bus jums lengviau [illegible] daromi teip daro (išeina).

Rainis (pasikelia ir atydžiai klausosi).

Dulbis. Prakeiktas likimas, (eina į pršakį, meta švarką ant dešiniosios lovos, ir žiuri į Rainį). Kasgi tas, tai aš čia ne vienas?

Rainis (atsisėdęs, žvalgosi).

Dulbis. Tas išrodo.... (pažinęs šaukia) Rainis! (Rainis "kartu" ir Dulbis puola prie durų ir baladojas). Ei, kalėjimo sarge, durininkai, prižiurėtojau, policija. Ei! (Baldosi).

Dulbis (užbėga už savo lovos). Ei, nakties sarge, kapralai, žemsargi, seržante, paoficieri, vakmistre, žandarai, teismo rėda, polcistai, katras tik tokius vardus turite! Ei, gelbėkit! Ar girdi?! (Girdėt rakto gingždėjimas).

Rainis (apsivelka švarku). Ačiu Dievui — jis ateina!

Kalėjimo sargas (įeina). Kas čia darosi? Kas atsitiko? Ko jus teip rėkaujate, lyg kas jus smaugtų, ar ką!

Rainis. Kalėjimo sarge! Su šituom žmogumi aš negaliu drauge buti.

(Pabaiga bus).

RAUKŠLĖMS GYDUOLĖS.

Rašinėja Dr. Juoktvėris,
J. Viškoškos Pagelbininkas.

Apie pora mėnesių atgal, vieną gražų rytą anksti pakilęs iš lovos, su vos prakrapštytom akim ir sutaršytais plaukais ėjau laukan palesinti ir išleisti ant kiemo vištas. Vos išėjus per duris, išgirdau kaščinką atdundant trepais augštyn. Tuojaus pasirodė keistas vyras su pablokšta ant viršugalvio kepure ir palaidu žiponu, turintis rankose kaščinkokias popieras. Išrodė lyg agentas, tik tiek buvo stebėtina, jog teip anksti atėjo ir skubinosi, tartum penki vilkai paskui vytųsi. Jis buvo sušilęs ir greitai alsavo. Nubraukęs ranka per kaktą jis greitai prabilo. "Esmi cenzo surašytojas; viską, ko tavęs klausiu, turi greitai ir teisingai atsakyti". Aš prižadėjau viską atsakyti, nes Viliam Taft pagarsino, jog du metu į augštalangę įtupdys už neatsakymą. Surašinėtojas pradėjo greitai manęs klausti sekančiai: "Ar tu juodas, ar baltas? Ar esi vyras ar moteris? Kada gimei, kiek metų ir kur gimei? Ar esi tėvas ir ar turi pačią? Ar tu namų galva, ar tavo pati? Kiek metų ženijais? Kelinto numerio pati? Ar seniai tu pas ją gyveni? Kiek tavo vaikų? Kiek tu senesnis už pačią? Ar pati meili? Ar daug turi burdingierių? Kaip seni burdingieriai? Ar daug jie nedirba? Ar visus pinigus atiduodi pačiai? Ar daug yra saliunų aplinkui? Ar pati leidžia rukyti? Ką tu veiki, kaip pati į balių eina? Su kuo ji šoka? Kokioms pančiakoms ji avi? Ar tankiai lovą pasikloji? Ar pančiakas skylėtas nešioji, ar užmegstas ir ar visus sagučius turi apatiniuose drabužiuose? Kiek saliunu esi aplankęs? Ar tau kvepia automobilių dumai? Ar matei Halleyo kometą? Kiek turi nejdėtų dantų? Ar žiuri į kitas moteris? Ar tau patinka tavo pati? Ar gražią turi tarnaitę? Ar ji meili? Ar pritari nesibučiavimo tiesoms? Kur dedi pinigus? Ar ikandi pačios iškeptą steiką? Ką manai apie Milwaukę? Ar kada dirbai? Ar turi pačios motiną? Ar daug pati turi giminių? Ar paskolintus pinigus gauni atgal? Kas atradę Žieminį Polių? Ar tankiai vaikus naktyj supi? Ar pati girtam kišenius nekrausto? Kaip ji tave sveikina — šluota ar samčiu? Ką ji labiaus myli — tave, vaikus, šunytį ar katę? Ar veinas praleidi vakacijas? Koks dydis tavo pačios gorseto? Ar tavo kedės išlaikytų Taftą? Kaip šneki? Ar gali perskaityti, ką parašai? Ar esi kurčias ar raišas? Ar daug tavo pati gauna dovanų? Ar ilgai manai gyent? Ar turi namie papugą? Ar pati tiki, ką sakai?" — Toki ir daug kitokių klausimų teip pylėsi iš statistikos surašytojo burnos, kaip iš kokio grafofono, jog man nebuvo laiko nei pusę žodžio pratarti. Mane, beklausinėjant, šaltas prakaitas apipylė, kvapas susiaitė ir aš už galvos nusistvėręs atbulas parsvirau ant kedės. Tuotarpu iš kambario pasigirdo mano pačios sijonų šlamėjimas. Surašinėtojas liovėsi klausęs, tik rašė. Po tam umai apsisuko, — per duris ir nudundėjo kaip viesula žemyn trepais į kitą stubą. — "Jis viską žino...." — aš pratariau vos atsikvėpdamas. "Kas čia buvo?" — užklausė mano pati. "Tai tas cenzų surašinėtojas buvo, — jis viską surašė, jis viską žino...." — pratariau šluostydamas nuo koktos prakaitą. "Ar jis ir apie kitus ką pasakojo? Ar nesakė, jog ta ponia Jonienė, ką skersai gatvę, turi jau daugiaus keturiasdešimts metų, tik giriasi, kad jaunesnė? Ką tu jam sakei?" — "Teip ,sakiau.... jis jau viską žino", — jau viską žino", — susimaišęs atsakiau. "Tai ar jis žino ir kad aš rytinę suknią jau trečias metas tą pačią nešioju?!" — "Teip, jis žino". Mano pati tik šlest apt aslos ir sukrito. "Ai tu, dievulėliau, tai jis dabar visoms išpasakos!...."

Persigandęs žmogus strimagalviais įsivertė į policijos stotį. "Mano gyvastis pavojuje!" jis suriko. "Vos ką dabar gavau nuo "juodos rankos" bauginantį laišką, — noriu leidimo nešiotis ginklą!"

"Gerai, tamstos malonė", atsakė policijos viršininkas, "aš tau leidžiu nešiotiesi tau dabar reikalingiausią ir geriausią ginklą — vėdyklę, atsigynimui tau gręsiančio karščio".

Kibis. — "Išrandi, jog Steponaičiui per visą laiką kraustosi. Jie šįmet jau net trįs syk kraustėsi".

Klibis — "O! Kairių šeimyna toli tą perviršija. Jie kraustosi teip tankiai, jog nori virvutę įsitaisyti kraustomoje budoje".

Tėmuks. — "Daktaras Regis, akių gydytojas, turbut, labai sunkiai verčiasi su savo pragyvenimu".

Klausuks. — "Kas tamistą verčia teip manyti?"

Tėmuks. — "Nagi jo pati kas popietė nuvažiavus į vidurmiestį švaistosi terp minios su kepure prikaišinėtą ilgomis spilkomis".

Stubis. — "E, seni, tie dratai sietuose, ką įdėjai nuo musių į savo langus, išrodo kaip rezginės; man rodosi, jog per jų tarpus beveik jautis galėtų perlysti".

Laukis. — "O, jie pilnai atsako savo užduočiai. Aš juos įdėjau vien sulaikymui skrajojančių mašinų, kad ne įlėktų".

Mama. — "Teip, dukrele, tokiose mažose mergaitėse, kada jos buvo geros ir klauso, pats Dievas gyvena".

Dukrelė (po kelių dienų gerumo, gerdama kavą). — "Mama aš bijausi gert, nes kava perkaršta, da galiu Dievulį nušutint".

Draugas. — "Ką šiuo paveikslu manyta perstatyti?"

Dailininkas. — "Valgi ir nakvynę per šešias sanvaites".

Ponia Balbienė (eidama su vyru po pietų nuo ponios Davienės). — "Andriau, ponia Davienė sakė, kad surengimui tų pietų ji turėjo daugaus kaip 50 virėjų".

Ponas Balbis. — "Oho, dabar tik dasipratau, kodėl teip velniška buvo ta jų vištinė sriuba".

"Ar tamista prilankauji greitam pagijimui?" paklausė jaunas medicinos mokinys, perskaitęs vieną iš apysakų apie stebuklingus išgydymus.

"Neprįtariu", švankštelėjo senas gydytojas. "Žiuriu į viską nuo praktiškos pastovos ir visada augštinu palengvą gydymą".

Pirma Bizgėlė. — "Kas atsitiko, Zybe? Kodėl tokia linksma?"

Antra Bizgėlė. — "Aš džiaugiuosi susimislinus, kaip tai dideliai mes laimingos, jog arklio vuodega negali teip greitai mataškotiesi, kaip šuns".

Kudžius. — "Siauragalvevičiui į smegenis paleido 50,000 voltų sutrenkimą".

Bliudžius. — "Išmislas! Kaip tamistai išrodo, ar kas galėtų į tokią vištinę galvą, kaip Siauragalvevičiaus, įtalpinti teip daug voltų!"

"Laimė sykį į kiekvieno duris pasibarškina".

"Apie tai žinau. Bet kas iš to?".

"Argi ji niekada į tamistos duris nepasibarškino?"

"Galbut. Bet aš maniau, kad tai skolos reikalautojas ir neatsiliepiau".

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. LAUKIS,
601 Brick st., Valparaiso, Ind.

APYSKAITA TĖVYNĖS MYL. DRAUGIJOS.

Renton, Wash., 46 kp., per Alex Kalvaitį ..... $1.20.
Girardville, Pa., 110 kp., Juozas Kačergis ..... 60.
Chicago, Ill., 37 kp., per E. Čepulį ..... 9.00.
Pawne, Ill., pav., D. Dutkus ..... 60.
Pawne, Ill., apdarams V. Kudikos raštų ..... 84.
Jerome, Ariz., 3 pav., per K. Čepuką ..... 1.80.
Worcester, Mas., 50 kp., apd. V. K. raštų, per Dusevičių 1.68.
Grand Rapids, Mich. 58 kp. per J. Dantą ..... 10.20.
Seattle, Wash., 46 kp., per F. Veseilį ..... 7.80.
Seinai, Europa, 10 pav., per A. Rucevičių ..... 6.00.
Seinai, apdarams V. Kudirkos raštų ..... 6.72.
Chicago, Ill., 22 kp., per A. Šliakį ..... 2.40.
Chicago, Ill., apdarams V. Kudirkos raštų ..... 2.52.
Forest City, Pa. 82 kp., per J. Juozapaitį ..... 1.25.
Lawrence, Mass., apd. V. Kudirkos raštų, per A. Ramanauską ..... 84.
Baltimore, Md., 11 kp., per A. V. Greičių 2.40
Baltimore, Md., 11 kp., per S. Urlakį ..... 2.40.
Waterbury, Conn., 5 kp., per M. Brazauską ..... 3.24.
Springfield, Ill., pav., J. R. 1.20.
Harrisburg, Ill., 5 pav., per, kun. J. Petravičių ..... 3.00.
Collinsville, Ill., 94 kp., per J. Stepanavičių ..... 2.40.
Rochester, N. Y., 52 kp., per Petronį ..... 7.80.
Cheltenham, Pa., 87 kp., per B. Jatužį ..... 60.
Erie, Pa., nauja kp., per J. Orinikaitį ..... 12.00.
Kensington, Ill., 113 kp., P. Maciukevičių ..... 76.
Detroit, Mich., pav., J. Vaškevičius ..... 60.
Exter, N. H., pav., J. Zdanauskas ..... 1.20.
Norwood, Mass., 36 kp., per J. Ruškį ..... 1.20.
Cleveland, Ohio, pav., S. Šliakis ..... 60.
Charlottenburg, Berlyn, Vokietija, per B. K. Balevičių 4.26.
New Haven, Conn., apd. V. Kudirkos raštų, per Greičių ..... 6.72.
Cleveland, Ohio, 47 kp., per J. Jočionį ..... 9.30.
Cleveland, O., apd. V. Kudirkos raštų ..... 84.
Milwaukee, Wis., pav., D. Dragas ..... 1.20.
Chicago, Ill., 22 kp., per A. Šliakį ..... 4.80.
Chicago, Ill., apd. V. Kudirkos raštų ..... 2.52.
W. Franfort, Ill., 111 kp., per A. Sprindžiūną ..... 3.60.
W. Franfort, Ill., apd. V. Kudirkos raštų ..... 2.55.
Valparaiso, Ind., 13 kp., per S. Šafranauską ..... 5.40.
Minersville, Pa., 1 kp., per M. Mikolavičienę ..... 3.00.
Herminie, Pa., pav., per J. Andrušį ..... 1.20.
Carnegie, Pa., 2 pav., per P. Lapą ..... 2.40.
Brooklyn, N. Y., 3 kp., per V. A. Greičių ..... 9.60.
Brooklyn, N. Y., apd. V. Kudirkos raštų ..... 84.
Cleveland, O., 74 kp., per J. Joconį ..... 1.20.
Springfield, Ill., 49 kp., per T. Kungį ..... 7.80.
Westville, Ill., per J. Kirvelį 4.20.
Philadelphia, Pa., 4 kp., per T. Astramską ..... 1.20.
Clinton, Ind., per D. Riavką 4.20.
Johnston City., 31 kp., per M. Bajorienę ..... 10.80.
Scranton, Pa., 95 kp., per S. Cusiką ..... 3.00.
Wilson, Pa., 57 kp., per S. Mažeiką ..... 6.60.
Wilson, Pa., apd. V. Kudirkos raštų ..... 1.60.
Seattle, Wash., 46 kp., per F. Veiselį ..... 1.20.
Valparaiso, Ind., 13 kp., per V. A. Greičių ..... 2.52.
Detroit, Mich., 68 kp., per M. Mockų ..... 11.40.
Detroit, Mich., apd. V. Kudirkos raštų ..... 6.72.
Forest City, Pa., 82 kp., per J. Juozapaitį 2.40
Chicago, Ill., 28 kp., per J. Biežį ..... 15.60.
Chicago, Ill., apd. V. Kudirkos raštų ..... 3.36.
Shenandoah, Pa., 25 kp., per M. Vakriną ..... 15.60.
Cheltenham, Pa., 87 kp., per B. Jatužį ..... 60.
Wilkes Barre, Pa., 70 kp., per J. Šaukevičių ..... 10.20.
Wilkes Barre, Pa., apd. V. Kudirkos raštų ..... 1.68.
Batavia, Ill., 90 kp., per V. A. Greičių ..... 60.
Valparaiso, Ind., 13 kp., per S. Šafranauską ..... 2.40.
Chicago Heights, Ill., 54 kp., per M. Remeikį ..... 16.00.
Gardner, Mass., pav., J. Mackevičia ..... 1.20.
Gardner, Mass., apd. V. Kudirkos raštų ..... 84.
So. Boston, Mass., 81 kp., per M. Mockapetrį ..... 1.40.
So. Boston, Mass., apd. V. Kudirkos raštų ..... 84.
So. Boston, Mass., per S.
So. Boston, Mass., apd. V. Kudirkos raštų ..... 9.00.
Montello, Mass., pav., B. P. Miškinis ..... 60.
Sharon, Pa., pav., P. Gavenas 60
Springfield, Ill., pav., apd. V. Kudirkos raštų, J. R. 84.

Viso pribuvo nuo 25 d. balandžio iki 28 d. gegužio ..... $300.08.

Išmokėta:

Už expresą persiuntimo laiškų, V. A. Greičiui ..... 35.
Už spaudą laiškų, J. Bagdžiunui ..... 3.50.
J. Gabriui, už vedimą V. Kudirkos raštų ..... $100.00.

$103.85.
Pribuvo iki 28 d. gegužio $300.08.
Išmokėta ..... $103.85.

Pasiliko nuo 25 d. balandžio iki 28 d. gegužio ....$196.23.
Buvo išde iki 25 d. bal. $1.972.66.

Viso išde T.M.Dį iki III seimui ..... $2.168.89.

A. J. Povilaiką, T. M. D. iždinink.

III T. M. D. SEIMAS.

Kartu su XXV seimu S. L. A. atsibuvo Chicagoj teipgi III T. M. D. seimas, į kurį pribuvo apie 70 delegatų nuo įvairių T. M. D. kuopų. Pirma sesija (posėdis) atsibuvo 6 d. berželo ir traukėsi nuo 8 val. iki 11:30 vakare. Sitame posėdij išrinkta seimo vedėjus (žiur. pereitą num. "Lietuvos") ir apsvarstyta didesnė pusė naujų T. M. D. įstatų. Antroji sesija atsibuvo 9 d. berželio. Prasidėjo 7:30 vakare ir traukėsi lygiai iki 12 val. nakties. Antroj sesijoj darbas ėjo daug slidžiau, negu pirmoj ir suspėta užbaigti visus reikalus. Naujoji T. M. D. konstitucija su labai mažais pataisymais priimta. Pabaigus svarstyti konstitnciją imtasi iš eilės kuopų įnešimų, kurie jau buvo sutvarkyti tam tikros komisijos dar prieš seimą, kas labai palengvino darbą. Raportai T. M. D. Centro Valdybos, parodanti kaip išaugo ir iš-

bujojo T. M. D. laike paskutinių metų, buvo priimti triukšmingu plojimu, nes pasirodė, jog šiądien T. M. D., pagal skaitlių savo narių ir pagal didumą tik-ką atlikto darbo, yra didžiausia ir stipriausia lietuviška apšvietos organizacija. Kada ant seimo prezidento stalo padėta pirmą puikiuose apdaruose Kudirkos raštų egzempliorių, plojimas delnais perėjo į tikrą audrą ir nevelžu delegatai pamatė prieš save puikų raštų rinkinį, kokio gal nei vienas nesitikėjo. Apie kuopų įnešimus bus smulkiau pažymėta protokole. Čia tik reik paminėti, jog seimas kone vienbalsiai ir entuzijastiškai netik pripažino Centro Valdybai užsitikėjimą, bet dar išreiškė jai savo padėką.

Visiems delegatams, kurie panorėjo, buvo išdalinti po vieną egzempliorių Kud. raštų, kad parsivežę galėtų parodyti savo kuopoms (išsiutinėjimas užims ilgesnį laiką). Priėjus rinkimui naujos Centro Valdybos, senasai T. M. D. pirmininkas, B. K. Balevičius, padėkavojo už tolimesnį Dr-jai tarnavimą, pasiaiškindamas, jog dėlei blogos sveikatos pagal daktarų patarmą, priverstas yra pasitraukti nuo šito sunkaus darbo. Teip pat padavė savo rezignaciją vice-pirmininkė, p. O. Ramanauckienė ir Centro sekretorius p. V. A. Greičius; visi vienok prižadėjo darbuotis. T. M. D. labui iš šalies pagal savo išgalę. Priėjus rinkimams išrinkta vienbalsiai T. M. D. Centro pirminnku — J. Liutkauskas, iš Brooklyno, N. Y.; vice-pirmininku — P. Butkus, iš Chicagos, Ill.; Centro sekretorium — J. Dagis, iš Chicago, Ill. — visi dar jauni, bet energiški ir darbštus vyrukai, — todėl reik tikėtis, jog T. M. M. po jų vadovyste netik nesilpnės, bet sparčiai eis stipryn ir didyn. Centro iždininkas liko tas pats, A. J. Povilaika, iš Waterbury, Conn.; iždo globėjais: Želvis iš Waterbury, Conn. ir Kardokas iš New Brtain, Conn. Literatiškas kimitetas liko tas pats, butent: Laukis iš Valparaiso, Ind., J. Gabrys iš Paryžiaus (Prancūzijoj) ir V. S. Jokubynas iš So. Bostono, Mas.

Seimas užsibaigė karštais pasveikinimas naujos valdybos ir linkėjimais, kad T. M. D. ir toliaus augtų ir bujotų musų tautos labui.

Delegatas.

IŠ VISUR.

‖ Egypte išdegė miestelis Taber. 6000 ypatų neteko pastogės.

‖ Pietinėj Vokietijoj pereitą sanvaitę siautė audros su debesų praplyšimais, kurie pagimdė tvanus. Šaurinėj gi Vokietijoj dideli karščiai; dėl karščio atsiėjo net mokyklos uždaryti.

‖ Minsko gubernijoj išdegė veik pusė turimčio 15000 gyventojų miesto Borisov. Sudegė 450 namų.

‖ Garsaus New Yorko operos užlaikytojo Oskaro Hammersteino neleido maskoliškoji valdžia Peterburgan.

‖ Italijoj, Alpų kalnuose iš ežero Co moišgriebė skrynią, kurioj rado moteries kuną. Policija mano, kad tai kunas amerikonės. Galva buvo sudaužyta, kas rodo, kad minėta moteris užmušta.

‖ 10 d. berželio, ant vokiškojo garlaivio "Kaiserin Augusta" iš Europos iškeliavo su savo šeimyna buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas Roosevelt.

‖ Terp išsiųstų ant respublikos Peru rubežiaus Ecuadoro kareivių apsireiškė geltonasis drugys. Petu paleido namon pirma po ginklu sušauktus liuosnorius.

‖ Meksikoje, netoli Valladolid, buvo kruvinas mušis valdžios kariumenės su sukilusiais indijonais. Indijonai tapo sumušti, nužudę daug kariautojų, pabėgo.

‖ Vokietijoj, netoli Dresdeno, trenkė perkunas į traukiantį į savo stovylas kariumenes regimentą ir parmušė kareivius vienos rotos. Trįs kareiviai tapo užmušti, o 15 yra sunkiai sužeistų.

(Tąsa ant penkto pusl.)

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

ko, o tas, kas apie jį žinoma iš kitur, tai nurodo į tai, kad jis buvęs laukų dievybe.

Visai prie istoriškųjų laikų atveda mus legenda apie šiaurbabilioniškąjį karalių Sargoną. Jis yra šventnamio Anunit įsteikėju Agane (žr. sk. 26). Šita legenda išlikusi assyriškoje Asurbanipalo knygyno nuorašoje, verčia manyti, jog Sargon, kaipo pasakiškasis viešpatybės įsteigėjas, tapo tautiškuoju karžygiu. Joje jis žiurimas teip, jog jis nepažinojęs savo tėvo, motina gi pagimdžiusi jį slapta. Ji padėjo kudikį į ragažę iš nendrių, aptepusi ją sakais, idant į ją nesisunktų vanduo, ir paleido ant upės. Srovė nešė ją, iki vienas gailingas vandennešis kudikio neišėmė, kurį jis paskui užaugino saulės garde. Jam dirbant kaipo sodininkui, pamylėjo jį Istar. Su jos pagelba jis pasiekia karališką valdžią Babilonijoje ir uždeda savo buklę Agane. Tokiu budu mytas pereina į istoriją. Nors pirmuose dviejuose mytuose apie Izdubarą ir Etaną turinys negali buti sprendžiamas su tikrybe, prasmė gi myto apie Adapą abelnai abejotina, tai visgi, sulyg to, kas juose žinoma, nėra juose nieko, kas nurodytų į pirmapradinį prosenių kultą. Iškylantis karžygių plėtojimasi daro daugiau galimu tą, kad legendose buvo išgiriama asmenų nuopelnai, kurie paskui liaudies atmintyje buvo apvilkti į dieviškas pagarbas, tuomi kad jie išpradžių buvo dievais, o paskui pavirto į liaudies karžygius.

SYRIJA IR FINIKIJA.

(D-ro Fried. Jeremias, Leipcige).

40. ABELNA APŽVALGA.

Priekinės Azijos semitai apėmė sritį, esančią terp Eufrato ir Terpžeminių jurių; šiaurėje savo kaimynais turėjo chetėjus ir mažaazijiškės tautas. Tikėjimiškos syrų, finikų, chanaaniečių ir filistiniečių pažiuros turi daug giminingumo kaip savo asmenyje, teip ir atskirose garbinimo formose. Visuose šituose semitiškuose tikėjimuose asmeniška pradžia yra politeistiškasis garbinimas gamtos. Dievai yra kaipo dideli, galingi ir stiprųs, gyyeną danguose, dangaus ir žemės valdovai, ir ypatingai valdovai tos šalies, ar gardo, kurių srityje jie yra garbinami. Jie parodo slaptingą jiegą ir galybę kuojvąiriausiuose saugojimo ir naikinimo gamtos apsireiškimuose. Kas atsieina dievų prietikių su žmonėmis, tai šitie juos vardina ir garbina sulyg savo doriškų savotybių. Nė pas vieną semitiškųjų priekinės Azijos tautų nebuvo tokios tautiškos šventynės, kuri butų garbinama visų abelnai ir tas išaikina politišką šitų tautų išsiskyrimą. Vienok iš kulto pusės jis turi daug panašumo. Štai, didžiuose kultiniuose centruose apsireiškia vis tos pačios prastos klajoklinių tautų gamtiškos kulto formos, kurios randama ir atidalintose viena nuo kitos šventose vietose. Ant augštumų žmogus buva arčiau prie dievo, todėl semitai visų labiausiai mėgo melstis ant augštų vietų. Šitasai ant augštumų garbinimas užsiliko ypatingai Syrijoje iki vėlesniųjų laikų. Dievybė parodo savo jiegą ir galybę ypatingai ten, kur apsireiškia gaivinga gamtos jiega (?), todėl, suprantamas dalykas, kad versmės, vandenys ir šventieji medžiai esti garbinimo vietomis. Syrų ir finikų šventnamiai buvo maži; be šventovės, kurioje buvo dievybės paveikslas, kultui turėjo svarbą teipgi jų apielinkė. Šventnamiai statyta kiek galint ties versmėmis ar šventais vandeniais ir buvo apsiaučiami šventais gojais. Šventas medis tikėjimiškoje dailėje lošia svarbią rolę. "Ašerai" iš pradžių buvo teipgi šventais medžiais. Įkastas į žemę medinis stulpas reiškia tą vietą, kurioje dievybė rodo savo jiegą. Tokiu jau budu vietos, skaitomos vienvaline kokio nors dievo bukle, kur jis kokiu nors budu parodė savo galybę, ženklinta paprastai paminkliniais akmenimis (betel, *Baitulion)*, kurie buvo liejami alyva ir aukiniu krauju. Jei dievų paveikslai turi biaurų ir baisų išvyzdį, gyvuliniai gi simbolai parodyta šiurkščiose formose, tai tas išsiaiškina menku dailinių ypatybių išsivystymu ir geismu kuogriežčiausiai atsiženklinti dievybės vyriausias ypatybes. Kas atsieina dievų veiklumo, tai manoma, kad greičiau reikia jų pragaištingos veikmės bijotis negu laukti nuo jų maloningos pagelbos be ypatingo nuopelno. Abelnai, didžiausiu kulto tikslu yra prašalinimas galimų atsitikti nelaimių. Pietinės Azijos semitiškų tautų kultinės taisyklės turi terp savęs daug giminingumo, į ką mums nurodo biblijiškieji liudijimai sulyg finikiškųjų ir chananėjiškųjų kultų ir žinios, pasemtos iš Hier opolio ir finikiškų kultinių vietų. Bet svetimažemės versmės liečia sulyginamai teip vėlų, sinkrėtinį laiką, kad negalima atskirti egyptiškos ir babilioniškos kultūros veikmės pasekmių bei kainos įtekmės kaimyniškų tautų vienos į kitą nuo to, kas buvo iš pat pradžios. Chananėjiškų ir filistiniškų tautų istorijos tyrinėjimui, išskiriant Mezos parašus, nėra jokių pirmapradinių versmių. Todėl visas tolesnis gvildenimas lytėsis vien aramėjiškas ir finikiškas tautas.

41. SYRIJA. SYRIŠKIEJI KULTAI.

Nusisiuntimo raštai. Be Vogiue-le-bo ir Vaddingtono veikalų apie Palmyrą, reikia dar nurodyti veikalai: Scholtz, *Goezendienst und Zauberwesen bei den alten Hebraeern und den benachbarten v. Yoelkern* (1877); W. W. grovas von Baudissen, *Studien zur semitischen Religions Gechichte* (2 laida 1876—78); Fr. Betgen: *Beitraege zur semitischen Relegions Geschichte;* Tiele, *Gezhichte der Religion in Alterthum* Gericho vertimas (I, 1896). Aramėjiškieji parašai surinkti — *Corpus inscriptionum semiticarum* (II tom. I, 1, 1889 ir tom. I, 2, 1893). Felmos ir Zendširlės parašams prilyg. die Sitz. — Ber. der Berl. Acad. der Wiss. (1884 ir 1886) ir Galevi — Revue semitique (1893 m.).

Istoriškasis priekinės Azijos tautų išsivystymas nesuveda jų, kaip kad Babilionijoje, į tautišką vienybę ir atsakantį tikėjimiškų formų sąryšį. Daugiausiai perversmų teko aramėjiškoms tautoms. Gamtiškos sąlygos, po kurių įtekmę vystėsi aramėjiškos tautos ir žiedėsi jų tikėjimas, buvo labai įvairios. Mums žinoma, kad, ant kiek aplamai, derlingos buvo vakarinės šalys, kaimyniškos finikams, ant tiek pat varginga buvo iškilusi lyguma į vakarus nuo Eufrato. Senovėje aramėjai vedė klajoklių gyvenimą šiaurinėje Mesopotamijoje. Assyriškieji parašai, pradedant nuo 14to metašimčio, liudija apie kares su gyvenančiais čia aramėjais. Jie tolydžio stengėsi išplatinti savo sritį linkui Babilionijos ir Elamo, už Eufrato jie driekėsi į vakarus iki Livantii, pietuose gi toli įsismelkė Arabijon. Gamat, Damask ir Palmyra buvo syriškosios valdžios sukuriais. Likę vėlesniame laike syriškojo tikėjimo liekanos liudija mums apie gamtos dievinimą šalyje palaimintoje gausa; bet apie vieną, abelną syrišką panteoną prie tuometinio tautų išsidalinimo ir pilniausios stokos politiškos vienybės, žinoma, negali buti nė kalbos. Syriškosios viešpatybės visuomet buvo pereinamomis sritimis Egypto ir Assyrijos kareivijoms. Terp Damasko ir Izraėliaus buvo vienval susinešimai. Užkariaujančiam galingos assyriškos viešpatybės spudžiui syrai menkai tegalėjo spirtis ir todėl vienval buvo pavojuje patekti po Assyrų valdžia. Užsilikę syriško tikėjimo liekanos aiškiai parodo į jį svetimos įtekmės veikmę. Kas liečiasi kainos veikmės babilioniškos ir syriškos kulturos vienos į kitą, tai ji prasidėjo jau labai nuo seno periodo, apie ką liudija Babilionijos istorija. Teip pat ir su Egyptu Syrija suėjo anksti į susinešimus. Senesnieji liudijimai apie tai atsineša prie 16to metašimčio.

Musų žinių versmės sulyg Syrijos tikėjimo labai neskaitlingos ir sulyginamai vėlesniojo atsiradimo. 18tos dinastijos egyptiškųjų karalių ir assyriškųjų karalių, pradedant nuo 14to metašimčio, liudijimai apie pergalingus žygius prieš Syriją, turi vertę tiktai istorijai. Yra keletas visokeriopų biblijiškų nurodymų. Terp kitų assyriškai aramėjiškieji raštai iš Nimrudo ir Kujundžiko apima teoforiškus vardus. Svarbiausiomis aramėjiškomis versmėmis yra senaramėjiškieji 8to metašimčio parašai, paeiną iš Zendširlės ties Amanuso apačia; Teimo parašai, vidurinėje Arabijoje, supažindina mus su vienos ikišiolai nežinomos syriškos dievybės paveikslu. Palmyros (Tadmor) parašai, priklauso jau pokrikščioniškajam periodui. Ne be vertės teipgi veikalas *Periitės Syrias deou*, priskaitomas Lucianui, nors jis teipgi buvo parašytas pokrikščioniškame laike. Rašėjas nuodugniai ir remdamasi savo paties pastebėjimais aprašo Hierapolyje (Bambike) kultą. Paminėti parašai iš Zendširlės, turį savyje dviejų naujų dievybių vardus, reikalauja didelio atsargumo ir numatymo naudojanties esančiai juose nedidele žinių apsčia. Iš kitos pusės, kaikuriuose atsitikimuose neišvengtinai parsieina naudotis kaipo versme tikriausiais daiktvardžiais.

Augščiausia damaskiškų syrų dievybė yra dievas Chadad*) (žyd. Chadad, graik. *Hadados)*. Vėlesnieji raštininkai vadina jį augščiausiu Syrijos dievu, dievų karaliumi. Makrobius skaito jį sauliniu dievu. Ant vieno aramėjiško cilinderio jis yra išreikštas su dantuota karuna, ilga barzda, palaidais plaukais, ir su griausmo vėzdu rankose, kas pilnai atsako jo, kaipo karės ir audros dievo ypatybėms. Ant kito aramėjiško paminklo, pašvęsto Chadadui, jis parodyta su karališku galvos aprėdalu — su ragais. Kaip ten nebuk, nėra jokios abejonės, jog assyrai skaitė jį audros dievu; kadangi Chadado pažymėjimui jie vartojo idėogramą IM, savo audros dievo Rammano. Viename dieviškų vardų suraše, šitos idėgramos prasmė persiduoda žodžiais Dadda ir Adad ir atsakančiai šitam assyriškasis kito parašo rašėjas perduoda atsakančioje vietoje idėgrafišką braižinį vardo Bibilu IM žodžiu Bir-Dadda (sulyg. žyd. Benchadad, "Chadado sunus"). Į šitą Chadado tapatinimą su Rammanu randame nurodymą teipgi Amarno parašuose. Dvejopo vardo butis šitam dievui čion aiškiai pasirodo braižinyje vardo A-ad-du-mi-hir, kuris sykį parašytas net su kvapiniu H pradžioje; greta su Bibilu IM randame čion Rib-ha-ad ir Rib-Adda. Chadad perduoda žodžiu: "puikus", bet teisingiaus bus pastačius jį sąryšin su arabiškuoju "chadda — bausti", kas pilnai atsako etimologiškai Ramman vardo prasmei: "griaudžiąs".

Greta su dievu Chadadu, kurį assyrai tapatino su Rammanu, šitas antrasis pats ir buvo aramėjiškuoju dievu ant aramėjiškų parašų tikruose daiktvardžiuose Sadekramman ir Rammannatan. Teipogi ir biblijiškieji liudijimai vadina jį syriškuoju dievu, kuris turėjo savo šventnamį Damaske. Ištarimas Rimmon atsirado dėl aiškintojų klaidos, dėlei kurios dievybės vardas buvo jungiamas su šventybės reikšme tikėjimiškoj granatinio obuolio simbolybėje. Septynios dešimts aiškintojų rašo *"Remman"*. Abu vardai Chadad ir Ramman atsitinka drauge Chadad-Rimmono varde pas pranašą Zachariją (XII, ii).

Aramėjiškieji parašai greta su Chadadu vadina dar dievą El. Labai svarbu yra tas, kad čion pirmą kartą El pasirodo semitiška dievybe, o ne tiesiog abelnu dievybės užvardžiu. Todėl visi aramėjiškieji tikrieji daiktvardžiai, kurių sudėjiman įeina žodis El, reikia skirti prie šitos dievybės. Nepaprastai savotiškas terp kitų privedamas assyriškai aramėjiškoje tarmėje vardas Sassiariel arba Sarsariel, kuris reiškia: "El — karalių karalius". Teip pat ir vardas RKB-EL sutinkamas tiktai paraše Zendširlėje, ir reiškiąs dievybę, turėjusią savo šventnamį, kadangi ji pavadinta "namo valdove", yra turbut teipgi dviejų dievybių vardu sujungimu. Stovįs priekyje vardas RKB yra visai nežinomas, bet kad tai ištikro yra dievybės vardas, tai tame mus įtikina tikras daiktvardis Bar-RKB, t. y. "sunus RBK"; nėra jokios priežasties abejoti, kad RKB šitame varde yra tik to paties parašo RKB-EL sutrumpinimu. Aiškinimas šito žodžio paeigos nuo šaknies "rekab", važinėti, teip pat mažai pakaktinas, kaip ir jo sulyginimas su žydiškuoju Kerub.

Syriškosios Istar-Astartės vardo forma yra Athar, bet jis atsitinka tik Atar'iečių varde (Atar duoda spėką) viename aramėjiškame iš Kujundžiko paraše. Aplamai gi syriškoji Astartė žinoma po sudėtiniu Atargatis vardu (teisingiaus Athar'athe, "Atar, motina Ate'). (Ktezius vadina ją Derketo). Makrobius stato ją ant lygios su Chadadu ir abiem dievybėms priskaito valdžią ant visa ko sviete. Hiropolyj pildomas kultas, kurį Lucianas aprašo nuodugniai iš savo paties patyrimo, pilnai patvirtina atsiradimą vardo Atargatis iš susidėjimo dviejų vardų Atar ir Attiso. Čion buvo sujungta du kultai, Astartes ir Adoniso, ką teipgi primena ir Lucianas iš priežasties šventnamio Astartės Byblose. Attis yra lydiškuoju Adonisu. Tik vienas skirtumas tėra terp Attiso ir Adoniso mytų, butent: Attis miršta nuo išromijimo paties savęs. Šitai buičiai pilnai atsako laukinis ir aistriai geiduliškas kultas, pildomas Hieropoley Atargatis garbei. Įeinant į šventnamį buvo išstatyta faltosai ir buvo nepriderančios Astartės kulto žymės. Skaitlinga romiklių gauja (Gallai su Archigallu priekyje) moteriškuose rubuose laikė dievei pamaldą; kiti, sujaudinti ekstazon varančia pamalda, kurioje jie prie šokių ir muzikos rankas sau piaustė iki kraujų, romijo save dievės garbei. Be to Lucinas privedė tris faktus, kurie charakterizuoja Atargatis, kaipo vandens dievę. Jis pasakoja, kad jai, drauge su balandžiu, pašvęstos buvo telpgi ir žuvys ir kad per jos šventes, atsibuvančias du kartu per metus, šventnamin buvo nešamas vanduo; čion iš visų Syrijos pabuklių pludo maldininkai ir nešė su iškilminga procesija šventnamin jurų vandenį, kurį čion paliedavo. Askalone, kur šita dievė buvo išreiškiama su žuvies liemeniu, šventnamis buvo pastatytas ant žuvingo švento ažero kranto. Bet visi aiškinimai liečianti žuvinį Atagartis pavidalą yra tik vėlesniais mytiškais sanprotavimais. Atagartis Hieropolyj yra be žuvinio liemens. Lucianas, aprašydamas auksinius dviejų sėdinčių dievybių paveikslus, vadina juos Hėra ir Zeusu. Turbut šitie paveikslai reiškė Atagartis ir Chadadą. Atagartis yra paveikslinama vežama liutais, o Chadad sėdinčiu ant bulių. Atargatis, sulyg Luciano žodžių, turi daugiausiai panašybės į Herą, bet teip pat ir į daugelį kitų graikiškų dievų. Vienoj rankoj ji laiko skeptrą, kitoje ratelį; ant jos galvos, spinduliais apsiaustos, yra bokštas. Šita dievė apsijuosusi puikia juosta, kurie paprastai puošia tik Uraniją (Venerą), ant jos gi galvos yra brangus laimę duodąs akmuo, kuris nakčia savo žerėjimu nušviečia visą šventynę. Terp šitų dviejų dieviškų paveikslų yra patalpintas trečias savotiškas be jokios ypatingos žymės*), bet su aukso balandžiu ant galvos (Astartes šventės simbolas). Šitas paveikslas du sykiu į metus (žr. augščiau) per šventę buvo nešamas pas mares. Jei Atargatis Hieropolyj ir kitose vietose buvo garbinama vandenių dieve, tai šitas išaiškinama tuomi, kad syriškoji Astartė, kaipo mėnulio dievė, siuntė drėgnį, o drauge su tuo ir vaisingumą. Kaipo mėnulio dievė ji buvo piešiama su spinduliais ir mėnulio emblėmomis.

Ankštame susirišime su Atargatis yra dievas-globėjas Gad. Žodis Gad tą patį reiškia, ką graikiškas *tyche;* jis apturėdavo tokias pat pagarbas, ką ir graikiškoji laimės dievė; panašiai *tychė*, šitas žodis tik ilgainiui tapo tikrumu dievybės daiktvardžiu. Šventnamiai Gado garbei primena simena gana tankiai. Isajas guodžias ant čėsnių, keliamų Gado garbei ant namų slenksčių.

Vienas paminklas Tempoje kelis kartus vadina dievą SLM ir kunigą SLM-ezeb. Ant šito paminklo yra dievybės paveikslas augščiau altoriaus su ragais assyriškr drabužiuose ir su jėtim dešinėje rankoje. Minima teipgi dievas Mar (kas aramėjų kalboj reiškia "viešpats"), paprastai sudėtiniame varde — Marsamek (Mar — apgina). Daugiau ką tikro apie šituos dievus nieko negalima pasakyti, teip pat, kaip ir apie Manimizmą bei Azizą, į kuriuos nurodo Julian. Aziz yra vardijamas "galinguoju" ir ant vienos aukinės lentos su juo nupieštas saulės arelys. Julian sulygina jį Aseru. Visa vardų vertinė sudėta iš vienos pusės iš žodžių Nebo, Istar, Bet, Sin, Samas, Marduk, iš kitos vėl pusės iš vardų tokių dievų, kaip Gor, Izidar ir Oziris liudija apie babilioniškos ir egyptiškos kulturos įtekmę. Ant parašų Zendširlėje atsitinka ypatingai labai tankiai egyptinio Rezefo ir dievo SMS (kuris be abejonės yra babilioniškasis Samas) vardai. — Palmyriškieji parašai priklauso jau pokrikščioniškajam laikui; čion mes randame sujungimą syriškųjų ir arabiškųjų kultų. Dievybės turi žvaigždinį pobudį. Augščiausia dievybė vadinama Ba'alzamen "dangaus valdovas" ir palmyriškuose parašuose yra garbstoma kaipo mielaširdingiausias, maloningas ir augštas. Jarchibol ir Aglibolyra palmyriškieji mėnuliniai dievai. Aglibolo simbolu yra mėnuo, kurį jis neša ant peties. Semes ir Malakbel yra sauliniais dievais; Semeso simbolu yra saulinis arelys. Iš dievų prisimena kariškoji Allat, Ate, ir teipgi Atagartis. Dievybės Bel ir Beltis regimai babilioniškos paeigos; syriškas žodis ba'al palmyriškoje tarmėje skamba kaipo bol.

*) Su kvapiniu garsu pradžioje atsakančiai aramėjiškam Hadadezer — "Chadad pagelbininkas" (pagelbi).

*) Betgen (žr. augščiau) patvirtina savo manymą, jog trečias paveikslas reiškė Attisą, šitokiu akyvu sanprotavimu: Lucian liudija, jog graikai šitą paveikslą vadino *sėmėion*, graikiškam gi *sėmėion* atsako syriškasis ate, ką Lucianas galėjo sumaišyti su dieviškų vardu Ate.

42. FINIKIJA. VERSMĖS. FINIKIŠKO TIKĖJIMO POBUDIS.

Nusisiuntimo raštai. Šlg. be nurodytos rašliavos sk. 40: Movers, *Die Phoenizier* (I, 1841); Renan, *Mission de Phenicie* (1864—1894); Schreder, *Die phoenizische Sprache* (1869); Pietzschmann, *Geschichte der Phoenizier* (1889 m. ir sek. Onkeno); E. Meyer, straipsniai *Astarte, Baal, Melqart, Moloch Roshir'o* Lexikon der griechischen und roemischen Mythologie (1884—1896); G. Hoffmann, *Ueber einige phoenizische Inschriften* (Abhdl. der kgl. ges. der Wissenschaft XXXVI, Goettinger 1890); W. grovas Baudissen, straipsnis *Astarte* — Realency clopaedie fuer protestantische Theologie und Kirche (2 laid. po A. Chaukko redakcija, 1896); Maks. Onefalš — Richter, *Kypros, die Bibel und Homer* (1893). Parašai — Corpus inscriptionum Semiticarum (I t. I, 1881—1887; t. II, I, 1890).

Finikai istoriškame laike apgyveno siaurą pakraštinę juostą į pietus ir šiaurę nuo Karmelio su svarbiausiais pamariniais gardais Tyru, Sidonu, Beritu, Byblosu ir Arvadu. Kiekvienas šitų gardų buvo atskiros finikų giminės centru. Iš šitų neprigulmingų viena nuo kitos ir savarankiškų viešpatysčių, tai viena, tai kita pramainu užiminėjo pirmą vietą, kol, galiaus Tyras neužėmė ilgesniam laikui pirmutinę vietą terp visų finikiškų viešpatybių. Laikas finikinių genčių persikėlimo į Finikijos sritį, teip pat kaip ir jų pradžia yra užslėpta nežinės tamsoje. Jų kalba labai yra artima žydiškai kalbai. Finikai tapo viešpataujančia senojo svieto juros ir vaizbos galybe. Jų turtai plaukė iš vakarų, jų šalis buvo pereinamąja egyptiškai vaizbai sritimi; ir jie suėmė į savo rankas visą vaizbą su Arabija ir Mesopotamija. Egyptiečiai ir babiliona-assyrai savo kariškuose žygiuose nekliudė finikiškų gardų, apie ką prisimena jau labai senose egyptiečių atskaitose apie kariškuosius žygius. Kartais vienok Finikija buvo po egyptiečių valdžia, valdant gi Amenofisui III ir Amenofisui VI pabaigoje XV ir pradžioje XIV metašimčio, ji, kaip ir visa Chanaano žemė, buvo Egypto provincija. Nuo laiko karaliaus Dovydo istoriškosios ir pranašiškosios Senojo Įstatymo knygos kliudoms primena Finikiją. Žinias apie kares su finikiškaisiais gardais suteikia teipgi assyriškieji karališkieji parašai. Nuo seno laiko finikai turėjo teipgi susinešimus su graikais ir Homeras, šnekėdamas apie juos, vadina juos "Siromiečiais". Išstumti graikų iš Graikijos, Kupro ir, iš dalies, iš Mažosios Azijos, jie turėjo kreiptis į vakarus ir platinti savo naujokijas ypatingai šiaurinėje Afrikoje ir Išpanijoje. Šitos naujokijos buvo vienvaliniuose susinešimuose su metropolija.

Vietinės versmės, paduodančios žinias apie finikų tikėjimą, atsineša išimtinai prie politiškojo puolimo laiko ir nurodo į tvirtas synkretiškas ypatybes. Iš parašų labai ne-

(Tolian bus).

Žydu Likimas Gudijoje.

Pagal Ignatjevą ir Daugelį Kitų,

Sutaise

JUOZAS KUNICKIS.

sais. Kadangi ji užtupė ant sosto, tai tas principas liko atidėtas tolesniam laikui. Taigi tuom tolimesniu laiku ir buvo 1772 m., po padalinimui Lenkijos.

Žydų gyvenimas Lenkijoj buvo didei vargingas. Ne tik-ką jie nesiskaitė piliečiais, bet neturėjo jokių tiesų. Neveizint į visas aplinkybes, žydai, ačiu Lenkijos dvarponių girtuoklystei, buvo vienintėliais pirkliais, kuriuos eksploatavo visi luomai. Lenkijos aristokratams (didžponiams) patogu buvo turėti žydus be tiesų, ypatiškai liuosus. Užduotis žydų buvo viena: — atnešti kuo daugiausiai didžiunams naudos, visada alkaniems ponams. Matydami, kokią naudą atneša žydai, dvarponių atstovai, 1740 m., įnešė į seimą sumanymą idant žydus padaryti baudžiauninkais. Kaslink ekonomiškos pusės, tai žydai buvo dvarponių vergais, ant kurių žemės jie gyveno. Daug viso ko jie nukęsdavo nuo savo ponų, bet galų-gale viskas pasibaigdavo ant lėšinių atskaitų, geriaus pasakius, auksas reguliavo visas tarp žydo ir pono aplinkybes. Auksą paprastai mokėdavo ne pavienios ypatos, bet draugijos, paprastai vadinamos "kagalais". Kagalas buvo vienintėle žydų organizacija, apgynimui tikėjimiškų ypatybių. Pabaigoje XVI amžiaus, ta organizacija galutinai subrendo Lenkijoje ir Lietuvoje. Apie tą dalyką Kagalas tapo pripažintu vietinios savyvaldos, — tai buvo tarpininkas žydų su lenkų valdžia. Kagalas apėmė savo globon visą naminę žydų politiką, kaip antai: taikė žydus kilus tikėjimiškiems arba svietiškiems nesutikimams. Tokiame padėjime žydai pateko Gudijos valdžiai.

Manifeste 11 d. rugsėjo, 1772 m., apie prijungimą Baltgudijos, buvo pasakyta; "Kiekvienas gyventojų luomas naudojasi lygiomis tiesoms su visos Rusijos gyventojais". Kaslink žydų buvo minėta, jog jie pasilieka prie tupat tiesų, kokiomis naudojasi iki šiam laikui. Abelnai paėmus, manifeste pasakyta apie žydus labai neaiškiai. Klausimai apie tai, kokią vietą užima žydai po nauja globa, apie vietinę savyvaldą, liko apleisti.

13 d. rugsėjo, 1772 m., buvo atnaujintas Kagalai. Nuo šio laiko prasideda apverktinas padėjimas žydų Gudijoje. Šiądien žydas turi apie 650 specijališkų prisakymų, tuom tarpu Talmude žydai turi tik 613 prisakymų.

Keista tas, jog rusų valdžia, ką duoda tiesiąją ranką, tą pat atima kairiąją. Visi jos prakilnus sumanymai pasibaigia ant nieko arba naujais "prakilniais" varžymais.

Taip, antai, vienu tarpu pasirodė, buk Katrės II valdžia įkunįs lygybę tiesų, ką ir buvo pradėjus. Tokiu budu ir žydai butų gavę lygias tiesas.

1778 m., Baltgudijoj, tapo apskelbti įstatai apie gubernijų tiesas. Geizdama idant išsiplatintų čionai pramonė, Katrė, 1780 m., užganėdino žydų maldingumą ir daleido jiems rašytis prie pirklių. Nuo to laiko žydai tapo piliečiais ir pirkliais ant valdiškų pamatų. 13 d. rugsėjo, 1783 m., Baltgudijos jenerolui-gubernatoriui tapo prisiųstas Augščiausias Paliepimas, idant žydams butų daleista dalyvauti vietinėj savivaldoj, kaipo įgaliotiems atstovams. Išsyk pasirodė, buk artinasi laikas kuomet žydai taps piliečiais pilnoj to žodžio prasmėj. Buvo daug atsitikimų, jog žydai davo savivaldiškose įstaigose kaipo lygųs piliečiai.

23 d. gruodžio, 1791 m., tapo išleistas apskraštis, idant pilietiškomis tiesomis naudotųsi žydai vien Ekaterinoslavo, Vitebsko, Vilniaus, Gardino, Kijevo, Minsko, Mogiliovo, Podoliaus, Poltavos, Hersono Černygovo gubernijose ir visoj Lenkijoj.

1794 m. tapo paskirti žydams dvigubi mokėčiai. Vėliaus aprybavo žydų tiesas nekuriose gubernijose. Carienė Katrė II pareikalavo, idant Kagalai rupintusi vien tikėjimo reikalais, tai yra, idant išsižadėtų savivaldos. Vienintėliu Katrės II nuopelnu yra tas, jog ji leido žydams gyventi Naujarusijoj. Trumpai viešpatavimas Povilo I tartum lėmė geresnį žydams ateitį. Pats caras apsieidavo su žydais gana malonei ir teisingai. Prie jo pradėjo išdirbimas tam tikrų žydams tiesų. Apie tą laiką tapo pasiustas į Mažrusiją ir Baltgudiją senatorius Deržavinas, ištirti prieastis vargingo padėjimo vietinių ukininkų. Sugryžęs Deržavinas nepajudino tikrąją priežastį — baudžiavą ir skriaudikus žemvaldžius, bet visą bėdą suvertė ant žydų. Atžagariai atsiliepė kaslink to pat klausimo Lietuvos jenerolas-gubernatorius Frizelis. Gerai ištyręs žydų klausimą jis rašė Peterburgan: "Idant pabaigti žydų klausimą, reikia apginti vargšus nuo priešų, ištraukti iš vergijos ir padaryti pamatinę reformą. Pamatas tos reformos, pagal jo nuomonę, tai šviesa ir lygybė. Bet šitas dailus sumanymas tepasiliko tik sumanymu.

Aleksandras I pradėjo liberališkai viešpatauti. 9 d. lapkričio, 1802 m., jis įkurė tam tikrą komitetą ištyrimui ir sutvarkymui žydų klausimo. 1803 m., tas komitetas išsireiškė: "Valdžios pasikėsinimai padaryti reformą, neturi jokios vertės, kadangi amžinas tradicijas nori panaikinti fiziškomis jiegomis. Geriausia reforma — tai liuosybė". Komitetas priėjo iki negirdėtų, tokių sumanymų, kaip antai: pakviesti komitetan atstovus nuo žydų. Rodėsi, jog žydų padėjimas pasigerins. Vienok to komiteto darbai pasirodė 1804 m., iš kurių buvo aišku, jog valdžiai rupėjo ne žydų gerovė, bet vien ypatiška. Aplinkraštyje 1804 m., 34 punktu tapo žydams uždrausta gyventi kaimuose, laikyti karčiamas, viešbučius ir tt. 60 tukstančių neturtingų šeimynų išvijo tas punktas iš kaimų. Iki 1 d. sausio, 1808 m., turėjo visi žydai persikraustyti iš kaimų į pilis. Čion tai valdžia ir susidurė su teisybe. Ištremti žydai neturėjo kur dingti. Aimanavimas pakilo po visą šalį. Prie tokių aplinkybių valdžia, 1807 m., atidėjo savo paliepimą tolimesniam laikui. Ilgainiui, 34 punktas tapo atnaujintas, ir ištrėmimas tęsėsi iki 1835 m., (prie Miko I), kadangi caras Mikas I išleido naują aplinkraštį, naikindamas 34 punktą. 1843 m. tas pats Mikas I paliepė ištremti žydus iš Kijevo ir Padoliaus gubernijų ir ant 50 viorstų nuo Vokietijos ir Austrijos parubežių. Šis pastarasis paliepimas tapo atmainytas tik 1904 m. 1888 m. tapo ištremti žydai iš Jaltos, o 1891 m. ir 1892 m. apie 20 tukstančių žydų iš Maskvos ir tt.

Lietuvoje žydai visą laiką neturėjo jokių valdiškų tiesų. 1835 m., 77 punktu, žydams buvo leista dalyvauti vietinėje savyvaldoje. Bet tas punktas įvykdinimo nesulaukė.

Vilniaus, Kauno, Gardino ir Minsko rėdybų valdonas, kunigaikštis Dolgorukovas pakėlė prieš 77 punktą protestą, prie kurio prisijungė dalis krikščioniškos liaudies. Pasekmės žinomos: 77 punktas tapo atmainytas 1844 m. ir valdžia panaikino Kagalus.

Laike didžiųjų reformų, vėl sužibo ant žydų padangės šviesos žiburėliai. Įstatuose 1864 m. nėra pabrėžta jokių specijališkų žydams aprybavimų. Bet 1870 m. atnaujino įstatus, apie dalyvavimą žydų vietinėje savyvaldoje.

Nuo 80 metų vėl prasideda žydų persekiojimas. 1882 m. valdžia uždraudė gyventi jiems kaimuose. 1886 m. ir 1887 m. švietimo ministeris savo cirkuliaruose nurodė, idant moksliškas įstaigas but priimama tik 10% (nuošimtis) žydų. Tais pat metais uždraudė gyventi Rostove ant Dono ir Taganroge. 1889 m. aprybavo skaitlių prisiekusiųjų advokatų. 1890 m. panaikinti privatiški advokatai. 1892 m. žydams uždraudė gyventi Kubanio ir Teriaus apskričiuose. 1896 m. tapo aprybuoti kareiviai-žydai.

Dabar aišku, jog ant Katrės II pamatų rusų valdžia nieko nepastatė, dagi pačius pamatus sunaikinė.

III.

Kalbos apie ekonomišką ir socijališką žydų padėjimą. Blioho darbai. Apie eksploatacija (išnaudojimą) žydų prie fiziško darbo. Dora. Ekonomiškas padėjimas. Nabagystė. Užbaiga.

Žiurint į žydų klausymą Rusijoje, negali nepasipiktinti jos neaprybuota patvaldyste. Eidama progreso keliu ji, XX amžiuje, atėmė 5 milijonams gabiausių žmonių žmogiškas tiesas. Iš aukščiau minėto aišku, kiek turėjo nukęsti tie nelaimingi nabagai per tokius ilgus vergijos metus. Nei viena tauta nenukentėjo kiek, kaip žydai. Kožna tauta turi savo priešus. Žydai kaipo seniausia tauta, jų ypač daug turi. Bet, daugumas priešų da nereiškia, jog jie visi teisingi. Atskiri faktai, nėra visos tautos pamatu. Todėl ir spręsti apie žydus abelnai, kaipo tautą, pasiremiant antpavieniu faktų, protingiems žmonėms nepriderėtų.

Ką gi užmetinėja žydams?

Aršiausia, girdi, žydų kaltė tame, jog jie yra eksploatatoriai (išnaudotojai) ir šalies dykaduoniai. Žydai ardo kaimus, išgena ukininkus, ištvirkina pramonę ir prekystę; jie nekenčia fiziško darbo, nenori kariumenėj tarnauti ir tt. Kuom žydas teneužsiima, atneša vien tik ydas visuomenei, — taip išsireiškė ministeris Ignatjevas. Idant parodyti žmonėms, jog ministerio užmetinėjimai neturi jokio reališkumo, Bliohas daug dirbo iki galutinai viską ištyrė. Jeigu gi žydai ardo ukininkystę, tuomet ši pastaroji rybose, apgyvendintose žydais, privalytų stovėti blogiau negu kitur. Vienok išeina atžagariai. Ukininkystė Lietuvoje ir Lenkijoje daug geriau stovi negu centralinėse Rusijos gubernijose. Nors ukininkai tokiose apgyventose žydais rybose, moka didesnius mokesčius, vienok, nuo 1858 m. iki 1878 m., ukininkų skaitlius pasidaugino ant 31,5%, kuomet kitose vietose tuo tarpu pasidaugino ant 20%. A. Malšinskas (žmonių gerovė), ištyręs, parodė, jog 15-oje gubernijų, kur gyvena žydai ukininkai, puikiai pasiturinčių yra 9,5%, kuomet vietose kur nėra žydų, puikiai pasiturinčių suvis nėra. Gerai gyvena 48,1 nuošimčiai, o ten kur nėra žydų — 6,9%. Blogai pasiturinčių beveik nėra, o centralinėse Rusijos gubernijose yra net ⅕ dalis (19,4 nuošimčių).

Pagal atskaitą 1887 m., pasirodė, jog apgyventose žydais rybose ukininkai 2½ turtingesni, ir turėjo dvigubai javų, o skolų dvigubai mažiau, negu rybose, kur nėra žydų. Statistika mums rodo, jog žydai ne tik ne vargina ukininkystę, bet atžagariai.

Užmetinėjimai, buk žydai prapuldė didžlaukius, niekuom nepamatuoti. Statistika mums rodo, jog 47 pavietuose Lenkijoje didžlaukiai turi nuo žydų pasiskolinę tik ⅙ dalį. Kitos gi skolos paimtos ne nuo žydų.

Užmetinėja, buk žydai platina girtuoklystę tarp žmonių; tai tik gryni žodžiai, niekuom nepamatuoti. 1884—1885, prie Aleksandro III, pasirodė, jog gubernijose, kur gyvena žydai, nuo girtuoklystės pasimirė 15 žmonių iš kožno tukstančio, kuomet kitose 35 gubernijose iš tukstančio mirusiųjų 94 buvo nuo girtuoklystės.

Kalbos, buk žydai šalinasi nuo fiziško darbo ir žemdirbystės, yra grynas melas. Atskaita, 1898 m., parodė, jog, gubernijose, kur gyvena žydai, 64 tukstančiai dirba fabrikuose, 412 tukstančių užsiima amatininkyste, 139 tukstančiai užsiima žemdirbyste. Jeigu da čion prikergsim visus nabagus, tuomet pamatysim, jog dauguma užsiima fizišku darbu.

Komisija, tyrinėdama žydų klausimą Varšavoje, nurodė, jog 335 Lenkijos dvarai žydų globoje, — 75% arba ¾ puikiai pasituri. Čion bus ne pro šalį priminti 650 specijališkų įstatų ir tuomet užduoti sau klausimą: kas kaltas, — valdžia ar žydai?

Jeigu žydai nenori eiti į kariumenę, tai yra tam tikros priežastis. Kariumenėj tarnauja 6 nuošimčiai žydų, kuomet iš viso jų, sulyginant su visais valstijos gyventojais, yra tik 4,3 nuošimčiai. Į kariumenę ima žydus menkus fiziškai, pagaliaus į kariumenę privalo eiti visi. Už numirusius bei iškeliavusius užsienin, jų giminės priversti mokėti 300 rub. baudos. 40,000 žydų kariavo su japonais Mandžiurijoje.

Bet kaip neaiškinsim, vis žydai žmonių akyse, pakol žmonės skrajos tamsybėse, bus kraujagėriais.

Jeigu mes pažvelgsim į žydų gyvenimą tuomet pamatysim, jog tie "kraujagėriai" gyvena baisiai vargingai. Taip, antai, Odesoje, ⅓ dalis žydų — nabagai, pilnoje prasmėje to žodžio. Vilniuje 37,7 nuošimčiai elgėtos. Dvinske elgėtų — 30%, Žitomyriuje — 29,5%, Nikolajeve — 28,7%, Poltavoje — 27,8%, Ekaterinoslave — 25,4%, — Berdičeve 19,7%. Abelnai paėmus elgėtų išviso yra 8 nuošimčiai. Kad suprasti koks tai didelis nuošimtis, mes pažvelgsim į žydų gyvenimą užsienyje. Šiaurės Sujungtose Valstijose Amerikos, elgėtų yra iš kožno 10 tukstančių 14, arba 0,14%; Anglijoje — 2,9%; Vokietijoje 3,4%; Prancuzijoje — 4,7% ir Austrijoje — 1%.

Taigi mes matome, jog 5 milijonai gabiausių žmonių trokšta tvankume ore, papludę kraujuose, o verstynės ir kova už buvį viešpatauja tarp jų lygei taip, kaip ir tarp kitų tautų. Jeigu da, prie visko, prikergsim žydų skerdynes, tuomet pamatysim žmonijos vergus laukiančius atmonyjimo.

Mėginimai pertikrinti tamsią minią, jog ie žmonių darbai, anksti ar vėlai, bus nubausti, ne atnešę jokių vaisių. Bet, ant galo, ar galima vadinti juodašimčius žmonėms?! Ar ai ne aišku, jog skerdynės persidangina iš nieštų į kaimus, o ne atžagariai. Kas tais skerdynes rengia? — visuomenė jau daug turi faktų, kas link to.... Ir akli pamatė! Bet gana! Aušra naujos gadynės teka, užšvis ir saulės spinduliai. Ant biurokratiško despoizmo griuvėsių, sutversime naują gyvenimą be rybų, be valdonų, be malonių karės teismų....

Senapilė, 24—VI, 1905 m.

Mabel Collins.

PER AUKSO ANGA.

Vertė J. Laukiš.

Kartą man besėdint vienai savo raštinėj mystiškasis svečias neprašytas įėjo pas mane ir šale manęs atsistojo. Aš pamiršau jo klausti, kas jis toks, ar ko jis teip neprideramai įėjo, nes jis pradėjo pasakoti man apie Aukso Angą. Kalbėjo jis iš prityrimo ir dėl jo kalbos kaitros aš jam intikėjau. Aš surašiau jo žodžius; bet, deja, negaliu tikėtis, idant mano rašinio kaitra butų tokia, kaip jo kalbos,

PER AUKSO ANGĄ.

Mąsties trupinys.

PRAKALBA.

Be tikrojo filozofo kiekvienas turi savo gyvenimo filozofiją. Didžiausias tamsuolis turi šiokį-tokį suoprotį apie savo gyvenimo tikslą ir ribotą nuomonę apie lengviausią ir išmintingiausią budą to tikslo pasiekimui. Pasaulės žmogus tankiai, pats to nežinodamas, yra didžiausiu filozofu. Jis savo gyvenimą veda sulyg tyriausio budo principų ir atsisako leisti netikėtai nelaimei savo stovį padrebinti. Mąstis ir vaizdumo žmogus turi mažiau tikrybės ir jis tolydžio save išvysta be pajiegos suderinti savo sąvokas su šituo žmogaus priegimčiai ir net pačiai žmogaus gyvatai kuoindomiausiu dalyku. Tikru filozofu yra tas, kuris nesisavina jokio vardo, kuris atrado, jog gyvenimo paslaptis yra nepasiekiama paprastai minčiai teip lygiai, kaip mokslininkas kad išpažįsta, jog jis visai nepažysta tų principų, kurie guli anapus mokslo.

Ar yra koksai manymo budas ar proto pastanga, kurie padėtų žmogui suprasti didžiausius principus, regimai patenkančius kaipo žmogaus gyvenimo priežastis, tai yra klausimas, kurio jokis paprastas galvotojas negali atsakyti. Bet neaiški nuovoka apie priežastį anapus matomų pasekmių, apie tvarką valdančią betvarkę ir išnašiąją sandermę, perimančią nesantaras, neatleidžia akylų žemės sielų ir verčia jas pasilgti nematomybės vaizdo ir nepažinamybės pažinties.

Kam ilgiusis ir jieškojus to, kas yra anapus visokios vilties, kolai vidujinės akįs neatsidaro? Kam dursčius trupalus, kuriuos turime po ranka, ir žiurėjus, ar iš jų nepasidaris kokia didžioji mįslio išvaizda?

SKYRIUS I.

Smagumo jieškojimas.

I.

Mes visi apsipažinę su tuo rūstum dalyku, vadinamu tužba, kuri žmogų persekioja, ir gana įdomiai, kadangi iš pirmo pažvilgio, tarytum, persekioja jį ne silpnu ar betiksliu budu, bet su tikru ir nepertraukiamu užsivertimu. Jos apsireiškimas nėra butinai beatvanginis, kadangi žmogus turėtų liautis gyvenęs; bet jos užsivertimas yra be pertrukio. Visuomet šešėlinės nusiminimo lytis stovį žmogaus užpakaly, savo baisum pirštu pasirengusiai jį paliesti, jei jis perilgai buvo pasitenkinęs. Kas šitai šmėkliškai lyčiai davė teisę sekioti paskui mus nuo musų gimimo valandos iki mirimui? Kas suteikė jai teisę tolydžio stovėti pas mūsų duris, laikyti jas atdaras savo nepaliečiama, bet tikrai baisia ranka, pasirengusi įeiti kiekvienoj tinkamoj jai valandoj? Didžiausias filozofas, kuris kuomet nors gyveno, prieš ją, antgalo, sukniubo; ir tas tik yra filozofu tikroj reikšmėj, kuris pažįsta, jog as yra neatsipriešijamu, ir žino, jog jis, kaip ir visi kiti, anksčiau, ar vėliau, turės nukentėti. Šitas skausmas ir nesmagumas yra žmonių pavildo dalimi; ir tas, kuris sąko, kad jam niekas kančios negali užduoti, tik apsigaubia savo didele ir šalta savymeile. Šita apgauba gali jį apginti nuo skausmo, bet ji atskirs jį ir nuo smagumo. Jei ant žemės jieškojus ramybės, ar kokio gyvenime džiaugsmo, tai anaiptol ne prie uždarytų pajautimo durų, kurie sutėikia mums prakilniausią ir gyviausią būties dalį. Jausmas, apturimas musų fiziškuoju kunu, duoda mums visa, kas šitoje lyty mus masina gyventi. Nesuprastina, kam žmogus užsiduotų rūpestį kvėpuoti, jei tas neduotų jam pasitenkinimo jausmo. Tas pats yra su aleivienu kiekvienos musų gyvenimo valandos veiksmu. Mes gyvename dėlto, kad smagu yra net skausmo jausmas turėti. Mes geidžiame jausmo, be kurio mes be atodairos pasinertume į užmaršties vandenų gilybes ir žmonių veislės išnyktų. Jei tas yra teip fiziškame gyvenime, tai tas, regimai, yra ir su pajautimų gyvenimu — vaizdumo, jausmybių, visų tų subteliškų ir jautrių žiedalų, kurie su žitebuklingąja įrašomąja smegenų mechanybe padaro vidujinį, arba subtelišką žmogų. Jausmu yra tas, kas padaro smagumą; begalinę jausmų eilė yra gyvenimu. Panaikink jausmą, kuris žmogų verčia norėti laikytis gyvenimo bandymo, ir neliks nieko. Todėl žmogus, kuris stengiasi panaikinti skausmo jausmą ir kuris tikisi užlaikyti stovio lygumą, ar jam bus smagu, ar ne, užgauna pačią gyvatos šaknį ir naikina savo paties buvybės tikslą. Ir tas, ant kiek musų dabartinės protavimo, ar įžvalgos pajiegos gali mums parodyti, tinka aleivienam stoviui, net ryteniškajam Nirvanos pasielgimui. Šitas padėjimas gali būti tik nesulyginamai išnašesniu ir puikesniu jausmu, jei tai ištikro jis yra padėjimu, o ne naikinimu; ir sulyg gyvenimo pritirties, sulyg kurios mes dabar galime spręsti, pasididinusi jausmo išnašybė reiškia gyvumo pasididinimą, pav., žmogus su jautra ir vaizdumu draugo ištikimumą ar neištikimumą atjaus labiau, negu stambiausios fiziškos priegimties žmogus, atjaučia su jausmu pagelba. Tokiu būdu yra aišku, kad filozofas, kuris atsisako jausti, nepalieka sau vietos prisiglaudimui, net tolimiausio ir nepasiekiamiausio Nirvanos tikslo. Jis gali tik sau užginti savo gyvenimo pavildą, kuris, kitais žodžiais sakant, yra jausmo dėsniu. Jis pasirenka pašvęsti tą, kas jį padaro žmogum, jis turi pasitenkinti vien nuovokos tuštybe, padėjimu, su kuriuo sulyginant austerio gyvata yra užsidegimu.

Bet jokis žmogus to padaryti negali. Jo buties neliova, parodo aiškiai, jog jis vis jausmo geidžia jo tokioje padėtinėje (pozityviškoje) ir veikioje lyty, jog geismas turi būti patenkinamas fiziškame gyvenime. Praktiškiaus būtų neapgaudinėjus savęs stoikybės dengalu, nebandžius išsižadėti to, su kuo skirtis niekas neprivers. Ar nebūtų narsenė vada, prižadantesnė didžiojo buties mįslio išrištis permainius jį, tvirtai pristojus ir nuo jo pareikalavus pačios paslapties? Jei žmonės tik apsistotų ir pagalvotų, kokias pamokas jie išmoksta nuo smagumo ir skausmo, tai daug galima būtų spėti apie tą indomų dalyką, kuris šitas pasekmes gimdo. Bet žmonės yra linkę be atodairos kreiptis šalin nuo ištyrimo pačių savęs ar nuo išsamios žmogaus priegimties išdėstos. Bet gyvasties mokslas turi būti teip suprantamas kaip ir aleivienas mokyklų buklas. Mokslas, teisybė yra nežinomas ir jo buvybė yra tik spėjama, tik mėklinama vieno, kito musų pažangesniųjų galvočių. Mokslo

(Toliaus bus).

|| Berlyno miesto valdžia rengiasi sekančiuose metuose įvesti kaipo bandymą apsaugojimą darbininkų nuo stokos darbo.

|| Prie Reino, 6 mylios nuo miesto Koeln, trenkė perkunas į nitroglycerinos dirbtuvę, kas pagimdė explioziją. Gerai dar kad tas atsitiko pietų laike, kada daugumo darbininkų nebuvo dirbtuvėj; bet visgi 20 darbininkų tapo sunkiai sužeistų, yra ir mirtinai sužeisti. Didesnė dalis dirbtuvių išgriauta. Pietinėj Vokietijoj daug žmonių perkunas užmušė.

|| 7 d. berželio pietinėj Italijoj buvo smarkus žemės drebėjimai, kurie užėmė labai didelius plotus, pasiekė r salą Siciliją. Daugumas namų mieste Calitri išgriauta ir po jų griuvėsiais žuvo daug žmonių, o išlikę išbėgiojo po laukus. Iš po griuvėsių ištraukė 32 negyvėlius, bet po griuvėsiais negyvų yra dar daugiau. Sugriautos triobos ant didelių plotų ir miesto aplinkinėse.

|| Berlynan 8 d. berželio atkako garsus amerikonas Peary, kuris sakosi atlankęs šiurinį žemgalį. Ir Jčia jį pakvietė teisman. Mat Peary'o neužmokėta kokiam ten Frankui už jo pristatytus kailius, ir jis dabar pajieško 10000 dol.

|| Pereituose metuose Prancuzijoj gimė tik 770000 vaikų. Nuo 1851 m. Prancuzijos gyventojų skaitlius pasidaugino tik ant 3 milijonų, o Vokietijoj ant 30 milijonų.

|| Berlyne, ant Jungfernhaide trenkė perkunas į pikninkininkus, ir užmušė šešias ypatas, o 17 sunkai sužeidė.

|| Vokietijoj protestonai visur kelia protestus prieš paskutinę popiežiaus encykliką, kurioj jis įžeidė protestonus. Dėl tos encyklikos gali Vokietijoj prasidėti vėl vaidai su katalikais, gali prasidėti persekiojimais katalikų.

|| Išpanijoj, mieste Valencijoj buvo susirėmimai kunigų priešininkų su jų šalininkais, kuriuose daug žmonių sužeista.

|| Išpanijoj popiežiaus delegatas pakėlė protestą prieš karaliaus dekretą, kuriuom leista nekatalikams savo bažnyčias statyti panašiai į katalikiškas. Išpanijoj mat nekatalikai buvo labai suvaržyti.

|| Vokiškos kariumenės kapitonas Groble išrado specijališką karabiną narams panėrusiems jurėse atsiginti nuo žmogėdžių žuvių. Karabinas susideda iš storo vamzdžio. Šuvis jo teip smarkus, kad po vandeniu pramuša storus plieninius kariškų laivų apkaustymus.

VIETINĖS ŽINIOS.

SUFRAGETĖS MITINGUOJA GATVĖJE.

Anglijos sufragetės yra papratę mitinguoti gatvėse bei parkuose. Tą patį dabar ėmė daryti amerikietės. Chicagoj, nedėldienyj 12 d. berželio, ties Newberry knygynų susirinko apie 1000 žmonių: vyrų, moterų, vaikų. Kalbėjo panelė Helen Todd iš Chicagos ir poni Dora Montefiore iš Londono, Anglijoj. Šaukė moteris arganizuoties į unias, pabraukė tą mintį, kad nebutų mokama mokesčių be atstovavimo tiesų (no taxation without representation).

NORĖJO NEGRUS UŽMUSTI.

Chicagoj netoli Illinois Central Tracks ir 25 gatvės kokie 5000 žmonių vijosi šešis negrus rėkdami: "lynčiuoti juos lynčiuoti!" Butų užmušę, bet policija laiku suspėjo paimti negrus į savo globą. Buvo taip: vienas baltųjų žmonių prikibo prie juodojo, kad tas į jį metęs akmeniu; negrai ėmė remtis prieš baltuosius ir tąsyk visi baltiejie puolė ant negrų; netolimais minia žmonių vėpsojo žiurėdama į "bolės" mušimą, — išgirdę rejestį, šoko ir jie visi. Venas bėgančiųjų negrų kelissyk šovė iš revolverio, kitas buvo išsigriebęs peilį. Niekas nesužestas. — Tas atsitikimas rodo, kad amerikėnai vis dar nelabai užkenčia negrus.

Imperfect in original

"PROGRESO" BENDRADARBIAMS IR SKAITYTOJAMS.

Gerbiamieji: — "Progreso" išleistuvei, p. J. A. A. Jocio asmenyje, neišmokant, man pripuolamos užmokesties už mano raštus, parupintus jai, aš kreipiuosi į Jus ir prašau Jųs mano skriaudą nutarti kokiu nors budu. Šitą savo prašymą ypatingai kreipiu į "Progreso" redaktorių ir jo raidrinkius, pasitikėdamas, kad jie mano teisingą prašymą išklausys. Su pagarba, *J. Laukis.*

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

12 d. berželio, 8 val. vakare, parapijos Šv. Jurgio svetainėj buvo susirinkimas, sušauktas draugijos Apveizdos Dievo, apkalbėjimui, ar lietuviams verta prisidėti prie terptautiško apvaikščiojimo rengiamo Chicagoj 4 dienos liepos, kuriame dalyvauja visos tautos su savoms vėliavoms uniformuose. Minėtan susirinkman atviko atstovų nuo 17 draugijų ir nutarta, jeigu lietuviai, kaipo tauta, turi prisidėti prie to apvaikščiojimo. Kadangi nebuvo žinoma gerai ant kokių pamatų tasai apvaikščiojimas rengiamas, tai likosi išrinkta administracija: pirmsėdžiu — L. Pocevičius, jo pagelbininku — B. Butkus, raštininku — J. Biežis, kuris susižinos su terptautišku komitetu ir praneš sekančiam susirinkimui, kuris atsibus 19 d. berželio, 8 val. vakare, toj pačioj Šv. Jurgio svetainėj.

Draugijos negavusios užkvietimo kviečiamos prisiųsti komitetus, arba pirmsėdžius busiantin susirinkiman galutinam sutvarkymui programo. Laiko visiškai mažai beturime; jeigu dalyvausime, tai turime griebtis darbo energiškai.

J. Biežis,
2043 W. 22 Pl.,
Chicago, Ill.

Pereitoji sanvaitė Chicagos lietuvių gyenime buvo įžymesnė už kada nors buvusias. Veikimo ir judėjimo buvo nepaprastai daug. Dienomis ištisą sanvaitę tęsėsi S. L. A. seimas. Panedėlyje ir ketverge vakarais buvo T. M. D. seimas. Utarninko vakare buvo vaikare Lietuvių Ratelio parengta vakare Lietuvių Raterio parengta vakarienė, koncertas ir prakalbos. Ketvergo vakare Dr. Šliupo prakalba. Pėtnyčios vakare Dr. Šliupo kalba Grand Works Chicagos dalyje ir L. S. S. A. delegatų susirinkimas. Subatos vakare S. L. A. balius su kalboms ir Dr. Šliupo kalba Kensingtone. Nedėlioje — L. S. S. A. Chicagos kuopų konferencija.

"Pabaigtuvės". Ši komedijėlė šįmet Chicagoje perstatyta jau antru syk. Jos turinys jau "Lietuvoje" buvo pirmiaus aprašytas. Veikalėlis parašytas lenkiškoj kalboj J. Korzeniovskio, verstas A. Vėgėlės. Letuviški šokiai, dainos ir muzika pridėta M. Petrausko. Vaidenimas buvo 7 d. berželio, Columbus teatre.

Svarbiausiais vaidentojais buvo: Teklė — M. Horodeckiutė, Dalšikis — V. Brusokas, jo sunus — Butkus, Erazmienė — Vaišviliutė, jos duktė — P. Moskienė, Przeniškevičius — Duda, Kliuškauskienė — O. Kuzmickiutė

Vaidentojai savo užduotį atliko gana gerai. Ypač puikiai atliko P. Moskienė; Horodeckiutė buvo truputį perdaug nedrąsi. Šokiai labai puikiai išrodė. Muzikos įšpudžius laike šokių sudarkė žydas muzikantas, V. Bigelis, visai nesutardamas su orchestra.

Po vaidenimui buvo "Birutės" choro dainos, vadovaujant p. Petrauskui. Dainuota apie 6 dainos. Svečiams perstatymas gana patiko, ypač patiko dainos ir šokiai.

Lietuvių Ratelio Vakarienė. Ši vakarienė buvo vienu iš svarbiausių perėitos sanvaitės atsitikimų. Buvo parengtą 8 d. berželio, seredos vakare, Grand Pacific hotelyje. Tai antra iš eilės metinė Lietuvių Ratelio parengta vakarienė.

Terp svečių, apart chicagiečių, buvo iš kitur: Dr. Šliupas, p. Gabrys, adv. Lopata ir įvairus S. L. A. delegatai. Viso buvo suviršum 100 ypatų.

Puikiausia dalis buvo koncertas. Puikiausia ir gražiausia ir geriausiai padainuota buvo arija iš operos Rigoletto, p-lės Jakševičiutės ir p-ō Petrauskio dainuota. Bet ir kitos dainos buvo puikiai atgiedota. Giedota skančios dainos: Weberio iš Der Frieschuetzo arija — M. Petrauskas; Petrausko "Kada atsibus musų tėvynė?" — M. Jakševičiutė; Vilboa duoetas "Neliudimo naše more" (maskoliškai) — C. Kasputis ir De Gamma; arija iš Cigonoų Merginos — M. Horodeckaitė; Petrausko arija iš Birutės — M. Horodeckaitė; Petrausko duetas iš operos Sienapiutė — M. Jakševičiutė ir C. Kasputis; "Laukiu kolei paliepsi" — p. Strumskis, ir arija iš Rigoletto (itališkai) — C. Kasputis. Pijanu paskambino A. Pocius: Lavallee, Etude de Concert ir Beethoveno Sonata Pathetique. Akomponiavo p-as Petrauskas.

Kalbėjo: F. P. Bradchulis, Dr. Šliupas, J. Gabrys ir A. Olševskis. Dr. Šliupas pirmiausiai pagyrė chicagiečius už jų veiklumą, sakydamas jog į chicagiečius atkreipta ne vien lietuvių amerikiečių akys, bet net ir Europos lietuvių. Esą, jis visado stebėjęsis, kodėl teip chicagiečiai pasileido į dainas, bet čia atvažiavęs ir pamatęs tokius didelius jų darbus, suprato to svarbumą. Bet, girdi, nereikia apleisti ir kitus reikalus, nes nuo chicagičių pavizdį ima kiti miestai, reikia pasirupinti įsteigimu amatų mokyklos, savo namo ir tt. Paskui kalbėtojas peržvelgė abelnus lietuvių reikalus. Liepė remti įsteigimą tautiško namo Vilniuje. Vylės, jog ne vien Vilniuje sulauksime savo namą, bet ir Chicagoje. Galop papeikė kunigų atžagareivystę.

Trečias kalbėjo p. J. Gabrys iš Paryžiaus. Jis pasveikino lietuvius Amerikiečius antroje jų tėvynėje, kuri jiems turėtų buti mokykla. Pagaliaus išreiškė viešai savo pagarbą Dr. J. Šliupui, kaipo vienam iš didžiausių veikėjų praminusio takus lietuvystei Amerikoje. Čia jau jisai išreiškė savo pasigailėjimą, kad nemato šiame susirinkime kito žymaus musų rašėjo p. Šerno, kurio pagarbai visi svečiai atsistojo, teipgi pagerbė kun. Žilinską, kaipo didelį lietuvystės mylėtoją ir vienintėlį geriausią lietuvių kunigą Amerikoje; "jeigu mes turėtume daug tokių kunigų, tai mes butume aprupinti geromis mokyklomis ir kitais kiltais dalykais". Paaugštino ir pagerbė p. Balevičių už pakėlimą T. M. D., kuri šiandien pragarsėjo visur, net ir tarpe europiečių svetimtaučių; kuri išleido tokius svarbius raštus, kaip Dr. Kudirkos darbai. Po jam kalbėjo Dr. Šliupas, antru kartu, apie laikraštį. Paskiausiai kalbėjo p-as A. Olševskis apie Lietuvių Ratelį, įsteigusį lietuvišką knygyną, šiądien turintį suviršum tukstantį egzempliorių knygų.

Vakaras buvo iš visų atžvilgių smagus ir puikus, kokiam panašaus ne vien chicagiečiai, bet ir amerikiečiai nebuvo turėję.

Svečiai išsiskirstė antrą val. nakties.

S. L. A. Seimas. Seimas buvo gana triukšmingas. Apsvarstymui reikalų buvo labai daug. Kad visą seimo bėgį aprašius, reiktų užpildyti visą laikraštį. Taigi paminėsim tik svarbesnius nuotikius. — Nauja kostitucija priimta su pridėjimu ir pertaisymu. Visuomeniškas viršininkų rinkimas įvestas; apdirbimą balsavimo atiduota centro valdybai; rinkimus seimai turi patikrint ir užtvirtint. Susivienijimo nupirktas namas priimtas. Įvesta nauja posmertinių sistemt: $150, $300, $600 ir $1000. Senasis "Tėvynės" redaktorius rezignavo. "Tėvynės" spaustuvė per pernai metą turėjo nepriteklians daugiaus $1000. Visuomeniško balsavimo reikalavo apie 70 kuopų; konstituciją reikalavo atmesti apie 50 kp. "Tėvynės" redaktorium išrinktas p. Vidikas iš Valparaiso. Išrinkti: prezidentu — Damijonaitis iš Chicagos, jo pagelbininku — Živatkauskas; iždininku — Skritulskas, S. L. A. daktaru F. Matulaitis iš So. Bostono. Kitas seimas bus Baltimore, Md. Tautiški centai paskirstyti: Tautiškam Vilniuje namui 1000 rub.; emigrantų reikalams $400; "Aušrai" $180; Kankiniams $100; Vištaliui $60; Konkursams $50; užpirkimui prenumeratos Vanagaičio "Birutei" $21 su centais.

Pirmos seimo dienos daugiausiai buvo praleistos visokių smulkmenų ir nesusipratimų svarstinėjimui, o paskesnėse dienose, kad atstovai nuvargo, viskas buvo pervaroma greitai ir lengvai. Kiek laiko praleidžiama mažniekiams galima suprasti, kad ir iš šitokio svarstinėjimo, nors tai tik vienas iš daugumo. Priėjus prie konstitucijos, vieni reikalavo ją atmest, kiti priimt, treti taisyt. Liko du klausimai — atmest ar skaityt ją. Čia iškilo triukšmas už balsavimą. Vieni sakė viešai balsuot, kiti slaptai, treti darodinėjo, jog viešas visuomenės reikaluose balsavimas buvo pirmoj sesijoj nutartas, ketvirti ginčijo, jog panašaus nutarimo visai nebuvo, penkti sakė, jog jis buvo, tik neliko užrašytas protokolan, šešti sakė, jog buvo kalbėta, bet nenubalsuota. Ant galo šeip-teip nuspręsta viešai balsuoti, kiekvienam išreiškiant, kokiu budu turi buti vedami balsavimai. Už viešą balsavimą buvo 64, už slaptą 28, o 24 atsisakė išreikšti savo nuomones. Taigi juokinga, jog žmones kelia triukšmą ir paskui atsisako pasakyti, ko jie nori. Teip kad po kelių eilių balsavimo prieita, jog konstituciją reikia skaityti. Iš šalies į tokius dalykus žiurint reikia dideliai stebėtis, jog žmonės teip ilgai svarsto ar advokatų ištirtas ir surašytas taisykles rcikalinga perskaityti. Argi ištiesų žmonės teip gali but besamoningais, kad atmestų visai neištyrę veikalo vertės! Iškilus klausimui apie referendum, nekurie nieko nepaisė ir nesiklausė, bet rėkė, šaukė sulyg savo noro.

Redaktorių renkant irgi neapsieita be triukšmo. Literatiškam komitetui išdavus raportą, kuriame, prie kitko, buvo paminėta senojo redaktoriaus rezignacija ir jog minėtasis komitetas iš atsišaukusių pas jį kandidatų rado du tinkamais — p. Vidiką iš Valparaiso ir p. Garmų iš Chicagos. Nekurie pareikalavo, kad redaktorius butų visuomenišku balsavimu išrinktas; p. Šernas paaiškino, jog visuomenė negali spręsti apie žmogaus sumanumą ir gali išsirinkti visai neatsakantį redaktorių. Tada nekurie reikalavo, kad redaktorius butų renkamas iš trijų ypatų. Tapo paaiškinta, jog daugiaus neatsišaukė. Nekurie įnešė ir perstatė, kad p. Ilgaudas butų irgi renkamas. Tada lit. kom. pranešė, jog Ilgaudas apie tai žinojo, bet per literatišką komitetą nepersistatė. Tuomet p. Ilgaudas pakilęs, vieton paaiškinti kaslink perstatymo Lit. Kom., proponavosi, jog jeigu jį renka, jis nori 25 dol. į sanvaitę ir pavedimo jam vedimo spaustuvės, sulyg jo sumanymo, nes jis dirbęs Vokietijoj ir žino geresnę tvarką, o tokios "Tėvynės" spaustuvėj nėra nei maž. Kaslink gi Lit. Kom., tai jis nenorįs su juom "peštis". Tada p. Balevičius užprotestavo prieš išsireiškimą, jog "jis nenori pešties". Kilo ginčai. Delegatai, nepaisant Lit. Kom., norėjo priskirti ir trečią kandidatą. Tada p. Šernas norėjo apleisti seimą. Vienok jį susigrąžino atgal p. Gabrys. Potam p. Gabrys aštriai ir viešai išreiškė pasipiktinimą iš delegatų, jog jie neguodoja savo mokytojus, savo didžiausios pagarbos vertas ypatas. Visi aprimo ir išrinko iš dviejų kandidatų p. Vidiką 74 balsais prieš 39.

Kilo negrąžųs ginčai teipgi renkant S. L. A. daktarą.

Buvo atsiųstas gražus bukietas nuo O. Moskatienės, Valaitienės, Štrimaitienės ir Kazuno.

10 d. berželio susirinkę Lietuvių Ratelio svetainėn delegatai nuo 11 L. S. S. kuopų išnešė, tarp kitko, tokią rezoliuciją: Kad "Kovos" redaktorius butų renkamas ne visuomenišku balsavimu. t. y. ne per referendum, bet kad jis taptų išrenkamas Literatiško Komiteto ir užtvirtinamas Pildomojo Komiteto. Administratorus irgi kad ne per referendum butų išrenkamas, bet paskiriamas pildomojo komiteto ir užtvirtintinamas Veikiamojo Kom.

12 d. berželio, nedėlioj, Jakson Parke buvo 7 L. S. S. Chicagos kuopų konferencija. Svarstyta apie prisijungimą prie anglų soc. partijos. Nusprensta prisijungti, jeigu nebus padidinti dėl to mokesčiai, kurių ir savo reikalams dar truksta. Už prisijungimą stovėjo p. Varkala, o prieš p. Jančevskis. Tiesa, p. Jančevskis pritarė prisijungimui, jeigu bus iš to kokia nauda, ir be padidinimo mokesčių. Nauda, anot jo, tik tokia, jog letuviai galėtų pastatyti ką nuo savęs kandidatų į valdininkus, bet niekada nebuti išrinktu. Prisijungusius svetimsalius anglai į savo komitetus visai neprileidžia; viską, ką jie leidžia turėti, tai vertėją be sprendimo teisių, kuriam alga tur but makama tų keno reikalus jis perstato. Tad reiktų kasmėnesis po 5—10 centų kiekvienam nariui pridėti daugiaus mokesčių užlaikymui tokio vertėjo. Ištirimui galutinų prisijungimo sanlygų išrinkta komisija. Teipgi išrinktas komitetas atstovavimui susivažiavime slavų soc. partijų.

S. L. A. Balius. Jis buvo 11 d. berželio, So. Turner svet. Apart šokių buvo kalbos. Kalbėjo p. Liutkauskas iš Brooklyno ir Dr. Šliupas iš Scrantono. Dr. Šliupas kalbėjo apie reikalą vienyjimosi. Viską atsiekama tik einant sutarmėje. Peikė inteligentiją už nesutikimus ir kenkimus vieni kitų darbams, kas mums atneša nenaudą iš visų pusių. Inteligentija besivaidindama žudo savo įtekmę ir žmonėms sutekia negerus pavyzdžius. Apart to kalbėjo ir apie kitokius lietuvių reikalus.

Iš kitur pribuvę svečiai labai gėrėjosi lietuviškais šokiais. Iš tiesų jais gali pasigėrėti kiekvenas, ne vien lietuvis; jais pasigėri ir svetimtaučiai. Ypač lietuviški šokiai labai gražųs iš estetiškos ir doriškos pažvalgų, nes čia tokių šlykščių reginių, kokių sunku išvengt šokant valtzus, tustepus, polkas, etc., visai nesimato. Toki šokiai, kaip Norių miego, suktinis, agunėlė, klumpakojis yra tikrai gražus ir puikus. Butų gerai, kad tie šokiai butų įvedami ir kituose miestuose. Jie Chicagoje jau jėjo į paprotį ir letuviškuose vakaruose, svetimus šokius kuone visai išvijo. Čia ir publika jau prie jų gerai priprato ir mažai kas juos nemoka šokti. Jie yra gana lengvi.

4 d. berželio, Mark White darže buvo tarptautiški šokiai, į kuriuos buvo užkviesta ir "Birutė". Ji buvo pažymėjusi šokti: Klumpakojį, Suktinį ir Norių miego. Bet kadangi jie ant programo buvo net 18 vietoje, po yvairių-yvairiausių vaikiškų dėjų ir trypsenimų, tai pirm žmonių išsiskirstymo prie mųs neprieita. Užbaigta 7 vieta, kuomet programe sudėta buvo 23.

9 d. berželio L. S. S. Chicaginės kuopos parengė prakalbas ir dainas Freiheit Turner salėje. Pimutinis kalbėjo adv. Morgan angliškai, apie tai, kad darbininkai viską padirba, o pats nieko gero neturi ir gyvena blogose sanlygose. Paskui dainavo 81 kuopos Lietuvių Socijalistų Sanjungos vyrų choras. S. L. A. pirmininkas, o dabartinis pirmininko pagelbininkas. Jis kalbėjo daug, o mažai pasakė. Beto, pasakė, jog viską atsieksime per kraują. Po jam dainavo L. S. S. Kensingtono kuopos maišytas choras. Trečias kalbėjo Dr. Šliupas. Jis pirmiausiai sukritikavo Živatkausko kalbą, nurodė, jog kraujo praliejimas nėra butinai reikalingu atsiekimui gerovės; kraujo jau ir teip buvo perdaug pralieta; galime savo siekius atsiekti ir be kraujo. Visi privalo stengtis apsišviesti ir taptį ukėsais; ukėsais budami galėsime įvykdinti geresnes teises. Socijalizmą mes vieni neįvykdinsime, jis įvyks tada, kada daugumas žmonių bus jam prielankųs. Teipgi jis nurodė, jog geresnei mųsų ateičiai labai mums kenkia moterų taumsumas; taigi reikia stengtis, kad jos suprastų kaip išauklėti mųsų busiančius veikėjus. Pirmiausiai turime pasirupinti įsteigti mums reikalingas mokyklas ir kitokias apšviestimo įstaigas. Jis nurodė jog šiądieninė susiorganizavusi kunigija yra didžiausiu mųs kilimo priešu. Jis nėra priešu pavienio kunigo, bet kunigijos organizacijos. Jis yra priešu kliošturių, kuriuos, jeigu žmonės geriaus pažintų, netik neremtų, bet nei venas tėvas savo dukterį į juos neatiduotų.

Prakalbos užsibaigė prieš 12 val. Žmonių buvo pilna svetainė.

"Liet." Rep.

APGARSINIMAI.

SVARBIAUSIAS REIKALAS.

Kiekvienas nesveikumas, kurio norime išvengti, reikalauja, kad butų ištirta jo priežastis. Kaip priežastis jau žinoma, viskas tuoj galima atitaisyti. Geras gydytojas visuomet ieško ligos priežasčių ir tąsyk jau tegal pasekmingai gydyti. Jeigu jųs ieškote jeib kokios ligų šaknies, labai tankiai ją rasit pilvo nesveikatoj. Jis atsisako veikęs, o per tai ir visas kunas nusilpsta. Jeigu jųs pasistengsit prašalinti vidurių sugedimą, tuisi kuno nariai veiks ir vėl santaikmiai ir sveikata sugryž. Vienatinis vaistas geras šitokiuose atsitikimuose yra Trinerio Amerikoniškas Elixiras iš kartaus vyno. Jis pagelbsti prie vidurių uždegimo, pagreitina jo veikimą, pastiprina jo raumenis. Padeda susiformuoti tyram kraujui — svarbiausiam sveiko kuno dalykui. Parduodama vaistų krautvėse Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Draugyščių reikalai.

Lietuvių Ratelio Skaitykla
3149 So. Halsted St.
Bava atdara:
Utarninkais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Ketvergais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Subatomis nuo 7 iki 10 val. vakare.
Nedėliomis nuo 3 iki 6 po pietų.
Skaitykios Užveizda.

NAUJŲ LIETUVIŠKŲ DRAUGIJŲ ATYDAI.

Kiekviena naujai susitvėrusi Draugija turi daug darbo su sutaisymu įstatų. Draugijų komitetai yra kviečiami kad atsišauktų į "Lietuvos" Redystę, o mes pareikalaujantiems pasiųsime Konstitucijų "sampelius", palengvinimui sutvarkymo įstatų. Rašydami priminkite ar Dr-stė Tautiška, ar Katalikiška ir kada uždėta. Rašydami priminkite kokių sampelių norite: Konstitucijų. Mokesčių knygelių, Tikietų, Plakatų ir tt., ir paženklinkit kiek katro darbo turi but padaryta: 100, 200, 300 ar 500 ir tt. Mes prisiųsdami sampelius paduosime kainas, kiek kas kaštuoja. Prisiųsdami mums darbą turite ir sampelius atgal mums prisiųsti. Už tai suvis nieko neskaitysime jums. Adresuokit A. Olszewski, 3252 South Halsted St., Chicago, Ill.

PIRMAS DIDELIS PIKNIKAS!

Parengtas Lietuvių Tarptautiškos kp., 29 vardos Soc. Partijos. Piknikas atsibus nedėlioj, 19-tą berželio (June), 1910 m. Pradžia 10 val. iš ryto. Darže Schultz Grove, ant 12 gatvės ir Desplainess upės krašto. Tai bus puikiausias piknikas; parengtas su prakalbomis ir kitokioms zobovoms. Teipgi bus pirmos klijasos muzykė, kuri grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokius; užtaigi nepraleiskite šio pikniko, o busite užganėdinti. Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, senus ir jaunus be skirtumo praleisti savo laiką gerame ore, nors kartą sanvaitėje. Įžanga 25c.

Pasarga: imkite 12-tos gatvės karus iki apsistos, paeikite į vakarus iki upės. Kaip pereisite per tiltą, pasisukit po kairei, kur rasis pikniko vieta. Kviečia *Komitetas.*

PIRMAS DIDELIS PIKNIKAS!

Parengtas Lietuvių Jaunikaičių Dainos Mylėtojų Dr-stės, nedėlioj, 19 d. berželio (June), 1910, Pulkiame parke, Leafy Grove, netoli Willow Springs, Ill. Prasidės 9 val. iš ryto. Įžanga į daržą vyrams 25c., moterims dykai. Nuoširdžiai užprašom visus vaikinus ir merginas, senus ir mažus kuoskaitlingiausiai atsilankyti ant šio pirmo pulkaus šios Dr-stės pikniko, o busite visi užganėdinti. Išgirsite mųs Dr-stės choro malonias ir saldžias lietuviškas daineles, kurios visų širdis pradžiugis. Prie tam, pulki orkestra grieš lietuviškus šokius, teip kad senam ar jaunam patiks, kurie tik atsilankys. Visus kviečia *Komiteetas.*

Pasarga: Važiuojanti ant pikniko iš visų dalių miesto, važiuokit iki Archer Ave., tenai imkit Archer Limits karus ir važiukite kol vež., o nuo ten Joliet karai nuvež iki pat parkui.

TREČIAS METINIS PIKNIKAS,

Su išlaimėjimu aukso laikrodėlio vertės $25.00, rengiamas Draugystės Palaimintos Lietuvos, nedėlioje 19 birželio (June) 1910 m. Petersono Parke, kampas Western ave, ir 59 gatvės. Piknikas prasidės 9 val. iš ryto. Važiuodami piknikan, imkite Halsted karus ir važiuokit lig 59 str. Paskui 59 str. karais, kol veža. Kaip karai sustoja, tai eikit vieną bloką lig daržui.

Užprašo Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo sunaus Stanislovo Norbuto; pirmiaus gyveno Newark, N. J. apie keturis metus. Jis paeina iš žvingių par., Raseinių pav.; turiu labai svarbų reikalą. Malonėkite atsišaukti adresu:

George Norbut
12020 Halsted St., W. Pullman, Ill.

Pajieškau savo brolio Jokubo Gušauskio; paeina iš Nevardienų sod., Varnių par., Telšių pav., Kauno gub.; apie 50 metų amžiaus, našlys; 8 metai kaip Amerikoj; ilgai gyveno apie New Yorką. Noriu jįjį surasti ir papasakoti svarbų dalyką apie jo ukę Lietuvoje. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Aleksandras Ivanauskis
— 137 St., Indiana Harbor, Ind.

Pajieškau savo kaimyno du giminaičius: Kazimiero Linke, sodos Rimšenčių, 27 metai Amerikoj. Mateušo ir Franciškaus Pretiko, sodos Laukėnų, 10 metų Amerikoj. Visi Kauno gub., Raseinių pav., Aleksandravo valsčiaus. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukt šiuo adresu:

Mykolas Paičius,
2607 Washington ave., Philadelphia Pa.

Pajieškau Boleslovo Černeckio; paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko vol., Pastališkių dvaro; 1908 m. gyveno kur apie Chicagą. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią:

P. Yokas
Box 92, Vanderbilt, Pa.

Aš Morta Andriušiunaitė pajieškau dviejų brolių ir sesers. Brolių vardai Antanas ir Mikalojus Andriušiunaičiai ir sesers, po vyru Ona Tansigolskienė, Kauno, gub., Panevėžio parapijos, Lepėlių sodžiaus. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Morta Andriušiunaitė
Box 83, Farmington, W. Va.

Pajieškau savo brolio Antano. Jisai paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Šaduvėnų sodos; 5 metai atgal gyveno Angilijoj. Girdėjau, buk jis atvažiavęs Amerikon. Prašau, kad jis pats arba kas kitas duotų man žinią. Taipogi noriu surasti du savo pusbrolius: Konstantiną Judeikį, girdėjau gyvena Chicago, Ill., ir Joną Šukštą, girdėjau atvažiavo į Ameriką. Prašau, kad jie patįs ar kas kitas duotų man žinią:

Mr. Joe Judeikis,
P. O. Box 57., Waters, Mich.

Pajieškau savo vyro Vincento Kasimavičiaus; pirmiau gyveno Spring Valley, Ill., o dabar jau apie penki metai nežinau kur randasi. Turiu svarbų reikalą; prašau atsišaukti pačiam, arba kas kitas tegul duoda man žinią šiuo adresu:

Magdalena Kasimavičienė
Oglesby, Ill.

Pajieškau savo gero draugo Vinco Bruklio; paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Akmenės par., Elkiškių kaimo. 7 metai Amerikoj; girdėjau gyvenąs Chicagoj, kur apie 18 gatvę. Labai norėčiau jį pamatyti. Mano adresas:

Frank Stombris,
5834 Grove ave. Chicago, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos, kuri norėtų gyventi ant farmos Montana valstijoj. Merginos norių nuo 20 iki 30 metų, aš esu 32 metų amžiaus. Nesibijokit atsišaukt par laišką. Gerai, kad mokėtų biskį angliškai šnekėt. Atsišaukusi nesigriaudens. Atsišaukit šiuo adresu:

Geo. Rice.
Chinook, Mont.

Pajieškau Aleksandros Linsbarko, Kauno gub., Telšių pav., Užvenčio par., Vaišlaukio sodos. Jis išvažiavo iš Chicagos 1909 m. pradžioj Kovo mėn. į Canton, Mass. Kas apie jį žinotų, malonėkit sutelkti žinią šituo adresu:

Albertas Rupšis,
831 W. 33rd Street, Chicago, Ill.

Pajieškai giminių Jono Jurkšaičio; jisai yra miręs 24 Balandžio šių metų ir paliko truputį turto. Girdėjau kad jo sesuo yra Chicagoj; man reikalinga žinot, kur yra jo tėvas ir koks tevo vardas. Jonas Jurkšaitis paėjo iš Kauno gub., Raseinių pav., Ligaičių parapijos. Prašau atsišaukti šiuo adresu:

Povilas Daukša,
P.O. Box 35 Beckemeyer, Ill.

Pajieškau savo draugo Motiejaus Žiurio; paeina iš Suvalkų gub. Marjampolės pav., Antanavo gm., Nendrinių kaimo. Meldžiu atsišaukti šituo adresu:

Jonas Gvazdikas,
311 Olive St., Rockford, Ill.

Aš Stanislovas Lukeševičė, pajieškau savo pažystamos Menikės Masiulytės, Kauno gub., Kauno pav., Velenės valsč., Stakių parapijos, Ambručių kaimo. 3 metai Amerikoj. Atvažiavo į Waterbury, Conn. Jeigu kas žino ar ir ji pati teiksis man pranešti.

Stanislovas Lukeševičė,
4 Diamond St. Worcester, Mass.

Pajieškau moteriškę prie stubos darbo, namo ir vaikų pridėbojimui. Turės gerą gyvenimą. Atsišaukkite per laišką arba ateikit į namus šiuo adresu:

Simon Cherry,
1637 Blackhowk str., Chicago, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos, nuo 18 metų iki 25 metų senumo. Aš esmiu darbininkas, mylintis mokslą ir skaitymus, 26 metų amžiaus. Geistina butų tokią pat moterį rasti. Malonėkite atsiaukti antrašu:

Aleksandras Zuole
Cape Yellison House, Stockton Springs, Me.

Ant Pardavimo.

Pardavimui. Kampinis namas ant 49th Av. ir 14th St. ant dviejų lotų, bučernė ir aptieka, ir gyvenimai ant šešių familijų. Atneša randos $120. Savininkas nori išvažiuoti į Senąją Kraštą ir todėl parduoda šį namą. Atsišaukite ant šio adreso: 4845 W. 14th st., Grant Works, Ill.

Pardavimui saliunas, tik vienas lietuviškas visame miestelyje. Tarp gerų darbų. Uždarbis nuo $2.70 iki $8 už 8 val. Lietuviai visi dirba mainose. Biznio daroma suviršum du šimtu dol. į mėnesį. Laisnis pigus, tik $125 metams. Randa tik $15 mėnesiui už visą namą. Saliunas, svetainė ir 3 ruimai užpakalyj. Pardavimo priežastis — kitas biznis. Adresas:

John Ambrosė
Burnett, Ind.

Pardavimui Bučernę ir grosernė. Išdirbta vieta. Geras biznis. Tik ši viena lietuviška bučernė visame miestelyje. Parsiduoda dėlto, kad savininkas važiuoja su reikalais į Lietuvą. Norinti pasižinoti meldžiu atsišaukti adresu: 12022 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pardavimui atsakantis seniai užsilaikantis Groserie ir Saldumynų krautuvėlė, su 5 metų kontraktu krautuvės ruimo, po nr. 2214 W. 23 Place, Chicagoje, teipgi arklys ir vežimas. Aplink apgyventa lietuvių; vienas blokas iki lietuviškai bažnyčiai.

Parsiduoda fornicių (rakandų) krautuvė. Puiki proga lietuviui, nusimanančiam nors kiek apie biznį. Vieta labai gerai išdirbta. Jau net per 10 metų čia lietuvys laikė biznį. Galima labai gražų gyvenimą padaryti mokant su žmonėms apsieit. Aplink apgyventa lietuvių, lenkų ir kitokių žmonių. Biznio per metą padaro nuo 11 iki 12 tukstančių dol. Pardavimo priežastis — nesutikimas tarp dviejų pusininkų. Norinti apie tai daugiaus dasižinoti malonėkite kreiptis per laišką arba ypatiškai šiuo antrašu:

Maliauckas & Vedžunas
687 3 Av., cor. 21 st., Brooklyn, N. Y.

Pardavimui namas su keturiais gyvenimais, po 6 ruimus kiekviename. Arti lietuvių bažnyčios. Gerame stovyje. Keturios karų linijos netoli nuo tos veltos. — Thomas Mis, 2342 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Pardavimui 2 dideli plytiniai namai ant dviejų lubų augščio, su tvartu. Geri lietuviai ir lenkai kaimynai. Pigiai, jeigu parsiduos dabar. Kreipkitės antrašu: 1800 W. 46 St., 2-nd floor. Randa $100.

Pardavimui propertė su mašinoms dirbimui popso, Ginger Alle ir Salserio. Gary, Ind. Pigiai. Skyrium, ar viską sykiu. Su išdirbimu papso galima gerą pelną turėt, nes ten tokio biznio nėra. Atsišaukite pas savininką. Ant. Wember, 89 — 13 st. N. Chicago, Ill.

Pardavimui lietuviška mėsos krautuvė (Butcher Shop) netoli lietuviškos banyčios arti didelių dirbtuvių. Aš noriu išvažiuoti Kalifornijon. Parduosiu pigiai įrankius; viskas varoma elektrikos motoru; pigiai atiduosiu arendon vietą su penkiais gyvenamais kambariais ir su daržine. Kreipkitės pas,

Anton Parthun,
2337 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

Pardavimui Bučerne ir Grosernė, teipgi arklys ir vežimas. Biznis išdirbtas, vieta gera, lietuvių apgyventa. Pardavimo priežastis — važiuoju į Krajų. Atsišaukit šiuo adresu:
4845 W. 14th Str., Grant Works, Ill.

Parduodama Grosernė ir Bučerne lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Biznis apleidžiamas dėl negalėjimo susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai. Vieta geriausia Chicagoj. Kreipkitės:

H. Meyer,
3440 Morgan str., Chicago, Ill.
(netoli 35 gatvės)

ANT PARDAVIMO Bučernė ir Grosernė su arkliu ir vežimais, o jeigu kas norėtų ir su namais. Norint galima kad ir vien biznis pirkties. Vieta gera lietuviui, nes randasi lietuvių ir lenkų apygardoje. Pardavimo priežastis liga. Atsišaukit pas:

J. Behrendt,
12252 Union Ave. West Pullman, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingi 10 arba 15 vyrų, ne kitokių, tik lietuvių, Unijistų, plieno moulderių. Užmokestis $3.50 už 9 val. dienos. Darbas visada. United Engineering & Foundry Co., Vandergrift, Pa.

Plačiau apie tai norėdami dažinoti rašykite įdėdami 2 centinę markę atsakymui. Adresas: Yokos House, Box 92, Vandergrift, Pa.

Reikalingi du jauni vaikinai lietuviai mokantįs gerai lietuvišką ir lenkišką kalbas ir gražiai apseiti su žmonėmis; šiaip joks patyrimas nereikalingas. Darbas kaipo keliaujančių užsakymų rinkėjų (solicitors). Atsakantįs vaikinai gali įgyti lengvą ir švarų darbą ir gauti gerą užpeiną. Kreipkitės laišku šiuo adresu:

European Art & Supply Co.
1976 Canalport ave., Chicago, Ill.

Reikalinga 500 anglekasių (mainierių) į Pennsylvania ir Ohio; kelias iš Chicago $8.00. — 500 farmoms darbininkų į Minnesota, algos 30 dolerių į mėnesį ir užlaikymas; kelias iš Chicago $8.00. — 200 žmonių į Michigan'o ir Wisconsin'o miškus, algos nuo $26.00 iki $30.00 į mėnesį, užlaikymas ir kambarys. — 500 darbininkų į geležinkelio darbus į Wyoming, Montana, South Dakota, Minnesota, Wisconsin ir Illinois, mokestis nuo $1.75 iki $2.00 į dieną; kelias dyla iš Chicagos. — Reikalinga talpgi darbininkų ir mechanikų į visokius darbus, Chicagoj ir artimais jos. Ateikit ar parašyk savo kalboj laišką, įdėdamas 2c. stampą atsakymui, šiuo adresu:

J. LUCAS, Agent.
746 So. Canal str., Chicago,

PRANEŠIMAS.

Pranešu tautiečiams, kad išvažiuju į seną krajų 30 birželio (June). Dėlto-gi meldžiu tautiečius, kad pributumėt atsimti laikrodėlius, kurie juos turit pas mane. Pranešu tai kad paskui kitas nesakytumėt: jisai musų laikrodėlius išvežė. Aš nežinodamas, kur kas gyvena, negaliu atnešti. Su godone,

Kazimieras Budris,
11530 Praire ave., Kensington, Ill.

Pranešu draugams ir pažystamiems, jog aš sugryžau prie seno užsiėmimo. Jaigu kas iš T. M. Draugystės ar Sąjungos Liet. Pardavėjų turėtų reikalą, tai meldžiu kreiptis žemiau paduotu adresu.

Podraug meldžiu simpatizuojančių man draugų — neužmiršti atkeliauti ir nusipirkti reikalingų jums drapanų.

Su guodone,
Franas Eismontas,
Užveizdėtojas Drapanų Krautuvėj pas
MICKEL and PITZELE
1918 — 1920 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Turiu už garbę pranešti visoms Chicagos ir apylinkės miestelių draugystėms ir kliubams, kad, norėdami turėti savo perstatymuose lietuvį Magiką (štukorių) malonėtumėt atsišaukti laišku pagal sekančio adreso:

S. A. GEDMINS,
506 — 26-th Str. CHICAGO, ILL.

Asmeniškai pasikalbėti galima kas dieną nuo 9 iki 11 val. iš ryto.

Lietuvys Magikas ir Spiritistas.

EKSKURSIJA Į MIČIGANO ŽEMĘ.

Bandyk apsigyventi geriausioj vietoj Mičigane — garsios vaisių juostos centre — Mason — Manistee — ežero šalyse, kame **Swigart Tract** — vieta parinktų dobilų, vaisių ir farminių žemių puikiai pasitarnauja. Kainos nuo $10.00 iki $25.00 už akrą. Tai yra greit auganti vieta; du miestai; biznio ir gyvenimo lotai; lotai ties gražiu Kristaliniu ežeru 10 akrų daržo; pankštims ir vaisiams auginti farmos puikiose vietose.

Pareikalauk gražią iliustruotą knyngelę su Mičigano aprašymu ir didele mapa — gausi dykai.

Swigart Tract'as yra didžiausias Mičigane ir dėlto čia gerai galima pasirinkti. Pasirinkimui yra daugiau kaip 1000 farmų po 40 akrų ir daug kitokių didesnių ir mažesnių. Kontraktas gvarantuoja pilną nuo Mirties ir Ugnies apsidraudimą be ekstra kaštų; jaigu numirsi, tai farma pereis tavo šeimynai dykai. Tiek daug žmonių brangina šiuos ypatingus patogumus, kad mano ekskursios atsilieka speciališkuose Pullman'o vagonuose, idant smagiau butų važiuoti mano lankytojams, ir tai be jokio primokėjimo. Aš jau turiu keliolika gerų lietuvių kolonistų.

Sekančios dvi ekskursios keliaus iš mano Chicaginių ofisų 11:30 ryto, utarnike 21 birželio d. ir 5 liepos d. į mano vyriausią buveinę Wellston'e. Šitose dienose kelionė ten ir atgal iš Chicago ar Toledo į Peacock, Lake Co. Mich. kaštuoja $6.00. Dvi ištisi dieni krašto apžiurėjimui; patvados ir nurodymai dykai; sugrįš namo ekskursija 7 ryto, pėtnyčioj. Kelio kaštai nutraukiama perkant.

ANTON KIEDIS,
Vietinis atstovas,
Peacock Lake Co. Mich.

Mokykla Šokių!

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 ryšių ir teip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoje. Teipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, po numeriu, 2119 So. Halsted St., mokinu kas dien ,apart šventų dienų. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokt tuos šokius, kad ateitų sekančio adreso: 2124 South Halsted St.

Ofisas ant 2-čių lubų. Atdaras nuo 5 iki 8 val. vakare.

Prof. Juliaus šokių mokykla užsidaro June 25, ji vėl bus atdara September 2.

Burtininkų Kazyros (Kortos)

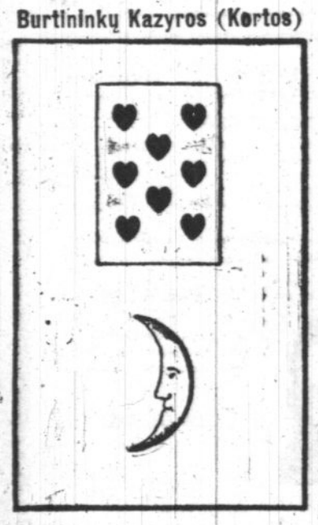

Visi žinote, kad burtininkai (Amerikoje vadinami Fortune Tellers) spėja žmogui laimę ar ateitį su pagelbą Kazyrų (Kortų). Ar toki burtininkų spėjimai iš nukeltų Kazyrų turi kokią vertę, mes apie tai nekalbėsime, tik pasakysime, kad yra tukstančiai žmonių, kurie pas tokius burtininkus lankosi įspėjimui savo ateities ar laimės ir moka jiems už tai po kelis ir po keliolika dolierių. Garsiausia ant svieto burtininkė bubuvo tai pone LENORMAND Paryžiuje, Francuzijoje, kuri su pagelba savo Kazyrų visiems įspėdavo ateitį. Pas ją vaikščioja kelti Kazyras viso svieto didžiunai, kunigaikščiai ir karaliai ir kiekvienam jį ateitį įspėdavo.

Po myriui virš minėtos burtininkės jos Kazyros pateko į svietą ir šiądien jomi naudojasi garsiausi svieto burtininkai, ir kiekvienas, kas jas turi, gali su joms įspėti ateitį telp gerai kaip ir burtininkai. Šios Kazyros su pilnu išaiškinimu lietuviškoje ir lenkiškoje kalbose, kaip jas vartoti ir kaip ateitį įspėti yra dabar gaunamos musų štore. Kaina jų 75c.

Šios Kazyros yra geriausia bovykla liuosame laike ir su jom, ne tik save, bet ir visus kitus geriausiai nubovysi šeimyniškuose ir draugiškuose susirinkimuose.

Siųsdami pinigus ant kazyrų adresuokite:

The Bridgeport Clothing Co.
3246 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

AR TURI DALĮ LIETUVOJ?

Akreipiame atydą visų, kurie turi dalis nepadalintos tėvyškės Lietuvoje, jog, jeigu per 10 metų po tėvų mirties dalies visai nepasijma, tai nuodo prie jos savo teises. Todėl, kiekvienas, norintis neprapuldyti savo teises prie tėvų palikto turto, turi pasirupinti gauti pripažinimą savo dalies pirm suėjimo dešimties metų.

Gyvenant Amerikoj šituos reikalus galima atlikti Lietuvoje per savo išrikimą draugą — plenipotentą, kuriam reikia pasiųsti atsakantį raštą, [illegible] dinamą "dovierennost", notaro [illegible], o konsulio užtvirtintą.

Visus notariališkus raštus geriausiai atlieka lietuvys notaras.

JOS. J. HERTMANOWICZ
Turintis ofisą musų bankoj.
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Kam Patinka?

Jeigu norite pirkti namą ar lotą, ateikite pas mus.

ANT PARDAVIMO BIZNIUI NAMAI.

38) 3214 So. Halsted st. 2 lubų muras 25×135 pėdų 7 kambarių gyvenimas, štoras su basementu ir užpakalyj 2 lubų dirbtuvę. Nauji namai. Kaina $6,000.00

Dalį iškalno, likusius išmokestimi.

216) 3 lubų muras, štoras ir 5 gyvenimai, ant Wallace st. $9000.00

36) 3 lubų muras, štoras ir 6 gyvenimai, ant Halsted st. $9000.00

188) 3 lubų muras, 2 štorai ir 8 gyvenimai, Lotas 50×125, ant Halsted str., ... $22,000,00

131) 2 lubų muras, štoras ir 3 gyvenimai, ant 31 st. arti Wallase. Kaina $7000,00

120) 3 lubų muras, štoras ir 5 gyvevimai, ant Wallace st. .. $7500.00

114) 2 lubų muras, štoras ir 2 gyvenimai ant Wallace st. .. $7000.00

134) 2 lubų muras, štoras ir 3 gyvenimai, ant 31 str., arti Halsted st. Kaina $4500.00

170) 1 lubų muras, štoras ir 1 gyvenimas, ant Wallace st. .. $2500.00

Panašiomis prekemis turime daug kitų biznio namų.

ANT PARDAVIMO GYVENIMUI NAMAI.

54) 3221 Illinois Court, 6 kambariai, murinis. Kaina $1500.00

$500.00 iškalno, likusius išmokestimi.

29) 2 lubų namas, 3 pagyvenimai, $500.00 iškalno. Kaina $1500.00

30) 4 kambarių namelis, $300.00 iškalno. $1000.00

87) 2 pagyvenimais, medinis namas, lotas 25×125, $500.00 iškalno. $1600.00

193) 2 lubų namas, 2 pagyvenimai, lotas 25×125. Randa $20.00. $1800.00

121) 8 kambarių murinis namas. lotas 24×125, ant Walacce st. $1600.00

208) 2 lubų muras, 5 kambariai, lotas 20×78, iškalno $250.00. $1500.00

209) 2 lubų muras, 5 kambariai, lotas 20×78, iškalno $200.00. $1300.00

11) Medinis namas, 2 gyvenimai, 9 kambariai, lotas 25×115, .. $2000.00

90) 2 lubų muras, 2 gyvenimai po 6 kambarius, lotas 25×135. $2500.00

178) 2 namai, 6 kambarių murinis ir 4 kambarių medinis, lotas 25×147. Kaina $2400.00

156) 2 namai 4 ir 5 kambarių, kamkinis lotas 31×147 pėdų. .. $2000.00

197) 5 kambarių murinis namas. Pulkiai ištaisytas, lotas 25×125. Kaina $2000.00

104) 2 lubų pulkus murinis namas, lotas 25×125 ..... $3500.00

124) 2 lubų murinis namas, 4 gyvenimai, lotas 25×125 .. .... $3500.00

183) Pulkus murinis namas, lotas 24×125. Kaina $3200.00

217) 2 lubų murinis, 2 gyvenimai po 6 kambarius. Iškalno $500.00. $3000.00

4) 2 lubų murinis, 4 gyvenimai, lotas 31×147. Kampinis. $3750.00

99) Pulkus 2 lubų muras, 2 gyvenimai, po 6 kamb., lotas 25×125. $4700.00

172) 2 lubų muras. 2 gyvenimai po 7 kambarius, lotas 25× 120. $4800.00

26) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kamb. ir 6 kamb. namas užpakalyj. $5700.00

69) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kamb., lotas 27½×127. Kaina $5300.00

179) 3 lubų muras, 4 gyv. 2 po 6 ir 2 po 4 kambarius. Kaina .. $5500.00

187) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25×125. .. $4700.00

115) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25×125. .. $60000.00

118) 3 lubų muras, 3 gyv. po 6 kambarius, lotas 25×125. .. $6000.00

194) 3 lubų naujas murinis, 3 gyvenimai po 6 kambarius, lotas 25×107. Kaina $6800.00

157) 2 lubų muras, 8 gyvenimai, lotas 50×147. Kaina $7500.00

102) 3 lubų murinis, 6 gyvenimai po 4 kambarius, lotas 25×125. $7000.00

191) 2 lubų murinis, 5 gyvenimai, lotas 25×125. Kaina $9500.00

12) 4 lubų murinis, 4 gyvenimai po 6 kamb., lotas 25×135. Kaina $8000.00

97) 3 lubų muras, 6 gyvenimai, 3 po 6 ir 3 po 5 kambarius lotas 25×125. Kaina $9000.00

132) 3 lubų muras, 3 gyvenimai po 6 kambarius, lotas 25×125. $9500.00

103) 2 namai muriniai, 3 lubų po 3 gyv., 6 kamb., lotas 50×125 $10,00.00

203) 3 lubų muras, 3 gyvenimai, lotas 132×127. Kaina $11,000.00

119) 3 lubų muras, 6 gyvenimai, lotas 27½×125. Kaina $11,000.00

91) 2 lubų muras, 8 kambariai, lotas 96×125. Kaina $17,000.00

Tai ne viskas, bet iš to jau galite matyti, kad mes galime parupinti tokį namą, kokį kas reikalauja.

O DABAR MUSŲ LOTAI.

1) Ant Halsted. ir 28tos, 277×125 pėdų, už $11,080.00

2) Ant Halsted st. ir 29tos, kampas 25×133 pėdų $1,000.00

3) Halsted str. tarp 32 ir 33čios 25×135 pėdų $2500.00

8) Halsted terp 32 ir 33čios, 75×125 pėdų $5000.00

9) Halsted terp 31 ir 32os, 135×135 pėdų $9000.00

4) Halsted terp 33 ir 34tos, 25×135pėdų $1000.00

5) Halsted terp 33 pl. ir 34, 50×125 pėdų $2000.00

6) 3339 Halsted, 24×125. $800.00

LOTAI.

1) Auburn ave. ir 35, kampas, 134×147 pėdų $4020.00

2) Auburn ave. Kampas 34 pl. 52×130 pėdų $2200.00

4) Emerald ave. arti 34st. 25×125 pėdų $700.00

5) Emerald ave. arti 35 st. 25×125 pėdų $600.00

6) Keely arti 31os, 50×107. $900.00

7) Lowe ave. ir 34 st, 27½×125 pėdų $500.00

9) Quinn st. arti 31, 24×124 $300.00

10) Union ave. arti 33ios, 144×125 pėdų $3500.00

11) Union av. arti 33, 25×125 $650.00

14) 34 pl. arti Wall st. 25×125 pėdų $400.00

17) 69 pl. arti Hayne ave. 25×125 pėdų $300.00

18) S. E. Cor. 73čios ir Western ave. 50×125 pėdų $600.00

19) Central park ave. arti Huron 25×125 pėdų $350.00

25) Campbell av. arti 50tos 25×125 pėdų $175.00

29) 59 arti St. Louis ave. 25×125 pėdų $175.00

30) Ogden & Forsyth. Hammond, Ill., 72×125 pėdų $000.00

ir daug kitų.

Norėdami platesnių žinių, kreipkitės ypatiškai į musų offisą.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 37 Hudson ave.
P. Jermalas, 215 Berry Street.
J. Milewski, 124 Grand st.
S. Simanavičius, 258 Wythe Ave.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore St.

BROCKTON, MASS.
J. Pocius, 175 Ames St.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Av.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th St.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First St.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak street.

Montello, Mass.
B. P. Miukinis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.
J. J. Vaitkevičius, 227 Chapel St.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1023 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Seattle, Wash.
Foreign and Domestic Periodical & Newspaper Agency

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.
J. J. Kalakauskas, 55½ Green St.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-STĖS CENTRO VALDYBOS ANTRASAI:

Pirmininkas: B. K. Balevičius, 913 — 32nd st., Chicago, Ill.

Vice-Pirmininkė: O. Ramanauckienė, 101 Oak st., Lawrence, Mass.

Raštininkas: V. A. Greičius, 28 Stiles Hall, Valparaiso, Ind.

Iždininkas: A. J. Povilaika, 804 Bank st., Waterbury, Conn.

Knygius: J. Simanavičius, 331 Barnes st. Plymouth, Pa.

Literatiškasis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard, Paris, France. V. Jokubynas, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass. J. Laukis, 501 Brick st., Valparaiso, Ind.

MES JUMI UŽSITIKIAME.
JUSU KREDYTAS YRA GIARAS

Kiek vienas teisingas Tautietis, kuriame krašte is nebutu, gali, pirkti *ant kredyta,* arbe ant labai lengvų menesinių išmokesčių, d dei gražį laikrodį su lenciugu ir breloku, *kure kasztuoja $30 Deleriu.*

Rašikite dar šendien apei artesni paaiškinimą, teipgi prekes ir išligas ir priesiųskite markę del atsiųtima atsaka ir preiskuranta pas firma:

WATCH CREDIT Co.
105 CHAMBERS ST. NEW YORK, N. Y.

Kataliagas Gatavas!

Seniai laukiamas lietuviškoje kalboje Kataliogas

Bridgeport Clothing Kompanijos

jau yra gatavas ir kiekvinas dabar gali jį gauti. Šiame Katalioge talpinasi **Drapanos, Muzikališki Instrumentai, Bižuterija, ir šimtai kitokių daiktų.**

Drapanų Skyriuje. Rasite Drapanų Siutus, Overkotus, Kelnes, Marškinius, Kaklaraiškčius, Pirštines, Kepures, Skrybėles Čeverykus. ir tt.

Muzikališkų Instrumentų Skyriuje. Rasite Armonikas, Koncertinas, Smuikas (Skripkas), Fleitas, Pikolas, Klernetus, Obojus, Fogotus, Soksofonus, Kornetus, Melofonus, Trumpetus, Trambonus, Altus, Tenorus, Baritonus, Basus, Kontrabasus, Bubnus, Cimbolus, Megafonus, Bandžius, Gitaras, Mandolinas, Citras, Ksylafonus, Autearfus, Muzikos Dėžes, Fonografus, (Šnekamas Mašinas), Pijanus, Vargonus, ir daugybę kitų instrumentų.

Bižuterijos Skyriuje. Rasite Laikrodžius, Laikrodėlius, Lenciugėlius laikrodėliams ir moterims ant kaklo nešiojamus, Komposus, Medalikus, Bronzoletas, Auskarius, Spilkas, Sagutes, Žiedus, ir tt.

Tolesniame Skyriuje. Rasite Sidabrinius Peilius, Šaukštus, Videlcius, Tacas, Fotografijų Kameras, Parasonus, Žiuronus, Elektriškas Liktarniukes, Siuvamas Mašinas, Fontanines Plunksnas, Paišelius, Kalimorius, Britvas, Šepečius, Šukas, Peilukus, Žirklukes, Pypkes, Fotografijoms Albumus, Mapas, Globus, Stereaskopus, Abrozus, Abrozėlius ir šimtus kitų labai naudingų ir reikalingų daiktų.

Kataliogas turi 160 puslapių, didelio formato su aiškioms iliustracijoms visokių daiktų.

Prisiųsk už 10c. markę pačto kaštam ir mes jį prisiųsim **DYKAI.**

Adresuokit šiteip:

The Bridgeport Clothing Co.
3248 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Paskutines Geros Žemes Pigiai.

Išveizda ukės Juneau Paviete.

Puikiausios Ukiškos žemes arti Geru Pardavimo Vietu, Tolumo Keliu Valandu Važiavimo nuo Chicagos.

Juneau Pavietas yra Wisconsin'o daržų vieta. Padalintos žemės keli mėnesiai atgal buvo turtingais dobilų laukais; šiadien ten gražios ukės ir visur sustatyti puikus namai.

Ši yra didžiausia proga, kokia kada nors buvo, darbininkams įgyti savo namus; čia jis gali buti arti savųjų; čia jo vaikai gali rasti atsakančias mokyklas ir gražias bažnyčias; čia jis gali ne vien įgyti savo ukę, turtą ir smagumą, bet jo pasekmė laikui einant didysis ir jis galės pastoti neprigulmingu ir turtingesniu negu kitur dirbdamas už algą.

Darbininkai lieksai ligoniais nuo neįvarumo, sunkaus darbo mažu algu ir brangaus pragyvenimo didelituose miestuose. Tapęs negalinčiu dirbti sunku darbą jis netenka uždarbio, ir jo šeimyna baisiai vargsta, vaikus negali nieko išmokyti ir visi tampa sunkaus gyvenimo aukomis.

Juneau paviete ukininkai yra neprigulmingais. Jie turi gražius namus ir parankumus. Valgius, kokius jie valgo, palma nuo savo lauku, šimteriopai geresnius už tuos, ką mes Chicagoj mokame teip dideles prekes. Ju vaikai lanko mokyklas ir bažnyčias ir kyla, stato krautuves ir namus. Trys mylios nuo ja ukių yra gražus miestelėtai, gelbetinti prekystėje ir visokiuose susinešimuose. Chicago, Milwaukee Minneapolis ir St. Paul visai netoli. Tie keturi didžmiesčiai užtikrina, jog visada galesi už gerus pinigus parduot visokius javo ukes augalus.

GYVENSI TARPE SAVU ŽMONIU.

Bile vyras ar moteris turinti keletą doleriu gali įsigyti vieną šiu turtingu ukių. Nereikia moketi jokius procentus arba mokesčius. Vien reikia šiek tiek užmoketi jį viršaus, o veliaus pati uke už save užsimokes. Jei nori kad mes pastatytume namą, gali in tą tuojaus kransty- tis ir neprigulmingai gyventi. Pulkiai auga kviečiai, kornai, avižos, miežiai, kopustai, barščiai, rugiai, motiejukai ir kitokios daržoves ir vaisiai. Orasė labai pulkus, vasaros smagios ir vesios, rudenys švelnus, vanduo tyras ir šviežias, ir malku yra užtektinai. Lyja pakaktinai teip, kad viskas geral auga. Čia geriausia vieta auginimui gyvulių.

Važiuokite su mumis pamatyti tuos laukus, jie yra netoli Chicagos.

Atvažiuokite praleidimui nedeldienio ir patyrimui ten jus laukiančios pasekmes. Nereikalinga išlikti nuo darbo. Važinejimas dykai perkantiems žemę. Daug žmoniu važiuoja 11 d. birželio, 10 val. vakare. Ar nori važiuot su mumis drauge? Tadai ateik in mus offisą užtinoti daugiaus apie tuos laukus; offisas atsidarys šį nedeldieni, 9 val. ryte ir bus atdaras iki 5 val. vakare. Neužmirsk pas mus atsilankyti. Dalelak mums papasakoti tau apie tais turtingas ukes.

Wisconsin Land Company
45 La Salle Street, Tarpe Lake ir Randolph gat. Raimas 8 CHICAGO, ILL.

Pasidaryk Tikrą Lager Alu
PATS SAVO NAMUOSE
IŠ JOHANN HOFMEISTER'IO ALINIO EKSTRAKTO

Mes jums duosim Alinio Ekstrakto tiek kad jųs padarysit iš jo 2½ galonų

Tikro Lager Alaus Už Dyką.

Prabinis puodelis, kurio užtenka pasidarymui 2½ galonų puikaus Lager alaus, siunčiamas **Dykai.** Vyras, moteris ar vaikas gali tą alų padaryti.

Prisiųsk šiandien Kuponą, pridėdamas 20 centų persiuntimo kaštų, ir gausi **Dykai** puodeli su Hofmeister'io Aliniu Ekstraktu, iš ko pasidarysi 2½ galonų

Tikro Lager Alaus

Iš Hofmeisterio Alinio Ekstrakto jųs galit daryties tokį pat tikrą, gerą, gryną, puikų Lager Alų, koks yra daromas Vokietijoj per amžius.

Musu Dovana. Praplatinimui Hofmeister'io Alinio Ekstrakto kiekvienoje Valstijoj miešte ir kaime o net ir viensėdžiuose kiaurai per visas Suvien. Valstijas, mes siunčiame per pačta, pačtos kaštus apmokėjus, prabinį puodelį su Hofmeister'io Aliniu Ekstraktu pasidarymui 2½ galonų puikiausios kokybės, skaniausio, tikro Lager Alaus, kokį jųs kada nors buvot ragavę, geresnį už tą, kurį perkat saliunuose ar bravarnėse. Šitas sveikasai vokiškasai Lager Alus nėra kokios pamazgos, bet tikras Lager Alus putojantis, skanus, spalvingas, maloniai paerzinantis. Toks pat alus, koks daroma ir vartojama Vokietijoj per amžius, gali but pasidaryta pačiam savo namuose.

Puikų putojantį alų gali kiekvienas pasidaryti į kelias minutes be jokio sunkumo. Tai yra puikus miežinis alus, kurį mėgsta kiekvienas šeimynos sanarys. Jį lengva pasidaryti ir visur, kur jis pasirodo, bravarų alus nebegali but pardavinėjamas. Jųs pasidarysit jo galoną maždaug už 8c. ir jums jis patiks geriau, negu perkamas bačkomis ir buteliais.

Tik prisiųsk 20c. stampomis ar pinigais supakavimui ir pačtos kaštų padengimui tai mes tuoj pasiųsim prabinį puodelį pasidarymui 2½ galonų **Dykai.** Visi kaštai bus apmokėta ir jųs galėsit pasidaryti alų, kokio dar niekad nebuvot gėrę.

Nupiauk pagal paženklintas linijas ir pasiųsk šį užsaką su 20c. stampomis ar pinigais gavimui 2½ gal. alaus.

FREE SAMPLE COUPON

JOHANN HOFMEISTER,
791 Hofmeister Building, Chicago, Ill.
Send me FREE One Sample Can of Hofmeister Beer Extract, enough to make 2½ gallons Fine Quality Real Lager Beer. I enclose 20c. to help pay for postage and packing.

Name.....
Street & No.....
Town.....
R. F. D.....

Naujiena Kuri Nudžiuginš ir Palinksmins Daugel Serganczių, Silpnu ir Nualintu Vyru

Ar ši nustojus kantrybės, nervišką, nupuoles sveikatoje? Ar peržengei tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsivesti? Ar ši tinkančiam padėjime užimti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra mažiausė abejonė jog randasi užsilikusi chroniška liga dugnyje tavo klapatų, tai atsišauk ant žemiaus paduoto adreso, o apturėsi patarimą ir ištirinėjimą dykai! Mes ištirinėsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kožemiausią kainą. Ne užsidedi ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dėl bemokestinio pasitcirėvimo. Mes perstatysime padėjimą viso dalyko tikroje šviesoje, o tada galėsi gydytis jeigu norėsi.

Nei Doleria Nereiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Locnoj Žinntyj kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti Ir Užsitikimi. Jeigu turi kokį nors nesveikumą inkstų, puslės ar šlapumo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padėjimas dėl kurio nesinori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nervišką negalė, silpna arba sumažinta atmintis, nemiegojimas, gėdingumas, nubėgimai, nuvarvėjimai, silpninanti sapnai ir išnaudota gyvybė; jeigu turi guzuotas ir susiskuses gyslas, jeigu kenti nuo užsikrečiamų ligų kokios nebut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; jeigu turi nors vieną iš skaitlingų ligų kuriom vyrai gali but apimti; jeigu kenti nuo pertankių dasileidimų; jeigu turi votis, skaudulius burnoje ir ant liežiuvio; jeigu plaukai tavo slenka; jeigu turi slaptingą ligą; jeigu turi užnuodintą kraują arba nors vieną iš ligų kurių auka tampa vyrai—TAI MES GALIME TAVE IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikalbėti su mumi didžiausiame privatiškume ir sekrete, o mes padėsime atsikratyti nuo visų kliučių kotrumpiausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netiktai palengviname, bet išgydome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasižiurėk ant skaitliaus lietuvių kurinos mes išgydėme. Mes išgydysime teip tikrai kaip atsišauksi pas mus. Silpni vyrai, kurie nustojote viltį pasveikimo besigydydami kur kitur, ateikit pas mus, mes atkreipsime ant jųs musų specijališką atydą teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite vadovais terp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDUOLĖS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE ST., arti Harrison gatves, CHICAGO, ILL.

Musų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsišaukti terp tų valandų, tai gali atsišaukti terp 10 ir 12 Nedėliom. Atsišauk asabiškai. Mes kalbame lietuviškai.

PHOTOGRAPHISTAS

Padarome gražias ir dailias fotografijas labai pigiai, męs nuimame fotografijas atsakančiai nuo veselijų. Męs kalbame lietuviškai.

W. H. TOENGES
3452 So. Halsted Street CHICAGO.

DR. A. L. GRAICZUNAS
Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių.
Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.
3312 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Yards 3162

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptieko.) CHICAGO, ILL.

"POLITIŠKOJI EKONOMIJA"
Kas Ji yra ir ko mokina
Parašė ir išleido V. K. Račkauskas
84 pusl., kaina 25c.
Imantiems čangiau nuleidžiama didelis nuošimtis. Gaunama pas autorių.
1401 No. Main Ave., Scranton, Pa.

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų.
Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaikos slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Arsenėma žinioms reikia tašyti įdedant krasos ženklį.
PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. STH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

Ant Pardavimo
Senai įsteigta Grosėrnė-sujungta su Krautuve smulkesniu tavoru, arklys ir vežimas; naujai augančioj lietuviškoj ar vienkėj tik vietoje b okas nuo liet. bažnyčios ir mokslinės. Gera vieta dėl lietuvio. Atsišaukit po ant šio:
2214 W. 23rd Pl., Chicago, Ill.

A. Olszewskio Bankoj
galite aprupinti visus savo reikalus
TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS
Išdirba "Doviernastis" — Kontraktus, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.
Visokiuose notarijališkuose reikaluose kreipkitės į
J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

LIUOSO INŽENGIMO MUZ[illegible]JUS MOKSLISZKU ŽINGEIDUMU. Žinojimo-Galybe

Mes šem balmingai ir įdėmiai sutvertį. Vyrai, tikrai atsilankykit į šitą stebėtingiuoso indengimo Muzėjų. Šimtai interesuojančių pavydalų žmogaus kunosveikam ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos, žingeidumai, keistumai, mėlžniškumai. Teipgi pilnas istoriškas sarinkis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

Esi užprašomas lieisėti nuostebumus Astronomijos, Fiziologijos, Chemijos ir Patholiogijos.

Iszpantaiks lietviticjs. Veikstu Galerija. Pavelkiai Iszdėlimu ir Pagarsejusie Asmena.

INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZĖJUS MOKSLIŠKU ŽINGEIDUMU
350 SO. CLARK ST., CHICAGO, ILL.
arti Madison Gatves
Atdaras nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčio

DIDELIS ČEVERYKU IŠPARDAVIMAS
Vyrams, Moterims ir Vaikams
Sterno Dideljį Krautuvėj
3442-3444 Halsted St. Chicago.

Ar moki Angliszka Kalba?

Ar Nori Ja Iszmokti?

Teip, nori, nes žinai kad žmogus Amerikoje be angliškos kalbos yra nieko nevertas ir kad mokantiejie ją visur užima pirmas vietas. Taigi ir tu nori ją išmokti ir labai geistum, kad kas tau nurodytų budą, kokiu ją galėtum greitai ir gerai išmokti. Todėl mes čia nurodysime tau budą, kokiu angliską kalbą galima išmokti labai greitai ir gerai.

Sztai musu budas:

Kaip raszyt laiszkus lietuviszkoj ir angliszkoj kalboj

Pirmiausiai perskaityk Knygelę "VADOVĖLIS", kurią rasi musų Katalioge po No. 1209 ir gerai įsitėmyk ką ji mokina. Paskui perskaityk Knygą "RANKVEDIS ANGLIŠKOS KALBOS", kurią rasi musų Katalioge po No. 1300, tai šita supažindys tave su angliškos kalbos pamatais ir konstitucija; o tada paimk musų vėliausiai išleistą Knygelę vadinamą

tai šita Knygelė su trumpu laiku išmokins tave netik angliškai kalbėti, bet ir laiškus rašyti angliškoje kalboje. Jokia gramatika, jokia kita knyga negali teip greitai ir teip gerai žmogų išmokinti angliškos kalbos, kaip kad rašymas laiškų angliškoje kalboje.

Rašydamas laiškus, žmogus turi mislyti, turi daryti pilnus sakinius, aprašyti tokius dalykus, kokių jokioje kitoje knygoje nėra, tokius, kurie jį tankiausiai ir labiausiai apeina, o to viso mokina virš paminėtoji Knygelė. Knygelėje "KAIP RAŠYTI LAIŠKUS LIETUVIŠKOJE IR ANGLIŠKOJE KALBOSE" yra daugybė yvairiausios rųšies laiškų į visokias ypatas, visokiuose atsitikimuose. Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus, darbininkų į darbdavius, darbdavių į darbininkus, pirkėjų į firmas, firmų į pirkėjus ir tt. Tie visi laiškai yra abiejose kalbose, lietuviškoje ir angliškoje žodis į žodį, teip kad žmogus perskaitęs nors vieną angliškos kalbos rankvedį, ir paskui paėmęs šią Knygelę, iš pirmos dienos galės parašyti laišką angliškoje kalboje į kur tik norės. Juk visi žinote, kad žmogus perskaitytus dalykus knygoje greitai užmiršta, bet dalykus aprašytus savo paties ranka atmena ilgai, arba ir niekad jų neužmiršta. Todėl nėra lengvesnio budo išmokimui angliškos kalbos kaip rašymas laiškų angliškoje kalboje, o rašyti tokius laiškus mokina tiktai virš minėta Knygelė "KAIP RAŠYTI LAIŠKUS".

Ši Knygelė ne vien mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet ji dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų jokioje knygoje nerasite. Ji mokina:

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biznio reikaluose; kaip daryti vekselius skolinant pinigus; kaip daryt testamentus; kaip vesti draugysčių reikalus, ir visoki kiti, pamokinimai. Teipgi mokina formų kaip žmonėse apsieiti visokiuose atsitikimuose; antai kaip: svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau Knygelėje yra šimtai patarlių vartojamų angliškoje kalboje ir išverstų į lietuvišką, kokių da niekad negirdėjai, ir ant galo yra Žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų yvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Šita Knygelė turi 293 puslapius. Jos kaina, popieros apdarais 75c., o drutais, gražiais audimo apdarais $1.00, bet pagal savo turinį ji yr verta mažiausiai $5.00.

Už pinigus mes jos neparduosime niekam nė už $10.00; bet kurie užsirašys musų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimokės $3.00 prenumeratos, tiems šią Knygelę, popieros apdaruose, duosime dovanų, ir siusime "Lietuvą" per pusantrų metų.

Tie, kurie jau turi "Lietuvą" užsirašę ir prenumeratą užsimokėję, o norėtų šią Knygelę gauti dovanų, tai turi prisiųsti teip-pat $3.00 prenumeratos tolesniem 18 mėnesių, tada ir jiems duosime šią Knygelę, popieros apdarais, dovanų.

O tie, kurių prenumeratos laikas jau yra išsibaigęs, ir norėtų gauti šias dovanas, tai turi prisiųsti $4.00 uždengimui dviejų metų prenumeratos, tai ir jiems duosime šią Knygelę, popieros apdarais, dovanų.

Kas norėtų gauti šią Knygelę su audimo apdarais, tai turi pridėti 25c. virš minėtų prenumeratos kainų.

Už pinigus šios Knygelės niekam neparduosime nė už $10.00, tiktai dovanosime ją "Lietuvos" skaitytojams užsimokantiems prenumeratą, kaip virš minėta.

Už prisiųstus $3.00 prenumerata bus pakvituota ant 18 mėnesių, o už $4.00 ant 2 metų, kaip paprastai.

Šios dovanos bus duodamos tik iki Liepos 1, 1910 m. Todėl, kas norite gauti teip brangios vertės Knygą dovanų, kuri duoda daugiau naudos moksle negu metų mokyklos lankymas, tai pasiskubinkite su prisiuntimu prenumeratos už "Lietuvą", o minėtą Knygelę gausite tuojaus atgale pačta.

Pinigus siųsdami, laiškus adresuokite "Lietuvos" išleistojui, šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

TIKTAI IŠNAUDOTOJAS DAKTARAS

D-R E. C. COLLINS
uždetojas.

AR TURI:
Vidurių ligos, Užkietėjima, nedirbimo, Galvos skaudėjima, Reumatizma, Odos ligos, Širdies ligos, Inkstu ligos, Kepenos ligos, Hemoroidus, Skrofulus, Nerviška nuslipnejima, Plaučiu ligos, Pilvo kataro, Neuralgia, Vidurių skausmus, Kataro noses ir gerkles, Bronchitis, Astma, Paraliža, Ausin ligos, Akin ligos, Patrukima, Pusles ligas, Visokius išberimus, Kirminus, Visokias slaptas ligas Vyru ir moterų, šviežias arba chroniškas.

Prisiunsk tuojaus 10 centu markiems, idant aptureti garsinga knyga Dr. E. C. Collins "Vadovas in Sveikata". Ji yra neatbutina kožnai šeimynai.

apgarsina savė laikraščiose jog jis gyda visokias ligas, mislijdamas apkvailiti sergančius LIETUVIUS, bet MUSU ŽMONES YRA NE TEIP KVAILĖ, KAIP NE KURE GIDITOJAI mana. Kožnas vyras ir moteriškė žina, kad nėra NI VIENĄ GIDITOJĄ, KATRAS GALIA IŠGIDITI VISAS LIGAS. Niekurie giditojai galia giditi NE KURIAS LIGAS, bet ne žina, kaip gidjti KOŽNA LIGA, tas pats, kaip vienas žmogus galė pasiut čebatus, ale negalia siut drabužius. Drabužiai ir čebatai yra padaryti dėl deveimą, bet NE VIENS žmogus galė padirbt sjkin. Gidjtojas, galentis išgidjti DŽIOVA, gale buti netinkamu gidjti ŠIRDIES LIGAS. Dėlka mės turem New York mieste UŽDETUS DIDELIUS LIGONBUČIUS ir MEDIKALIŠKUS INSTITUTUS. Tie LIGONBUČIAI ir MEDIKALIŠKI INSTITUTAI SAMDA TIKTAI GERIAUSIUS GIDITOJUS, KATRIE SUPRANTA VISOKIAS LIGAS. Jeigum Jųs sergat inkstų ligą, daktaras, katras išpažėns Jųsų ligą ir padarys Jųms sveikus. Jaigum Jųs sergat KRAUJĄ LIGĄ, tas yra daktaras, katras supranta Jųsų ligą ir gida Jųsų dalikė. Teip yra su KOŽNĄ LIGĄ. Tas yra, dėl ką visur žinomas profesorius Dr. COLLINS uždeja "Collins New York Medical Institute", katra šendien yra pėrma ant svieta, didžiausią ant svieta. "Collins New York Medical Institute" ne praktikuoja vaistų, bet atkreipe atydą geriausiu giditoju dėl išgidima Jųsų ligų.

Niekados neatsiduok tiem giditojams, katrie "GIDA VISUS", apie katruos Jųs niekados negirdejot, tiktai kė Jųs matėt Jų paveikslus apgarsinimuose. Tie GIDITOJAI prižada Jųms daug, bet DARA MAŽ KĄ.

Nėra skirtumą, kokia liga sergate, RAŠYK ŠENDIEN LIETUVIŠKAI ar ATSIŠAUK IPATIŠKAI ir Jųs stoset trumpam laike in eile tukstančiu tų, katrie gali darodyti, kad jie patrotijė vilti buti išgije, kreipes prie "Collins New York Medical Institute" ir buva išgiditi, tuom tarpu, kaip KITI GIDITOJAI atsisake išgidjti. Sitas Institutas išgide paskutiniose 14 metu daugian serganciu, ne gu visi daktarai sudejus sjkiu. Viskas, kas Jųms yra reikalinga yra tas — atsišaukt ir ištirt tukstančius paliudijimų nog Lietuviu, katrie šendien yra išgidjti ir linksmus. Rašyk šendien |

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th Street, New York, N. Y.

Dr. S. E. Hyndman, viriausis daktaras.

Priima ligonius kasdiena nuo 10 iki 5 val., o utarnikais ir petničiomis dar nuo 7 iki 8 val. vakare. Šventadienais nuo 10 iki 1 val.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kurie prisiųs keleta markių, musų No. 1 katalioga, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 didelį puslapį. Jame belpa aprašymai suvirš 300 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės yvairių kvepiančių ir gydančių nuolių, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių išdirbimų, Monų, Pasų, Stokų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Brietų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šita apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visal dykai katalioga. John I. Bagdziunas, Prop.

JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ State _____

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

JAU LAIKAS VISIEMS UŽSIRAŠYTI

"DAGIS"

ILIUSTRUOTAS, LITERATUROS, KRITIKOS, SATYROS IR JUOKŲ MĖNESINIS LAIKRAŠTIS.

Eina iš Chicagos, antri metai, 20 pusl. 7x10 formate knygos, su viršialiais. Prenumerata metams $1.00, pavienis num. 10c. "Dagyje" telpa įvairus lietuvių piešti paveikslėliai iš musų politiškojo lauko ir visoki linksmus pasiskaitymai. "Dagis" turi rastis kiekvieno lietuvio name, tai gyduolė nuo visokių "Izmų" ir kitų ligų.

Siunčiant pinigus už prenumeratą arba raštus, visados reikia adresuoti šiteip:

"DAGIS" Publ. Co.,
812 - 33rd St., Chicago, Illinois.

Im. 23 AKMENU.

Geižkelio Laikrodis.

Galvute užsukamas ir nustatomas Vyrų ar Moterių dydžio.

20 metų auksuotas, dvigubuose uždaromuose ant lukštuose, ingravuotas. Tikrai geras laiko rodyto ant geležkelio žmonėms, reikalaujantiems gero laikrodžio.

Garantuotas 20 metų. Siųsim šitą laikrodį visiems C. O. D. už $5.75 ir expreso lėšas išegzaminavimui. Jei nebus toks, kaip rakom, Nemokėkite nei centą. ATMINKIT, kitur už mokėsite už tokį laikrodį į 35 dol. Auksuotas rotežėlis ir lekotas Dykai su kožnu laikrodžiu. EXCELSIOR WATCH CO. 900 Albaugh Bldg. CHICAGO.

Dr-as W. A. Martišus

Ofisas R. 409 Tacoma Bldg.
Madison & LaSalle Sts. Chicago.

Gydau visokias ligas kaip šviežias teip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų. Teipgi pritcikau akinius ir pataisau nesveikas akis.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Nedėliomis offisas atdaras tiktai pagal sutarimą.

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista šią amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu pėdsėm visame svieto ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL.
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Pinigu Siuntimas.

Dabartines pinigu kainos siunciant in Lietuvą:

Už 1 rublį	52½c.
Už 10 rublių	$5.26.
Už 50 rublių	$26.26.
Už 100 rublių	$52.50.
Už 500 rublių	$261.25.
Už 1000 rublių	$520.00.

Prie kiekvieno siuntinio reik dar pridėti 25c. ant pačto lėšų. Išpirk savo pačte "Money Order" ant reikalingos sumos (tik nepamiršk pridėti 25c. pačto lėšoms) ir prisiųsk jį su geru Lietuvoj gyvenančio adresu į A. OLSZEWSKIO banką, o atgal pačtu gausi kvitą ir tavo pinigai tuojaus bus pasiųsti į Lietuvą. Siųsdamas pinigus ar Money Orderį A. OLSZEWSKIO Bankon, adresuok šiteip:

Szifkorcziu kainos:

Šifkorčių kianos per vandenį tankiai mainosi, ir todėl kas nori dasižinoti, kiek šifkortė kaštuoja ir visas kelias, atvažiavimui jo pasažieriaus iš Lietuvos į Ameriką, arba, kas nori dasižinoti kiekkaštuoja šifkortė važiuoti iš Amerikos Lietuvon, tegul kreipiasi į mumis per laišką, o atgal pačta gaus tikra atsakymą, su nurodymu visų linijų, kainų, su visais reikalingais paaiškinimais kas link greitumo laivų ir reikalavimų Amerikos valdžios, apie pašportus ir teip toliaus.

Jeigu daugiau kaip vienas pasažierius važiuoja, tai reikia paminėti, kiek pasažierių ir paduoti jų metus. Tas lyčiasi ypatingai vaikus.

MES PARDUODAME ŠIFKORTES ANT 20 GERIAUSIŲ LINIJŲ.

Dabartines szifkorcziu kainos, vien perwandeni:
Atvažiuoti Amerikon: Pigiausia $36.50; brangiausia $48.00.
Važiuoti Lietuvon: Pigiausia $31.00; brangiausia $46.90.

Laivai perplaukia jures:

Greičiausieji su 4 dienoms ir 20 valandų, o kiti perplaukia su 6, iki 18 dienų.

MUSŲ CIRKULIORIAI parodo kiekvienos linijos laivų greitumą ir iš kokio porto išplaukia ir į kokį portą atplaukia; kiek kaštuoja per vandenį, U. S. Head Tax, Europos ir Amerikos geležinkeliai ir paaiškina apie visus veikalus, lyčiančius atvažiavimą Amerikon ir išvažiavimą Lietuvon.

Reikalaudami pirkti šifkortę, rašykite pas mus, o mes pasiųsime visus paaiškinimus. Adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

PASARGA: Pareikalavus mes pasiunčiame kiekvienam visokių sumų rublių kainas, teipgi reikalingas blankas ir konvertus.

REIKALINGOS MERGINOS

Norinczios mokinties marszkiniu

SIUVIMA

Gera alga, Darbas visada

BROOKLYN SHIRT CO.
Cor. N. 9th & Driggs Ave BROOKLYN, N. Y.

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėgintu musų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paaiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Paėmantis nuo užkrėtimo arba priežačių dėl kurių ligonis nesori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai būrnoje, skaudulai ant liežuvio, sliužimas plaukų, skausmas kaulusose, sunariučose, plėmos ant kuno, jaulus tekanti skaudulai. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMĄ—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai paėmantį nuo peržengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nuslinimas, silpna atmintis, galvos skandėjimai, plėmai priešlaikis, nerviškumas, skausmai strėnose? Ar pats ši apimtas nors vienu iš tų ženkių? Ateik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina dėginimai, plikinantis šlapinimas, pustės nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo pellio ir be siuntimo į ligonbutį.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nėlaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet dangiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas dangmaž nuolatai. Gyslos yra užčiuoplamos ir nurodo kaip botagas.

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamirš mas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nuisimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žaizdos skaudulai, pagelteonavus ir išblyškus oda; pajuodavę paakiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukkit pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai. Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu nesatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

ILLINOIS MEDICAL INSTITUTE AND SANITARIUM
150 SO. CLARK ST., arti Madison gatves, CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

VYRAI IŠGYDOMI | 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be pellio ar skausmu

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėrimu lytiškų dalių gyslų, striktura., užsikrėčiamus kraujo nuodus, nerviską sunegalėjimą, pražūgimą lytiškų dalių ir ligas liečiančias vyrus. Šitas nuoširdus pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos ir mane noru yra parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimtiems ar daugiau daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą kuriuocmi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučiu, kepenų ir inkstų, noris ir labai užsedintas.

Slaptos Vyrų Ligos Išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, supuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodyjimas. Šlapuminės gaištys.

Plaučių Ligos. Dusulys. Brončytas ir kitos plaučių ligos tikrai išgoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

(Ištyrimas Dykai.)

Išgydo kad buvom sveikas.

Specijalistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų Ligos. Vidurinės ligos, skausmai strėnose, baltonios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsodintos ir nerviškos ligos moterų.

Kraujo Užnuodyjimas ir visos odos ligos, kaip ve pučkai piktoji dedervinė, šunvotės, niežiulys, bermchiodai, sustiprinimo gyslų, naikinanti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. ZINS 41 So. Clark St. (tarpe Randolph ir Lake) **Chicago.**

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakaro, Nedėliomis nuo 9 ryto iki 4 po piet.

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš musų gyvenimo.

Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.

Adresas:
"Laisvoji Mintis,"
1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.

AKIU LIGOS.
Ar turi galvos skausmus?
Ar akys vandeniuoja?
Ar jas nieżti?
Ar teipgi ir spaudžia?
Ar daiktai išrodo dvigubi?
Ar jie buva neaiškus, migloti?
Ar turi uždegtas akis?
Ar jos greit pailsta skaitant?
Ar jas skaudina šviesa?

DAUG ZMONIU
turi akių nesveikumų, kurių visai nežino, ir sirgdami nejaučia skausmo ir nė jokio nesmagumo, bet jie turi nešioti akinius, kad išgelbėti savo regėjimą ateityj.

Mokslinio laipsnio okulistas
S. GINSBURG
2038 S. Halsted St. netoli 21 g.

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI
kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organu

Tirinek pradžia ir Išsivystima Žmogiszkos Rasos nuo Lopszio iki Grabui. Pamatyk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mėtiniszkumus.

Tirinek intekme ligos ir pakistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus iszrodinetojas atsakinėja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI
Atidaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakčiui

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.

Dėl žinios visų Lietuvių!

Šiomis dienomis tapo atidaryta
PIRMĄ LIETUVIŠKA VALGINYČIA
(Restoranas)
po No. 3249 So. Halsted St., Kertė 33 Gatvės

Šioje valginyčioje bus parengta visoki lietuvyški valgiai, o ant pareikalavimo ir šios šalies sistemoj. Lietuviai yra kviečiami ateiti ir persitikrinti. Nepamirškit vietos

3249 South Halsted Street